

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వారపత్రిక

4 అణాలు
19-8-53

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

సంవత్సర దండా
రు. 12-0-0
విడిపత్రిక 4 ల.

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

Founder.: K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 45
సంచిక 51
19-8-53

విజయ శ్రావణ శుద్ధ నవమి; బుధవారం

చేవతరగని తాత

ఫోటో : శ్రీ ఎ. సంపత్ కృష్ణ—మద్రాసు.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : ఎమ్. ఆర్. ఎ.

ప్రొడక్షన్స్ వారి "లేడీ డాక్టర్" లో కృష్ణ వేణీ.

కాలక్షేపం-క్రిడాను నామకరావు 2

1+1-0-క్రి ఇచ్చాపురపు

జగన్నాధరావు 6

మాంజనేయులు మ స్త్రీలకు

"గోపాలచక్రవర్తి" 10

ముగ్గురు స్త్రీలు-కె. ఎ.

అబ్బాస్ 12

కాశరాత్రి-హోవర్త్

ఇర్వింగ్ యంగ్ 14

అనావృత్తం-క్రి సూరంపూడి

భాస్కరరావు 20

అవాంతరం-క్రి టేకుమర్శ

కామేశ్వరరావు 28

విజ్ఞాన పీఠాలు-"డాక్టర్"

26

ఈర్ష్య-క్రి ద్రోణాదుల

శ్రీహరిరావు 30

ముప్పటగా ముగ్గురు-

జెరోమ్ కె. జెరోమ్ 31

ఎర్రబుట్ట-క్రి రావి కొండలరావు 35

పోలీసుల సోదా-క్రి జి. వి. జి.

కృష్ణ 36

దీర్ఘాయువు-క్రి గోవిందులూరి

సాంబశివరావు 38

సినిమా

44

ప్రశ్నలు-సమాధానాలు

48

కాలక్షేపం

"అకొని యేడ్చు లేజరుత
లన్న ముకై తన కొంగులాగ, లే
జ్జాకట సోలుచుండెడి నిజాంగన
దుర్లభ జూడజేసి, యా
చ్చాకలనా విధంగ భయ
సంభృత గడ్గద కూనయి కంతుడై
చేకొని జేపీయం చడుగ
జేరుకా కాలినపాట్ల కెవ్వడున్."

తా|| ఆకలిచేత ఏడ్చుచున్న చిన్న బిడ్డలు
అన్నముకొరకై తన కొంగుపట్టి లాగుతూ
ఉండగా, ఆకలి బాధతో సోలిపోవుచున్న
తన భార్యయొక్క దుర్లభను కన్నాల్చి
చూడకుండా, యాచనకై బయలుదేరి, తన
యాచన ఫలించజేయూ అనే భయంతో
గడ్గదస్వరంతో, జేపంలేని కంఠస్వనితో
ఆకలితో మాడుచున్న తన సొంత పొట్ట
కోసం "జేపీ" అని ఎవడైనా యితిరులను
చేడుకొనునా?

యాచించేటటువంటివానికి సంసారం
ఉంటే ఉండవచ్చును. లేకపోతే లేకపో
వచ్చును. కేవలం తన పొట్టకోసం మాత్రమే
యాచించడం అనవసరం అని కొందరి
మతం. తనమట్టుకు తాను పొట్టపోసికోవలె
వనేయెడల, ఏ అడవిలోనో తూర్పుండి ఆకు
అలముగాని, కందమూలములుగాని తిని,
కొండవాగులలోని నీరు త్రాగి, గోదీ పెట్టు
కొని, పూచీలేకుండా సంసారభారం
లేకుండా హాయిగా నిశ్చింతగా కాలక్షేపం
చేయవచ్చునంటారు. అదే నిస్సంగత్వం
అని భావిస్తూ ఉంటారు. అలాగయితే
సంసార బాధ్యతలు వహించేవాడు వట్టి
వెర్రికొంగళివృద్ధుడే? సంసారబాధ్యత
వహించడం అనేది చాలా అత్యక్తమైన
వని, తెలివిరక్కువ వని అంటే అనవచ్చు.
కొని, ముక్తి పొందనటువంటి ప్రతివాడూ
అజ్ఞానంలోనే ఉన్నాడని అంగీకరించాలి.
సంసారంలేని సవ్యాసీ అయినంతమాత్రాన
ముక్తి పొందినాడనిగాని, వానికి ఆత్మ తరి
వక్యం సిద్ధించినదనిగాని అంగీకరించడానికి
వీలులేదు. కొందరు జైరాగులున్నూ
కొందరు జోగులున్నూ, గంజాయి త్రాగి
ఆకలిదప్పలు లేకుండా చలికి చలించ
కుండా, "జై! సద్గురూ!" అంటూ

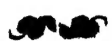
మైమరచిన బ్రహ్మానంద పదవిలో ఉన్నా
రనివాడిస్తే, బ్రాహ్మీ ఆనందానికి ఈ బ్రహ్మ
నందానికి విశేష విభేదంలేదని విచేకంగల
ప్రతివాడూ, నిమి ఖుషీ తెలిసిన ప్రతి
మనిషీ అంగీకరిస్తాడు. గంజాయి లేకపోతే
ప్రాణం గిజగిజలాడుతుంది.

గంజానీళ్ళకోసం యాచించే బదులు
గంజాయి కోసం యాచిస్తాడు.
యాచనవల్ల ప్రయోజనం లేకపోతే,
మరొక యోచన చేస్తాడు. రైలులో
ఏ ప్రయాణికునిచెంతనైనా చేరి, ఆ
జైరాగి రాగిని విరాగి చేయగలననీ, రాగిని
బంగారు చేయగలననీ చెప్పి, వానికి విమో
చన మార్గం చూపిస్తానని అరచేతి వైకుంఠం
చూపించి, ఆ రాత్రి ఆ రైలుప్రయాణంలో
ఆ జైరాగి నిద్రపోకుండా, జాగరూకుడై,
గంజాయి చింతనామృతపాన విశేష ముత్త
చిత్తుడయ్యెను అప్రమత్తుడై, ఆ ప్రయాణి
కుని మూట ముడి విప్పి దానికి బంధవిమో
చన ముందుగా కలుగచేసి, చేతికందిన
పాతిక రూపాయల మనీపర్సునే మహా
ద్వ్యాగ్రంగా స్వీకరించి, యథాభావసంతు
ష్టుడై ప్రక్క పేరునులో దిగి వలాయన
మైన తర్వాత, ఆ ప్రయాణికుడు నిద్రలేచి,
అంతర్ధానమైన సిద్ధుని అద్భుతమైన మహత్తు
లను గూర్చి ఆత్మలో తలపోచి, ఆ శవ్యాసీ
సాంగత్యంవల్ల తన ముడి విడిపోయినదనిన్నీ
తనకు కొంత ధనబంధన విమోచనమూడా కలి
గినదనిన్నీ అకస్తాత్తుగాజ్ఞానప్రబోధంపొంది,
గ్రుడ్డు తేలనేసి, గుండె సంభించి, నిశ్చే
ష్టుడై నిర్వికల్ప శుభాధిలోకి పోవచ్చును.
అటువంటి నిస్సంగుల సాంగత్యంవల్ల
మనకు కలిగే విమోచన యీ జీవయాత్రలో
ఎంతయినా ఉంది.

కనుక, గంజాయి ఆకు మాత్రమే
వేపించి వ వ శ భ తు ల మ ని సంఘ
రించేటటువంటి శవ్యాసులకంటే, సంసా
రభే ఈ రైలుప్రయాణంలో, యీ జీవిత
యాత్రలో ఎక్కువ శుభంగా యెక్కువ
ప్రకారంగా నిద్రపోతారు. అయినా
జైరాగులు యీ ప్రపంచంలో విశేషంగా
టిక్కెటు లేకుండా ప్రయాణం చేస్తారు.
టిక్కెటుతో ప్రయాణము చేసేవాడు

పైవారం నుంచి

సంది - విగ్రహం

నంది విగ్రహం (సంతతచిత్రం)
బామ్మల సీ రి య త పైవారం
(26-8-58) నుండి ప్రచురింపబడు
తుంది.

—సంపాదకుడు.

సంపాది. అటువంటి సందర్భంలో "తైరాగి టిక్కెటు" అనేది ఉండడం ఆనందం. యధేచ్ఛగా విహరిస్తూ, యధేచ్ఛగా ప్రవరిస్తూ, ప్రయాణం చేస్తూ, ఉండేవానికి టిక్కెటు అనేది కూడా అక్కరలేదు. ఎక్కడికి పోతున్నాడో వానికే తెలియదు. ఎక్కడ దింపివేసినా దిగిపోతానని అందుకు నిర్భంగా ఉంటాడు. ఆ తైరాగి కాశీనగరానికి అక్కడ స్థిరవాసిగా ఉంటాడా? ఉండడు. అక్కడనుంచి బయటపడి ఆంటాడు. త్రవ పొడుగునా, బావాజీలతో కలిసి "భాయి! భాయి!" అని, చిలుముగొట్టం చేపట్టి, చిక్కయో నందం అనుభవిస్తూ ఉంటాడు. అటువంటివానికి గంగలో మునిగి నా, భింకులో తేలియాడినంత ఆనందం కలుగదు. అటువంటివానికి బ్రహ్మకపాలంలో కంటే, బైరాగుని పెంబుపాడులో ఎక్కువ ఆనందిం గా ఉంటుంది.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చుండేమిటంటే, ఈ తైరాగికి గంగాయి గొట్టంకంటే గమ్య స్థానం మరొకటి మహిమో సహి... అతడు జీవిత ప్రయాణం ఎక్కడినుంచి ఎక్కడికి చేస్తున్నాడో మనకే తెలియదు. జీవిత లక్ష్యం లేదు. జీవితం అంటే లక్ష్యంలేదు. కాని, ఆ సవాసి ఆ వేషం ఎందుకు వెయ్యాలి? మరొక వేషం వేసి యధేచ్ఛగా ఎందుకు తిరుగుతాడు? సంపాదిగానే ఉండి జీవితలక్ష్యం ఏదీ లేకుండా యధేచ్ఛగా వైచరించడం చేసేటటువంటివాడు మాత్రం లేదా? ఉన్నాడు. అహో రాత్రులు చీలవేక ఆడుకుంటూ, ఆ చీట్ల వేక మూకతో లోకం అంతా మరచిపోయి పైకం అయిపోయేవరకు తిన్నయ్యలై తపో నిష్ఠాగరిష్ఠులవలె నిద్రాచారాలు వూరివేసిన నిజరార సుగోచరబోధణ భాగ్యతాభార మైనా యోచింపక, తపోంపక తామరారు మీది నీటి బొటనలె, గృహ మోహములేని స్వహృదయాలె, రూపాయలను వేపావలలలె దూచివేసి, గనము వింధనగుతలె తగులచెట్టి చతుర్విధ పురుషార్థములకు వింపివేసి కూడకు రుఖి రామాయణ కౌలతే పనుని ఎంచి తీసింపెడి సంపాదులు ఈ వేపావలలైరానులు. పెంబుపాడు బైరాగులగున్నా, వేకాట బైరాగులగున్నా వ్యత్యాసం అరచిందలేదు. అయితే వేకాటలో వేబ్బు సంపా దించినవాళ్ళు లేరా? సిండ్లీ సుర్రపు పంజె ములలో జూదమాడి అశ్వశాంతి అమితై శ్వర్యం గడించినవాళ్ళు లేరా? న్యాయాదు కౌటను ధరల కభాకరం గుర్చి కావలసి నంత పంజెంవేసి, వలవేసి వెలు లతులు గల్పనవాళ్ళు లేరా? లక్ష కోక్కలు ఉన్నారు. దిక్కు మొక్క వేక గివాలా

తీసినవాళ్ళు వెలు లతులు ఉన్నారు. లేదు. తుమించండి. భ్రమవదుతోంది కాని, అదే ఆయిశ్వర్యానికి అతి సులభ లోకం. మార్గం అని అంగీకరిస్తోంది లోకం. లేదు కనుక మనిషి అయినవానికి, ఉండే

Safety first..

రాత్రులందు పొలాల్లో, గడ్డివాముల మధ్య, మప్పల మధ్య పనిచేస్తూండే గ్రామస్తులకు, వెలుతురిచ్చుటకై వాడ విడు కట్టెపుల్లంనుండి వెలువడు ఒక చిన్న నిప్పురవ, ఎంతో నష్టాన్ని ప్రమాదాన్ని కలిగించగలదు.

"ఎస్ట్రెలా" బ్యాటరీతో విగింపబడిన మట్టప మైన టార్పి కొనుట యెంతో సుఖము, యెంతో లాభము. అది మీకు అవసరమైన వెలుతురు యిచ్చును. తదపా టార్పివాడి మిక్కిలి ప్రకాశవంతంగా, అధికకాలం మనగల "ఎస్ట్రెలా" తో తప్పక ఆటార్పి విగించబడునట్లు చూడండి

చీకటిలో మీ మార్గదర్శి.

ESTRELA
REGD. TRADE MARK

బ్యాటరీలు

ప్రకాశమైన వెలుగు - చిరకాల మన్నిక
యేలా 8 కోట్ల కెల్సులైగా తయారై
విక్రయింపబడుచున్నవి.

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్, బొంబాయి 19.

కలకత్తా • ఢిల్లీ, • మద్రాసు. • కాన్పూరు, • నాగపూర్.

కాలక్షేపం

టటువంటి సహజసిద్ధమైన స్వభావ సిద్ధమైన, బుద్ధివిశేషం ఏమిటంటే, మాత్రంలో మోక్షం కావాలి. శ్రమ తక్కువ ఫల ముక్కువగా ఉండాలి. పాతాలు చదువకుండా, పరీక్షలు పాస్కావాలి. ఘస్టుగా కాపీకొట్టి, ఘస్టుక్లాసులో పట్టభద్రుడు కావాలి. చండామార్కులైనా సాధించి దండిగా మార్కులు వేయించుకోవాలి. ఎందుకే తాపత్రయం? అటువంటి పట్టభద్రుడై బి. ఏ. (బాచెలర్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్ - కళా బ్రహ్మచారి)గాను తగిలించుకొన్నప్పటికీ, అటువంటి బ్రహ్మచారి శతమర్కటః అని తీర్మానించవలసి వస్తుంది. కాపాయవస్త్రాని ధరించిన దొంగస్వాముల వంటివారు మిగిలిన ఆశ్రమములలో కూడా ఉన్నారు.

గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించినవారి సంఖ్య అధికం. బోకంలో పెండ్లిచేసికొని, ఇల్లు యిల్లాలు గలవారి కందరికీ, ఉన్నటువంటి కోరిక ఏమిటి? గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించడంలో వారి అభిప్రాయం ఏమిటి? అశ్వమేమిటి? ఆశయమేమిటి? అభిలాష ఏమిటి? “చలో మోహనరంగా మల్లెపూల తెప్పమీద కేళిబోదము గడరా!” అనే సరదా పరదా తెంచానవ్వి, బ్రతుకు తెగువులో బ్రహ్మాండ మనుభవించాలని ఆశిస్తున్నారు.

కాని, యీ బ్రహ్మాండ ప్రవాహ ప్రయాణం అంత సులభమైనదా? మల్లెపూల తెప్పమీద ఎక్కినా, అది ప్రవాహంలోపడి కొట్లకొనిపోతే, ఆఖరుకు ఆ నదిప్రవాహం సముద్రములో కలిసినప్పుడు యీ మల్లెపూల తెప్పకూడా మహానాగరం పాలవుతుంది. ఎంతో కష్టపడి తెడ్తువేసి నీ తిప్ప చేపలు పట్టేవాళ్ళు కూడా (భీమరులు కూడా) దారి తప్పి పట్టనట్టి సముద్రంలో కొట్లకొని పోతారు. మద్రాసులో చేపలు పట్టబోయి మత్స్యపురి (చేపల పట్టణం) కొస్తాడు చేపలవలె కొట్లకొని పోయినారు.

భీమరుడు ఓక్షతో
తెడ్డు చేయకను
నాన ఏరితగా
నదిని దాటించు!

భీమరుడు అంటేనే భీకారి. బుద్ధిలో శ్రేష్ఠుడు. అటువంటి వానికికూడా మహానాగరంలోకి వెళ్లినతర్వాత అది అలవి కాని ఆగాఢంగా ఉంటుంది. బ్రహ్మాండమైన సారచేపల కర యవుతాడు. ముత్యాలు తీయబోయి మున్నీట మునిగిన భీమరుని

గూర్చి కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడుస్తాడు వాని పిల్లలు, వాని యిల్లాలు. దరిగానక, దారిగానక ఎందరినో మింగిన సంద్రమును చూచి ఏడుస్తాడు.

సముద్రంలో ముత్యాలు ఉన్నాయి. సముద్రంలో రత్నాలు ఉన్నాయి. సముద్రం అంటే రత్నాకరుడు. ఈ ఆశతోనే సముద్రంలోకి దిగుతాము. ఈ ఆశతోనే సముద్రాల దాటవలెనని సంసారులందరూ తాపత్రయపడుతున్నారు. అపార పారావార వ్యాపార పారీణులేవారి పరిపరి విధాల ఆనందం అనుభవించడానికి అనంత కోటిసాధనోపాయాలు అవలంబిస్తున్నారు. ఏ ఆశ్రమంలోనైనా శ్రమలేకుండా ఆనందం అనుభవించాలి. అదే అభిలంక ఆత్మభిలాష-అదే ఆధునిక విజ్ఞాన వికాస విలాస నానవల విచిత్ర విశిష్ట లక్షణము. కోడిగుడ్డను పొదిగవలెనంటే కొన్ని దినాలు పట్టగలదు కాని, యీ అండ్ములను అరగడియలో వక్వం చేయగల మరే ఉంది. దీనినే Incubator (అండ్ములపడకరండ్) అంటారు. ఈ యంత్రంలో పొదిగిన గుడ్డలోనుంచి, ఈ అండ్ములను పెట్టిన కరండములోనుంచి (పెట్టెలోనుంచి)-ఎగిరివస్తాయి ఎన్నో కోడిపిల్లలు. వాటిని వెంటనే ఉడకబెట్టి Chicken essence కుక్కుట కోరసారమును పాక కానవలవంటి బట్టరులు ప్రయాసలేకుండా తయారుచేస్తారు. నవనూనాలు గర్భంధరించవలసిన భారంలేకుండా అంతకంటే అల్పకాలంలోనే అతివక్వ శిశువుకలిగే స్వాగోపాయము, సిండ్ములపడకరండ్, ఒకటి ఎందుకు కనిపెట్టకూడదు? దంతములతో శ్రమపడి నమరికే మరు చేయ నక్కరలేకుండా, జీర్ణకోశం శ్రమపడి జీర్ణంచేసి కొనవలసిన అగత్యంలేకుండా, సిద్ధజీర్ణధారకములు (Predigested Foods) తయారు చేసి, జనులందరూ తయారు తిన్నట్లుగా రింటే రీతైన వుస్తాడులవుతారా? జీర్ణకోశం పనిలేనికోశమైపోతుంది. జీర్ణకోశమే జీర్ణవస్త్రంలాగున జీర్ణమై విశిష్టమై శిథిలమైపోతుంది. కిరీరాన్ని ముఖపెట్ట, వలెనని ప్రయత్నిస్తే, యీ కిరీరానికి ముఖం విముఖం అవుతుంది. ఇది సృష్టికర్త మర్కం. ఇది సృష్టి ధర్మం. ఇది మన కర్మం.

“కష్టపడకుండా మున్నీయై త్రవం ఎందు చేత? ఏదైనా కూరిపని చేసికోరాదురా?” అని గుమ్మంలోకి వచ్చిన విచ్చగానికి పిడికెడు వియ్యంపెట్టి, చివాట్లు పెట్టాడు.

“రామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః” అని సరాసరిగా యింటిలోనికి చొరబడే పంచాంగ బ్రాహ్మణునకు, వెంటనే ఉపాదానంచేసి, వీలైతే మన కోకనాశనంకోసం కాకదానం కూడా చేస్తాము. “భవతీ భిక్షం దేహి” అనవలసినవాడు బ్రహ్మచారి. గురువువద్ద శిక్షాపక్ష ప్రవేశించినవాడు ఆ గురుకుల శిక్షణ పూర్తి అయ్యేవరకు ఆ గురుకులంలోనే ఉండి భిక్షందేహి యని గృహస్థుల వద్దకు వెళ్ళి తన భుక్తికి కావలసిన భోజనం సంపాదించుకోవాలి. ఇది పూర్వాచార గురుకుల సంప్రదాయము. దీని అర్థం ఏమిటంటే, విద్యాశిక్షణ పొందేటటువంటి విద్యార్థులను పోషించవలసిన భారం, బాధ్యత యావత్తూ ఆ గ్రామస్థులదే. విద్యార్థి తన విద్యాశిక్షణకోసం ఎక్కరిని ఏగాని కూడా, ఏ విధమైన రుసుము రూపంలోనూ విద్యాకాలకుగాని కళాకాలకుగాని చెల్లించకూడదు.

విద్యార్థులూ కూడా విద్యార్థులవద్ద నుంచి జీతాలు వసూలు చేయకూడదు. ఆకాలంలో శిష్యులకు జరిమానాలు గురువులకు అవసరమైనవిద్వ ఆసేది అన్న సత్యములో అన్నం పెట్టినట్లుగా విద్యార్థికి పెట్టవలెనన్నారు. ఈ విద్యాదాన సర్వకాలము సంఘం లేదా, సర్కారు పోషించవలెనన్నారు. ఈకాలంలో వైద్యకాలలే పూర్తిగా ఉచిత వైద్యకాలాలుగా లేవు. వైద్యకాలంలో లేని ధర్మసంస్థాపన ఇక మన విద్యార్థులలో అసలే లేదు. వైద్యకాలంలో తంటాలు పడితే (డాక్టరును ఆశ్రయిస్తే, ఆనందింపజేస్తే) సీటు అసగా ప్రవేశానకొకము లభిస్తుంది. కాని, విద్యార్థులలో గురువు నాశ్రయించినా, మిత్రాచార్యులను ఆశ్రయించినా, మూర్య చంద్రాదుల నాశ్రయించినా, విద్యార్థులకు ప్రవేశానకాశము లభించడం దుర్లభం, దుష్కరం, దుష్కరం, దుష్కరంగా ఉంది. విద్యార్థి ఎన్ని గ్రహాల నాశ్రయించినా, ఎన్ని గ్రహాంతులు చేసినా, ఆ విద్యార్థిని కని గ్రహమే ఆశ్రయిస్తోంది. వైద్యకాలకంటే విద్యార్థులకు యీ గ్రహగతి పట్టింకి. ఇక వైద్య విద్యార్థుల గతి శివుడే అక్కరలేదు. బ్రహ్మరుద్రాదులు స్వయంగా వచ్చి తమ పిల్లలకు నూటికి నూరుమార్కులు వచ్చాయని ఋషి వు చూపించినప్పటికీ వైద్యవిద్యార్థులలో సీటు దొరకడం వారి అదృష్టం. అందులోనూ, కొన్ని ఆటంకాలు అధ్యంతరాలు, ఆక్షేపణలు, అవరోధాలు ఉంటాయి. బ్రహ్మయొక్క కుమారునకు సీటు యివ్వడానికి కొంత అధ్యంతరం ఉంటుంది. కారణం ఏమంటే, బ్రహ్మ బాగా విద్యాధికుడు. ఏ విద్యార్థియొక్క

లెండిగాని, తాతా, తాత తాత విధాతగాని చదువుకున్నవారై ఉంటారో, విద్యాధికులై యుంటారో అటువంటి విద్యార్థుల దరఖాస్తులను వెనక్కి త్రోసివేయాలి. వివిద్యాధికులై వెనుకకు తోసివేయబడిన వంటి బాలవారో, కులాలవారో, అటువంటి విద్యార్థులకు వెంటనే వైద్యవిద్య కాలలో నీటుయివ్వాలి. బహుశః శివుడు (రుద్రుడు) సృజననివాసియగుటవల్ల శివుని కొడుకునకు వెంటనే నీటుయి వ్యవచ్చు ఆ శివునకు కైలాసగిరి (నెండి కొండ) అసలు నివాసమని, అందరికీ తెలిసిన విషయమే - కాని, అతనికి మంచి మాగానిభూమి కుంటగాని పెంటుగాని లేదనే కారణంచేత రుద్రుడు వెనుకబడిన వారివాడని యెంచి రుద్రుడు దరిద్రుడని యెంచి ఆ తుద్రుని కుమారునకు ముందుగా నీటుయివ్వవలసియుంటుంది. బహుశుక్రుడు క్షత్ర సీటుదొరకడం కష్టమైన పరిస్థితిలో బ్రహ్మచారిని చెప్పకొనేది, పట్టభద్రుడైన వాడే యీక బహుమానసపుక్రుడుకావాలి. "వైద్య విద్యాబ్రహ్మచారి" (బాచెల్ ఆఫ్ మెడిసన్) అనే పట్టభిరుదం స్వీకరించినవాడే బ్రహ్మచారి. ఈవిధంగా జరుగుతూఉండడం కొందరు గమనించి ఈ వైద్యవిద్యా విధానం చెడిపోతున్నదనిన్నీ వైద్యవిద్యకు వ్యాధి ప్రకరించినదనిన్నీ, వైద్యవిద్యకే వైద్యం చేయవలసి యున్నదనిన్నీ సంకల్పించి యున్నారు. మన విద్యా విధానమే తెలివి తక్కువ పద్ధతిని అనుసరిస్తూఉన్నదనిన్నీ మన విద్యావిధానంలో అజ్ఞానం చాలా ప్రకరించిన దనిన్నీ పెద్దలు బల్ల గుడ్డి వాడి కున్నారు. మన విద్యల్లోనే అవిద్య ఉన్నదనే మొదల, మన విద్యార్థులు విద్యకాలలో నేర్చుకొనేది అవిద్యయేగాని విద్యకాదని విచిత్రమవుతోంది. అందుకనే గురువులకు పంగ నామములు పెట్టగల స్థితిలో విద్యార్థులున్నారు. గురువులు చదువుకొన్నది పాత కాలపు అవిద్య ఈ కాలపు శిష్యులు అది గ్రహించారు. ఈ విద్యలో అవిద్య చాలా ఉన్నదని శిష్యులే హెచ్చరిస్తున్నారు. "ఈ రాజులు రాజులే భువి తరాజులుగాక" అప్పుట్లుగా ఈ "విద్యులు విద్యులే యువక వేగలు బాధలుగాక" అని యువకులు, అనగా యితరమువారు హెచ్చరిస్తున్నారు. బ్రతుకు తెరువు చూపని చదువు ఇది. జీవితలక్ష్యం ఏమిటో తెలియదు. బైరాగి ప్రయాణం ఎంతదూరమైనా సాగవచ్చు. మధ్యలోనే ఆగవచ్చు. దీ మహాత్ముని ఆనుగ్రహమైనా లభిస్తే బంగారంచేసే ప్రభావం లభించవచ్చు యోగం మంచి దైతే, గ్రహసంయోగం మంచిదైతే గవర్న

మా పాఠకులకు మరొక కొత్త ఆకర్షణ

ఆంధ్ర సత్త్విక

సచిత్ర వారపత్రిక

విక్టర్ హ్యూగో

ప్రసిద్ధ నవల అనువాదం

ఫ్రెంచి నవలా రచయిత విక్టర్ హ్యూగో నవల్లో ప్రసిద్ధమైన "హంచ్ బాక్ ఆఫ్ నాటర్ డేమ్" (Hunchback of Notre Dame) నవల ఆంధ్రానువాదం త్వరలో మా పాఠపత్రికలో నీరియల్ గా ప్రచురింపబడ మున్నదని తెలుపుటకు సంతసిస్తున్నాము. మా నీరియల్స్ అన్నిటిని పాఠకులు ఆదరించినట్లే ఈ కొత్త నీరియల్ ను కూడా ఆదరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

—సంపాదకుడు.

మెంటు ఉద్యోగమే లభించవచ్చు. కాని, అదంతా వాళ్ళేవాళ్ళ అధిష్టం. ఇదంతా వరువుల ప్రయత్నాలూ ఏదీ నిశ్చయం లేదు. ఉపాధులు లేని మహాదధిగా నిరుద్యోగ ప్రపంచం తయారవుతోంది. ఇటువంటి నిర్వాహక పారావారంలో ఈసంసారసాగరం తిరించడానికి తిరణోపాయం తిరణోపాయం తిరుణవయస్కులకు కూడా తల్లకిందులుగా తపస్సు చేసినా కన్పించదు.

కాని, వయస్సు ముదిరిన రామజోగి గారికి ఒక్క మంచి ఉపాయం కన్పించింది ఈ మధ్య. నూర్యనారాయణ పురంలో వర్గాలు కురియక ప్రజలు తిల్లిడిల్లి పోయినారు. అందుకు కారణం ఏమిటని పెద్దలందరూ ఆలోచించారు. లోకంలో పాపం పెరిగిందన్నారు. ప్రజల కడుపు కారిపోతోంది. పంటలు భస్మమైపోతున్నాయి. అందువల్ల నవగ్రహాలను సంతృప్తి పరుస్తూ పెద్ద యజ్ఞం చేయాలని రామజోగిగారు సలహా ఇచ్చారు. ఇదంతా ఎట్లా చేయాలో ఆయన నే నిర్ణయించి చెప్పడం వల్లకూ, భూస్వాములూ

అందరూ విప్పించారు. రామజోగిగారు అందుకు సమ్మతించి నవగ్రహ యజ్ఞానికి కావలసిన వేయి నేరి డబ్బాలు వగైరాయితర పదార్థములను వనూలు చేశారు. పంచెక్కు వేయించారు. కావలసిన ద్రవ్యం ధనికులవద్ద వనూలుచేసి వదిలేలవరకూ పదిలంచేసి, పని ప్రారంభించారు. జగజ్జోగి యమానంబుగా యజ్ఞం యధావిధిగా జరిగింది. గ్రామస్థులందరూ రామజోగి పోమయాజి గారికి రవ్వల సింహతలాబమును వది సవర నుల బంగారంతో చేయించి చేతికి అలంకరించారు. ఆయనకు పట్టుబట్టలు సమర్పించి నూటపదార్లు పోట్లు కట్టగా చదివించారు. సక్రమంగా యజ్ఞం జరిగింది. యజ్ఞం జరిగిన కొంతకాలానికి యధావిధిగా వర్షం కురిసింది. రామజోగి పోమయాజిగారికి ఆ గ్రామంలో అదివరకు నగిన జరుగుబాటూ లేక అవసరానికి అయిదు రూపాయలు కావాలని యాచిస్తే, 'హాజరుగా లేడు పైకం' అని జవాబుచెప్పి లక్షాధికార్లనా భిక్ష పెట్టే వాడు కాదు. ఇప్పుడు యీ

(53-వ కేజీ చూడండి)

1+1=0

'ఉన్నారండి...'
'మీ...?'
'ప్రెంజేరెండి... రెలేటివ్ కాదు'
మల్లా కొద్ది నిమిషాల నిశ్శబ్దం - బరువుగా.
'అతను... ఎలా ఉన్నాడంటారా?'
'ఎవరు? పరధ్యాన్నంగా అన్నది రేఖ.
'శేఖర్...'

అనుమానం తొలుకుతోన్న కళ్ళతో చూస్తూ, 'నాకేం తెలుసు డాక్టర్? - మీకు తెలియాలి' అన్నది రేఖ.

శేఖర్ లేచాడా సర్స్? డాక్టర్ ప్రకాశం నడక సర్స్ రేఖకి వినపడినట్లేదు. అందుచేతనే, అతనువచ్చి తన నావిషయం అడిగేదాకా, ఆమె కఠినంగా తెలియనేలేదు... కిటికీలోంచి బయటికి చూస్తూ, నెమ్మదిగా పడుతోన్న చినుకులూ, నల్లగా కొండలమీద ప్రేలాడుతూన్న బువ్వైన మేఘాలూ, చుట్టూ బలిసి అలుముకున్న చెట్లూ, ఆమె చాలా బలంగా ఆకర్షించినట్లు చూస్తూ, లీసం అయిపోయింది.

ఒక్కసారి ఈ సాగిగాతోన్న ఆలోచనలనించి తేరుకుని సర్స్ లేచి నిలువబడి, 'గుడ్ మర్నింగ్ డాక్టర్' అన్నది.
'మార్నింగ్ రేఖా... శేఖర్ లేచాడా? లేదు...'
'తెంపకెవర్...'

'సో నార్మల్ గేండి - ఇవ్వకు. ఉదయం వింటే కొంచెం రిస్ట్ అయి తిరిగి రైజవుతోంది...'
'చార్ట్...'

రేఖ త్వరగా గదిలోనించి బయటికి నడిచింది - రెండో గదిలో శేఖర్ ఉన్నాడు. ఒక్కసారి అతనిముఖంలోకి చూసి, చార్ట్ తీసుకుని, డాక్టర్ గదిలోకి వెళ్లింది.

డాక్టర్ ఏవో ఆలోచిస్తూ, కిటికీలోనించి బయటికి చూస్తున్నాడు. రెయిన్ కోట్ నుంచి పడుతోన్న నీటిధారలు చుక్కచుక్కా కఠిని చిన్నప్రవాహంగా అయి డాక్టర్ జోళ్ళకిందకి పోతున్నై... బహుశా డాక్టర్ ని ఆదృశ్యం - కిటికీలోనించి - ఆకర్షించి ఉంటుంది... తనవయస్సునట్లు చూస్తున్నాడు.

ఒకటి - రెండు... నాలుగు నిమిషాలు, వర్షం క్రమంగా జోరవుతూంది. కొద్ది చినుకులు కిటికీలోంచి పడగానే డాక్టర్ కి తెలివి వచ్చినట్లు ఉంది... త్వరగా కిటికీనించి దూరంగావస్తూ 'అప్పున్నా! వచ్చి తిలుపువెయ్యి!' అని కేక వేశాడు.

ఆచిన్న హాస్పిటల్ లో ఒకమూలకూర్చుని ముసిలి ఆవున్న కునికిపాట్లు పడుతున్నాడు... సర్స్ కి తెలుసు. ఆమె చేతిలోని చాక్లట్ బేకర్ మీదఉంచి కిటికీదగ్గరికి వెళ్లి తిలుపులు మూసింది.

'నాడు - వట్టి బద్దకంపై పోతున్నాడు... గొణిగాడు డాక్టర్.'
'ముసిలాడు...'

నాలిక కరచుకొంది రేఖ... ప్రకాశం హాక్ తిన్నట్లు వెనుదిరిగాడు. ఒక్కసారి నల్లటి ఆమె కన్నూ, దాహంతో ఉన్న అతనికన్నూ కలుసుకున్నాయ్. చాలా పిన్న పడుతోన్న రేఖ తన, అందాలని దాడుకుంటూన్న కొద్ది ఆవి మరీ ప్రస్తుతాలు కోసాగాయ్... బరువుగా తలవంచుకున్నది రేఖ.

బలమైన డాక్టర్ కండ్ రాలు చాలా నీరసపడ్డాయ్ - ఆ మైక్ రో... కుర్చీలో కూర్చుంటూ, 'కూర్పొండి' అన్నాడు.
'చార్ట్...'
'ఆ... ఇలా ఇవ్వండి...'

శ్రీ చచ్చాపురపు జగన్నాథరావు

పేరుకిమాత్రం ఆ చచ్చుని పరీక్ష చేస్తూ, "రెస్ట్రలర్ 'యూ'" అన్నాడు ప్రకాశం.
'అవును. చా... ఆన్ డెడ్' అన్నది రేఖ.
"ఆమెను, తెలివొచ్చినప్పుడు ఇవ్వండి - ఈ వెనింగ్ మారుస్తాను"
రేఖ మాటలాడలేదు. అలానే కూర్చున్నది. కొద్దినిమిషాలు వైన వర్షపుచప్పుకు తప్పిస్తే మరేమీ లేకుండానే గడిచిపోయాయ్.

"మీ... రెలేటివ్ ఉన్నారా?"
సాధ్యమైనంత సామాన్యంగా భగ్నం చేలా అడిగాడు ప్రకాశం... ఆ ప్రకాశంత వాతావరణంలో, కొంచెంముగ్ధ, మూడు వేల ఆడుగులపడున, ఉన్న ఆ హాస్పిటలు... ఎజన్సీ హాస్పిటలు. ఉరు ఉన్న కొంచెమా ఆరమైలు దూరంగా ఉన్నది. అందులో ఉన్న నాలుగు ప్రాణాలలోనూ ఒకటి తెలివితప్పిఉన్నది; ఒకటి నిద్రపోతున్నది. రెండుజీవాలు - నిండు యావనంతో మిన మిసలాడుతూ, తమ ఉద్యోగధర్మాలని నిర్వర్తించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ, చేసేపని ఏమీలేక, మాట్లాడుకోసాగాయ్.

'మీకు - చాలా దగ్గర న్నే హితుజేహా నకు సంత ఆధిమాంగా నేవ చేస్తున్నారు

రేఖ ఒక్కసారి తనరెండుకళ్లనీ డాక్టర్ వైపు తిప్పి, 'మీర నేది - ' అన్నది నేడిగా. 'హో...అదికాదు - అందుకనిమీతో నిజం నెప్పడానికి కొంసెం సంతయంగా నే ఉంది' అన్నాడు ప్రకాశం.

నర్స్ తన ముఖం జాలని ప్రకాశం

చేసుకొడానికి ప్రయత్నిస్తూ 'మీ యిష్టం' అన్నది.

'అతను - చాలాక్రిటికల్ గా ఉన్నాడు' అన్నాడు డాక్టర్.

ఆక్షణంలో అతను రేఖ ముఖం జాలని కనిపెట్టలేదు...ప్రక్కకి తిరిగి ఉన్నాడు.

'బహుశా, రేఖ ఉదయంకి...

'అంత ప్రమాదమా డాక్టర్?

'అనుకుంటాను ... పల్స్ వీకన్ ఆవు

తోంది. పీక్స్ క్రమంగా నార్మల్ కి దూరం అవుతున్నాయి...' చార్ట్ లోని కర్వీ పీక్స్ నించి విక్సిన్ కి చేత్తో గీతలు గీస్తూ అన్నాడు డాక్టర్.

రేఖ ఏమీ మాట్లాడలేదు. ప్రకాశ మూ ఏమీ మాట్లాడలేదు. వ్షం తగ్గాక ఇద్దరూ ఇళ్ళకి వెళ్ళిపోయారు.

* * *

"వాడు వట్టి బద్దకస్తుడై పోతున్నాడు" గొణిగాడు డాక్టర్

★ 1 + 1 = 0 ★

డాక్టర్ ప్రకాష్ అక్కడ రెండేళ్లనించి పనిచేస్తున్నాడు... ఎజెన్సీ హాస్పిటల్ లో. పూర్వం అతను మామూలు డాక్టర్లలాగే ఒక పట్టణంలో ప్రాక్టీసుచేస్తూ ఉండేవాడు. చాలావరకూ అతని ప్రాక్టీసు బాగానే ఉండేది.

తరువాత అతను వివాహం చేసుకున్నాడు. లత అతని జీవితంలో అడుగు పెట్టడంతో అతని కష్టాలు ప్రారంభం అయ్యాయి.

ఆమెకి సుఖంకావాలి; తన విధినిర్వహణ ఎట్లాపోయినా, విషయవాంఛలు విపరీతంగా ఉన్నవాళ్ళని వివాహంలో స్వీకరించాలింది డాక్టర్లుకాదు... ఆ పాతం ప్రకాశం కొంచెం ఆలశ్యంగా నేర్చుకున్నాడు.

లత తన కాలమంతా థియేటర్లలోనూ ప్రయాణాలలోనూ గడిపేది. ప్రకాశం మొదట భావపడ్డాడు - తరువాత పరిస్థితు లకి అలవాటు పడగలిగాడు. లోకం నవ్వ సాగింది. 'హాస్' అనుకున్నాడు. తాను ఆమె విషయంలో ఏ విధిని నిర్వహించ లేకపోతున్నానని అతనికి తెలుసును. ఆ జ్ఞానమే అతన్ని పట్టిఉంచి, లతకి పూర్తి స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చింది.

ఒక్క సంవత్సరంలో ప్రకాశం పూర్తిగా మారిపోయాడు - లోకం నవ్వలని వింటూ భావపడకుండా ఉండడం నేర్చుకున్నాడు. లతని ఒక స్నేహితురాలిగా మాత్రం చూడడం నేర్చుకున్నాడు - ఇంకా, జీవితాన్ని పొడిగా గడపడానికి కావాల్సిన పాతాలని నేర్చుకున్నాడు.

అలాగే గడిచే ఒకరోజున, తాను ఇంటికి వచ్చేడు. ఎందుకో అనుకున్నాడు - ఇంటిలో అందరూ గుమగుడారు. వందలు... లత చచ్చిపోయింది. హార్ట్ ఫ్రెయ్యర్ అనుకున్నాడు తాను... కాని పోస్ట్ మార్టుమ్ 'ఆత్మహత్య' అన్నది.

తల గియిన తిరిగింది... లత ఎందుకు ఆత్మహత్య చేసుకోవాలి?

కనుమాళ్ళు మేరలో ఏ కారణమూ కనిపించలేదు. బహుశా, ఆమె తన ప్రవర్తనకి పశ్చాత్తాపపడి ఉంటుందా?... అయినా, ఆ పశ్చాత్తాపం నిరూపించే పద్ధతి ఇదా?

అతని శ్రేయా బోధపడలేదు. కొద్దిరోజులు పోయాక ఆమె డైరీ అతని కళ్ళపడ్డది. తీసి చూశాడు. కొన్ని ఎంట్రీలు...

మార్చి 8: తిరిగి, ఆ థియేటర్ లో ఆ యువకుడు - అవును. శేఖర్ మే. రెండు గంటలసేపూ నావంక మామూలే ఉన్నాడు... ఏంటేనేదీ! వచ్చేదా మనుకున్నాను. కాని, చివరకాల వస్తాడని భయం చేసింది.

ఏప్రిల్ 1: అతనితో మాటలాడాలని అనుకోలేదు - కాని, రీవ్ లో కనిపించి పలకరించాడు. పాతరోజులన్నిటినీ జ్ఞప్తికి తెచ్చాడు. అతని చైఖరిమాస్తే భయం చేసింది. ఉత్తరాల ప్రసక్తి తెచ్చాడు... ఇచ్చీమని అడిగాను. నవ్వి ఊరుకున్నాడు... భగవాన్... ఎవని బతని ఉద్దేశం?

ఏప్రిల్ 15: ఎవరో ఒకర్ని మోసమైనా చెయ్యాలి; నన్ను నేనైనా మోసంచేసుకోవాలి. నన్ను నమ్ముతున్న ఆ య న ని మోసం చెయ్యలేను - నా ప్రాణం చెతిలో ఉన్న శేఖర్ నీ మోసం చెయ్యలేను - మూడోమార్తే ఉత్తమంలా ఉంది.

ఏప్రిల్ 18: ఈ సాయంత్రం అటకట్టేటట్లు కనిపిస్తుంది. జీవించినది చాలు. అతను నన్ను పూర్తిగా చంపాడు.

ఆరోజునే లత విషం బుంగింది. శేఖర్!... శేఖర్ - ఎవరది?

ఆమె కాగితాలన్నీ వెదికాడు ప్రకాశం. ఏమీ ఆచోకి దొరకల. ఆమె చిన్ననాటి స్నేహితు డ్రే ఉన్నాడు. అంతకన్న అప్పటికేమీ ఆచోకి దొరకలేదు - ఒక్క విషయం మాత్రం ప్రకాశం పూర్తి అవగతం చేసుకున్నాడు... లతని చంపిన దుర్మార్గుడు - అతనిని.

తరువాత అక్కడ లేకపోయాడు ప్రకాశం. ఒకసారి ఈ ఉద్యోగానికి అప్లికేషన్లు అడిగారు. తాను అప్లైచేశాడు. ఈ రెండేళ్లనించి ఇక్కడే ఉండిపోయాడు. కొండలమర్రి, అడవులమర్రి, ప్రకాశం తమైన జీవితం. తనని చూసి నవ్వుతోన్న ఆ లోకానికి ఎన్నో వందలమైళ్ళ దూరంగా, నాగరికతకి ఎన్నో వందలమైళ్ళ దూరంగా, చీకటిలో బ్రతుకు.

అలా బ్రతుకుతోన్న తన జీవితంలోకి మళ్ళీ ఈ శేఖర్ వచ్చాడు. అతను ఆ పూర్వం కొద్దిరోజులు ప్రకాశంలా గడపడాని కొచ్చాడు. మనశ్శాంతికోసం ఒచ్చానన్నాడు. త్వరలో ప్రకాశం, శేఖర్ స్నేహితులయ్యారు. త్వరలో అత నెవరో తెలిసింది డాక్టర్ కి.

చిత్రమైన సంఘటన - అనుకున్నాడు ప్రకాశం.

నాన తగింది. చిన్న చినుకులు మాత్రం పడుతున్నాయ్. తడిగాలి బలంగా వస్తూన్నది.

ప్రకాశం బుర్రలో వెయ్యి ఆలోచనలు బలంగా పనిచేస్తున్నది. తనని సర్వనాశం చేసిన శేఖర్.....

"అంత ప్రమాదమా డాక్టర్?"

శేఖర్! నవ్వుకున్నాడు... ఆమె అతని కోసం ఎంత తపాతపూనుకుంటూందో తనకి తెలీదనుకున్నది!... నర్స్! ఆ సాందర్యం అంతా శేఖర్ కోసం!... తనని నాశనం చేసిన శేఖర్ కోసం!

"లత! ఎందు కంత తొందరపడ్డావు! అనుకున్నాడు ప్రకాశం, పశ్చాత్తాపంతో... నేను నిన్ను తుమించిఉందును. రాక్షసత్వం నిన్ను చంపకుండా అడ్డుకుని ఉందును. ఈరోజు నీచేత్ ఈ ధూర్జణ్ణి..." అనుకున్నాడు...

"భోజనం బాబూ!"

కుక్ వెల్లిపోతాడు. "కానీ" అంటూ కిచెన్ వైపు నడిచాడు ప్రకాశం. "అయినా ఏం? నర్స్ చేసుంది ఆ పని... ఏ బంగారు చేతులైతేనేం? ప్రాణం తీయడానికి! లతిక్ బతుకురేఖ..." అనుకున్నాడు.

* * * శేఖర్ రెయిన్ కోట్ తీసి పిడిసి లోపలికి వస్తూ, హలో రామూ! ఏంచేస్తున్నావో? అన్నది గటిగా.

"ఏముంది! మరో నవల చదువుకుంటున్నాను... నవ్వుమాత్రం నీపని యధావిధిగా సాగిస్తున్నావు. నేను బోర్ అయి చచ్చున్నాను." అన్నాడు రామూ రావు గుక్కతిప్పకుండా.

శేఖర్ లేతగా నవ్వి, "ద్యూటీ..." అంది. "అందులో, పేషెంట్ కూడా ప్రెండ్..."

తృల్లిపడ్డది శేఖర్... ఈ సంగతి ఎవరు చెప్పారో? అన్నది.

"తెలిసిందిలే..."

రామూ నవ్వి ఊరుకున్నాడు. "వంట అయిందా అమ్మో? అంటూ శేఖర్ లోపలికి వెల్లిపోయింది తన భావోద్వేగాన్ని కప్పి పుచ్చుకునేందుకు.

భోజనాలవగానే రామూ నిద్రపోయాడు. శేఖర్ ఆలోచనలో పడింది. ఈ సంగతి రామూకి కూడా తెల్సిపోయింది!

ఒక గంటలో యావ్వనము
కామస్తంభన

దాతృత్వ, సంసారములను విడుదల పాలి, రేచిది విరాళించిన వృద్ధులందరికీ శ్రీ శ్యామాను విడుదల. డి. 2-8-0.

మదనమంజరి ఫార్మసీ

184, వెనానాడ రోడ్డు, మద్రాసు.
వివాద-త్రివివాద మెడికల్ ఫోర్ము-పాత్రరోడ్డు రామండ్రి-ఈశ్వరదాస్ & కో. మెయిన్ రోడ్డు వెల్లూరు- అర్జున్ ఫార్మసీ-అంబర్ తోడు ఇతర కేంద్రాల్లో ఏదెట్లు కావాలి.

'నా జీవితంలో ఎందు కడుగుపెట్టావు శేఖర్!' అనుకుంది విచారంగా శేఖర్... అనవసరంగా తాను అతనికి దొరికిపోయింది. తన జీవితాన్ని అతనికి వశం చేసింది.

"చాలా క్రిటికల్ గా... '...' బహుశా రేపు ఉదయానికి..."

గుండె తొందరగా కొట్టుకుంది... డాక్టర్ ఎందుకలా అన్నాడు? శేఖర్ కి తగిలినదెబ్బ పెద్దది కాదు. కొంత రక్తం పోయింది. అంతే! తెలివితేటపోయినా, అతని స్థితిలో క్రిటికల్ ఏముంది?

'ఉంటే బాగుండును' అనుకుంది శేఖర్... తాను రాసుకోసం ఇన్నాల్లు వేచి ఉన్నది. అతనూ తానంటే చాలా అభిమానంగా ఉన్నాడు. త్వరలో తాను పెళ్ళి చేసుకుని ఈ ఉద్యోగం వదిలి పోయిగా బ్రతుకవచ్చును. అందుకూ అంగీకరించిన ఈ పెళ్ళి శేఖర్ మూలంగా తప్పిపోతుంది- అతను బ్రతికిఉంటే—

'నిన్ను నాదాన్ని చేసుకుని తీరతాను శేఖర్!'

పిచ్చిగా అనేవాడు శేఖర్... తాను ఊహకు నెది. అవి, రాసు మనస్సు తెలియని రోజులు. ఆరోగ్యం ఉండి, నిశ్చయం లేని రోజులు. ఆ ప్రేమలో పడి తనని తాను మూలదోసుకున్నావా?

'ఏముంది సర్వే! డాక్టర్లు పొరపాటు చేయాలంటే ఎంత సులువు! చూడండి ఆ ఎర్రసీసాలో - బ్రూక్ లాక్స్ పాయిజన్. కొంఠం పీక్ స్టేజ్ లో డ్రెగయిన్ కలిపితే, నెటివ్!'

ఎప్పుడో నెట్టాడు డాక్టర్. ఒక్కసారి జ్వరం వచ్చింది. ఓ నాడు ఆ సీసా తీసి చూసింది... పర్యాంగ నెట్ లో ఉంది డాక్టర్!'

'అలానే ఉంటుంది'

శేఖర్ ముఖంలోకి ఒక్కసారి దౌష్ట్యం, పట్టుదలా చొచ్చాయి. "నారి శేఖర్-నువ్వు మళ్ళీ లేవవు. మన ప్రణయం నీలో వచ్చి పోతుంది" అనుకున్నది. పించెయ్యాలో తనకి బాగా తెలుసు.

* * * నాలుగు గంటలకే చీకటిపడింది-మబ్బులు బాగా కమ్మకొనడాన్న.

శేఖర్ నెమ్మదిగా మంచమీద ఒత్తి గిల్లి, "శేఖర్!" అని పిలిచాడు.

డాక్టర్ రూమ్ లో ఉన్న శేఖర్ ఒక్కసారిగా లేచి, డాక్టర్ శేపు చూసి ఆగిపోయింది. 'పదండి' అన్నాడు డాక్టర్.

"చాలా! ఎలా ఉంది?" అన్నాడు ప్రకాశం.

"నీరసం - అంతే... చాలా శేపు ని ప్రేమ పోయానుగా!" అన్నాడు నీరసంగా శేఖరం.

'కాఫీ...'

'తెస్తాను'

శేఖర్ వెళ్ళి అప్పన్నని ఇంటికి పంపింది.

'చాలా గట్టిగా తగిలింది దెబ్బ - నైకిల్ రాతిమీదకి పడిపోయింది. మరేం ప్రమాదం లేదుకదా?' అన్నాడు శేఖర్.

'అంటే మీ రెండు అడుగుతారు?'

శేఖర్ చిన్నగా నవ్వాడు. 'ఊ... మీరు చాలా శ్రమ తీసుకున్నారు. ముఖ్యంగా నర్స్ - మహా చల్లనిచేతులు!' ప్రకాశం ముఖం నల్లబడింది. శేఖరుండే జలుమున్నది.

'కాఫీ ఇస్తూ, 'సాయంత్రాని కోడోన్ ఇస్తాను. ఉదయానికి బెస్టుగా ఉంటారు. రెండుమాత్రాలు రాత్రి తీసుకోండి' అని, (పెన్సిల్) ప్లస్ రాసి ఇచ్చాడు శేఖర్ కి... అక్కడ కంపౌండింగ్ ఆమె తరుచుగా చేస్తాంటుంది.

'మందు కలిపి తీసుకురండి'

నర్స్ వెళ్ళి అలా చేసింది. ప్రక్కటేటిలో మీద సీసా ఉంచుతూ, 'ఇంకో పావు గంటలో ఒకటోడోస్. పదిగంటలకే రెండు. తెల్లవారుజూమున మూడోదో' అన్నాడు ప్రకాశం.

కొద్దినే పర్యాయక ప్రకాశం చెప్పినట్లు శేఖర్ మందు గ్లాసులో పోసి ఒక డోస్ ఇచ్చింది. ఆమె చేతులు మామూలుగా సాఫ్ట్ మైసంత దృఢంగానే ఇచ్చింది. (గంటల ప్రకాశం అదంతా కనిపెడుకున్నాడు.

'వస్తాను - రాత్రిమినిచి పోకండి' ప్రకాశం తొందరగా ఇంటివైపు నడిచాడు. కొద్దినిమిషాలయ్యాక, తేజా ఇంటికి వెళ్ళింది.

* * *

పదకొండు కొట్టింది గడిచాడం.

నిద్రపోస్తూ ప్రకాశం హఠాత్తుగా లేచాడు... మట్టా పీకటిగా ఉంది.

బార్నిలైటు తీసి వెలిగించాడు... కల! తను తనగదిలోనే ఉన్నాడు! రెయిల్వే కాదు; ఏమీకాదు.

ఒళ్ళంతా చెరుకు పోసింది. బయట తున్నాడు.

'హత్య!'

ఔను. తాను హత్య చేశాడు. శేఖర్ ని హత్య చేశాడు... తను తన క్రిమినల్ ప్రకారం మందు కలిపింది. పాయిజన్...

(రెసి-వ పేజీ చూడండి)

ఒక రాత్రిలోనే

బ్రూక్ లాక్స్

విమ్మ చక్క పరుస్తుంది.

కుటుంబానికి ఒక బ్రూక్ లాక్స్ డ్రియమై నువ్వు విరేచనకారి అనుటలో ఆశ్చర్యమలేదు. దీనికి దువ్వమైన దాకొలేదే దుదిగలది. రాత్రి పండు కొనుసవ్వడు ఒక చిన్న ముక్క యిస్తే చాలు.

సుఖంగా.

తప్పక తే

లిక విస్తుంది. నవ్వి

తీసికోకుండా. యెర

కార్టన్ లో గల బ్రూక్ లాక్స్ నే కోరండి.

విరేచన బద్ధకాన్ని సరిచేయటానికి, సులభమైన మార్గము

వెస్ట్ మినిస్టర్ లేబరేటరీస్ లిమిటెడ్, లండన్ వారి రహస్య.

ఏ శంఖ

ఓరియంటల్ మర్కంటైల్ ఏజెన్సీ,

99 - ఎ - ఆర్కినియన్ రోడ్, మద్రాసు.

O. M. A. 12.

మాంజనేయులు మనోహరం

బస్సులోనూ క్యూలో నిలబడతాడు ఎమ్. అంజనేయులు. క్యూలోను మంతుడి తోకలా అసంతోషంగా పెరిగిపోతున్నది. మాంజనేయులు చాలామారుగా ఉన్నాడు. వందలకొలది మనుష్యులు ఈ విధంగా మహానగరంలో బస్సులోనూ నిరీక్షించడంలో ఎంతో మజావుంది అనుకున్నాడు. ఈ క్యూలో నిలబడిన ప్రతి వాడూ సర్వం తెలిసినవాడివలె మాట్లాడుతాడు. ధియోదార్ (డీజర్) గురించి ఒక బాదుగుసాటి కాలేజీ కుర్రాడు అవగతంగా ఉపన్యసిస్తున్నాడు. ఒక తల పెరిసిపోయిన పెద్దమనిషి యోగవాషిష్ఠంలో శ్లోకాల ప్రాశస్త్యం గురించి ఇంకో ముసలాయనతో చెప్పాడు. సైలాన్ మీద కట్టుకున్న స్క్విగ్గేజీవతి ఎంతో కులాసాగా తన ముందున్న లలనతో ఏదో మాట్లాడుతున్నది. బాలలు, పూర్వాయావనలు, బ్రాహ్మణులు, లాలలు - ఇంతమంది స్త్రీల మధ్య నిలబడి ఈ పుష్పకవిమానంలోనూ ఎదురుమాడటం జీవితంలో ఒక వింత అనుభవం. అసలు జీవితమే ఒక అనుభవాల సేకరణ అనుకున్నాడు మాంజనేయులు.

అరగంట గడిచింది. నలభయ్యయిదు నిమిషాలు కూడ విపోయింది. మాంజనేయునికి బస్సు దొరకలేదు. కాళ్లు ఓక్కడుతున్నాయి. చాహం చేస్తున్నది. “మండు పెండ్ల నోటికొచ్చినట్లు చేలుతోంది” పది గంటలకే. కఠినమంతా స్వేదనయింది. ముఖం నల్లబడింది. చెదవ బస్సులూ, చెదవ చదువు అనుకున్నాడు మాంజనేయులు. ఈ చదువు మానేసి ఇల్లరికం రమ్మని ఆయనెడదో ప్రార్థించుకున్నాడు. హాయిగా వెళ్ళిపోతే బాగుంటుంది. అప్పుడే వికసింపిన పుష్పంలా పదహారేళ్ళ పడుచు. నగర వాసపు కృత్రిమపుటలవాట్లు ఏమీలేని ముగ్ధ. తనని సాక్షాత్తు భగవంతుడివలె పరిగణించి పూజిస్తుంది కాబోయే అత్రగారు హామీ కూడా ఇచ్చింది. గేద పెరుగు, నళి రక్తరక్షిరమా ఇతన్ని నేవించి ఏ గ్రంథ రాజమౌ పుష్పమని పల్లెటూరిలో అరుగు మీద కూర్చుంటే ఎంత బాగుంటుంది?

అంతగా విసుగుచేసినప్పటికీ బావమరదులతో చీట్లచేక ఆడుకోవచ్చు. మరదళ్ళతో సరసాలాడవచ్చు. డబ్బుకోసం ఇప్పటివలె తడుముకోవాల్సిన అవసరం లేదు. ఎంత కావాలిస్తే అంతా పిల్లనిచ్చిన మామగారు చచ్చినట్లు యిస్తాడు. బస్సువచ్చింది కోనేటిరావులూ రొప్పతూ రోజుతూ. క్యూ పెమ్మడిగా కదిలింది. మాంజనేయునికి కూర్చోటానికి స్థలం లేదు. కాళ్లు బాగా నొప్పెడుతున్నాయి. బస్సులో ఎవరో కాలుతోక్కేకారు నేలు చితికిపోయింది. వైవాహిక జీవితంలో ఒక మాధుర్యంపుంది. తన భార్యకు తనే స్వయంగా పాతాలు పెట్టాడు. ఆమెకు ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి

“గోపాల చక్రవర్తి”

ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి-ఊజి ప్రస్తుతం తెలుగు గ్రంథాలలో మంచిపరిచయం ఉందిని విన్నాడు. ఇంకేం గెమ్మడిగా ఆంగ్లభాషలో కూడ ప్రావీణ్యం వచ్చేటట్లు చేస్తాడు. మహాకవుల ఉత్తమ కావ్యాలగురించి తన చెప్తున్నపుడు క్రిమికన్నులు ఆనంద పారవశ్యంతో చెమ్మగిలుతాయి. క్రమ క్రమంగా క్రిమికి సాహిత్యగురించి విమర్శనాపూర్వకంగా తనతో మాట్లాడగలిగి కే సంపాదించుకుంటుంది.....

బస్సు క్యూయంసీ దగ్గరకు వచ్చింది. చాలామంది అన్యాయులు దిగిపోయారు. మాంజనేయునికి కూర్చోటానికి స్థలం దొరికింది. ‘అన్యాయు’ అనుకున్నాడు అతను. ఎదురుగుండా అగాధమూ, అనంత తరంగజాలమూ అయిన సముద్రం. నీరధినితాంత నిరంతరనీతి అతన్ని ఎప్పుడూ కలవరిపెట్టుంది. అందమైన సముద్రపుటలు. జీవితం కలలమయం. నీగ్రోవనిత చెక్కిల్లావున్న తారురోడ్డుమీద బస్సు పయనిస్తోంది. ఈనగరంలో చదువుకోవటానికి ఉన్న అవకాశాలు అపల్లెటూరిలో ఉండవు. ఏకకాలమందు ఒకేరచయిత ప్రాసిన ఇరవై

పుస్తకాలు సంపాదించాలంటే ఇక్కడ సాఫ్టమవుతుంది. ఫలానా నవల మంచిదా కాదా అనే విషయం తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం ఉంటే, తనకంటే ఎక్కువ చదువుకున్న వాళ్ళని అడగవచ్చు. తెలుసుకోవచ్చు. ఆంధ్రోకిలీసు ఎండ్ ది లైన్ సినిమా వచ్చింది మొన్న. తనూ ఒక స్నేహితుడూ పని కట్టుకుని వెళ్లి ఆసినిమా చూసేవచ్చారు. ఆరాత్రీ, మర్నాడుకూడ అతను మనాట కాస్త, ఉబ్బాదాతాన్ని ఎన్నో సార్లు చదివాడు. మనాటకాలకే తన జీవితాన్ని అంకితం చేసిన ఒక ప్రఖ్యాత నటుడూ, ఒక కళాశాల అధ్యాపకుడూ తనూ ఈ సినిమా బాగోసులు గంటల తరబడి చర్చించారు. ఈ అవకాశాలు తనవూళ్ళో ఉండవు. కాస్త కవితాపటిమ, పాండితీమహిమ, సారస్వతాభిరుచి ఉన్నవాడికి ఈనగరంలో ఏం చెయ్యటానికైనా వీలుంటుంది. అందులో తనలాంటి బ్రహ్మచారికే, జీవితాన్ని చక్కగా ఉపయోగించుకోగలవాడికే, ఈ నగరం ఇచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువ....

బస్సు లాకాలేజీదగ్గరకు వచ్చింది. దూకుడుగా క్రిందికి దిగి పెద్దపెద్ద అంగలతో కాలేజీలో ప్రవేశించాడు. అప్పకే విద్యార్థులంతా వచ్చేవారు. గాలిలీనిండా జనం కిటికీల లాడుతున్నారు.

ఒక విధేయుడితో సహా వరండాలో నిలబడాల్సి వచ్చింది. లెక్చరర్ క్లాసు లోకి వచ్చాడు. ఇన్ని వంకల ముండి చేర్చు పీలచి అటెండ్ న్న తీసుకోవటం ఒక యజ్ఞం చేసినంతి పని. ఇది ఒక సహస్రనామార్చన. రియోత లెక్చరర్ ఉపన్యాసం ఆరంభించాడు. ఒకటి, ఊకదంపుడు. విద్యాధులు నవ్వుతున్నారు ఈలలు వేస్తున్నారు. పాటలు పాడుతున్నారు. ఎండ్ తీవ్రంగా ఉపన్యసిస్తోంది. శ్రీ శ్రీ చెప్పినట్లుగా. మాంజనేయునికి మళ్ళీ కాళ్ళపైకులు ఆరంభమయింది.

చచ్చు విద్యార్థులూ, చచ్చు పరీక్షలూ ఎందుకొచ్చిన గొడవ ఇది అనుకున్నాడు. కాబోయే మామగారూ, భార్య కళ్ళ

ముందు కనిపిస్తున్నాడు. పిల్లలు ఉన్న ఇల్లు కుండే కళివేరు. వాళ్ళ కబుర్లు వింటూ వుంటే ఇంకేమీ అక్కరలేదు. వాళ్ళు పెరిగి పెద్దవాళ్ళయి తనకు సహాయపడతారు. మనుమలతో, మనిమనసులతో తన గృహం స్వర్గభూమిలా ఉంటుంది. ఈ చదువెందుకు అనుకున్నాడు మళ్ళీ. ఈలా కోర్సు అయిన తరువాత మాత్రం తన భవిష్యత్తు బాగుంటుందని అనుకోవటం మెట్లా? ఉద్యోగ సమస్య అప్పుడు మళ్ళీ తలెత్తుతుంది. కొందరి ఉద్యోగ సమస్యలు కాఫీర్ సమస్యలా ఎప్పటికీ పరిష్కారం కావు. షానీ ప్రాక్టీసు పెట్టే! అట్టే బోర్డు కట్టిన అయిదేళ్ల వరకూ డిప్లొమీ రాదురా భాయ్ అన్నాడు మొన్న ఒక న్యాయ వాది మిత్రుడు. ప్రతివాడూ అలాడి కృష్ట స్వామి, లేక బహదూర్ సప్రూ అంటిటి బాడవుతాడా. డౌన్ విత్ లాకా లేక. నవ్వొక నిరాశావాదిని అంటాడు సోమ

యాజులు. డబ్బుంటే తనూ ఆకా వాడే.....

కౌసు విపోయింది. తను వరండాలో నడుస్తున్నాడు. హాల్లో మిస్టర్ ఆంజనేయలూ అని పలకరించింది స్నేహితు రాలు చంద్ర. హాల్లో హామ్ డూ యూ డూ అన్నాడు తను. “నాకు చాలా ఆకలిగా వుంది. లంచ్ హామ్ లో టిఫిను తిందాంరాండి” అంది చంద్ర. ఇద్దరూ నడుస్తున్నారు. మాంజనేయులికి చాలా గర్వంగా వుంది; ఇంతమంది అబ్బాయిల మధ్య ఒక అంది మైన స్త్రీతో ఈవిధంగా నడవటం. ఒక స్త్రీని పట్టుకుని ఆమెమీద ప్రేమను జీవి తంలా అన్ని విలువలకంటే ఎక్కువ చేసు కుని సర్వప్రపంచాన్ని ఆమెకోసం వదులు కోగల ధైర్యంతో ఆమెను కోరడం జీవి తంలా ఒక పెద్ద అనుభవం. ఈలేత యవ్వ నంలా ఈ ఆడవాళ్ళు నాకంటే అప్పురసల కంటే అందంగా కనిపించి ఏవేవో భావాలు

కలిగించి నరాలలో వేడిపుట్టించి రాత్రిళ్ళు నిద్ర పట్టకుండా చేస్తారు. ఆ సురారీ ఘన మద ధనుస్సుబోలిన చంద్రచేహం. చంద్ర ఎర్రని పెదవులూ, మెరిసే చంపలూ అత నికి మత్తు కల్గిస్తున్నాయి. ఆ చీరలో మిస్టర్ తిలుచుకుంటూవుంటే మాటలు తడిబడుతున్నాయి. “చంద్రా ఇటు వొక సారి చూడు. నీవు లేని నా హృదయము వల్ల కాదు” అన్నాడు. చంద్ర కిలకిల నవ్వి “యూ నాటి బోయ్” అంది. అమాటలు అత నికి ద్రాక్షారసంలా వున్నాయి. “అవును. నీకోసమేనా ఈ కాలేజీలో వుండిపోతా. నవ్వెన్నాళ్ళు ఈ కాలేజీలో వుంటే అంతకాలం ఇక్కడే వుంటాను.” అనుకు న్నాడు.

మళ్ళీ మర్నాడు బస్సుకోసం రెండు గంటలు నిలబడి కాళ్ళు నో ప్యలు పుట్టే వరకూ మాంజనేయులికి ఈ అభిప్రాయం మారదు.

సవరణ

5-8-53 నంచి కల్యాణ, కిరీ వ శేజిలో, “దీర్ఘాయువు” అనే కథ మొదటి పేరాలో, “దేవదత్తుడనే ఆయన దానికి రాజు” అని పొర పాటున ముద్రింప బడినది. “బ్రహ్మ దత్తుడనే ఆయన...” అని చతుత్వకో వలెనని ప్రార్థన.

ఒకరు:- “ఏరా, భాయ్, ఆంధ్ర రాజధాని మార్చేస్తారట?”

రెండవవారు:- “ఓనట”

ఒకరు:- “ఎక్కడ నుంచి?”

రెండవ:- “అదేమో!”

ఒకరు:- “ఎక్కడికి?”

రెండ:- “అదీ తెలియదు!”

(ఈ సత్యనారాయణ, విజయనగరం.

తండ్రి: ఏరా! ఇంతి రాత్రువుకు పుత్రరం పోస్తు చేస్తున్నావు?

కొడుకు: దీనికి స్తాంతులేదు పగలయితే ఎవరన్నా చూస్తారని ఇప్పుడు పోస్తు చేస్తున్నా! నాన్నా!

శ్రీ. సుబ్బారావు, విజయవాడ.

ముగ్గురుస్త్రీలు

ముగ్గురు స్త్రీలు ఒక రైలుదారి
పడినందునన్నారు. వాళ్లు ఏ
జాతికి చెందినవారో, ఆ రైలుదారి ఏ
ప్రాంతాన వున్నదో, ప్రస్తుత కథ కనప
డరం.

వాళ్లు ముగ్గురూ స్త్రీలన్నమాట
వాస్తవం!

ఒక స్త్రీ బిచ్చపుది. ఒంటిమీద చింక
గుడ్డలు ముఖమంతా దుమ్ము చేరుకొనివుంది.
జుట్టు జిబ్బి జిబ్బిగా వుంది. దిసికాళ్ళు
పుట్టిపోయి, అరికాళ్ళలో రాళ్లు గుచ్చు
కొని, చిట్లు పడ్డట్టున్నాయి.

మరొక స్త్రీ ఇరవయ్యేళ్ళ యౌవన
ప్రాయంలో వుంది. కళ్ళలో వెలుగు వ్యక్త
మవుతుంది. నత్తోజాల వంపులో యౌవనం
బయటికి తొంగిమాస్తోంది. ఆమె నడు
స్తూంటే, ఆలోచించే అలక్ష్యం గోచరం
అవుతుంది.

ఇంకొక స్త్రీ గర్భంతో కూడుకొన్న
చాత్మశ్రీ. ఆమె చెట్టులో నెల రోజుల
క్రింది పుట్టిన పసికందు ఆకుకొంటు
న్నాడు. మాటిమాటి కామె కన్న చింక
గుడ్డలోంచి తొంగిమాస్తూ ఆ పసికందు

ఎత్తని ముఖంమీద కేంద్రీకరించబడు
తున్నాయి.

ఆ ముగ్గురుస్త్రీలు నిశ్శబ్దంగా నడుస్తు
న్నారు. వస్త్రాన్ని రైలుబండి కూత ఆక
స్మికంగా వాళ్ళ చెవుల్లో బహగానే తలలు
కొంచెం ప్రెక్కతి చూచారు. దూరంగా
రైల్వే సమానాంతర కమ్మిలు
సన్నని వేలులాగ కలిసిపోత, నీలిరంగు
గల పొగ తాలూకు చారలు కనబడు
తున్నాయి.

జిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజి

రచన: కె. ఎ. అబ్బాస్

అనువాదం: 'తాసిరా'

జిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజిజి

'రెండు నిమిషాల్లో, ఆ రైలుబండి ఇక్క
డకు వచ్చేస్తుంది.' గొణిగింది, బిచ్చపుది.

మిగత యిద్దరూ, ఈ మాటల్లో ప్రమా
దాన్ని సూచించే అర్థం గోచరించింది.
ఏదో సంభ్రమంలో వున్నట్లు, 'ఏమిటి?
ఏమన్నావు?' అన్నారు.

'దాని అర్థం మీకు తెలుసుగా.' బిచ్చ
పుది సమాధానంగా అన్నది. ఆమె దృష్టి
ఇంకా రైలుకమ్మిలమీదే వున్నది. ఇంజను

అనే ఆ చిన్న నల్లమచ్చ క్రమంగా పెద్ద
దవుతుంది. 'ఆ బండి గనక మనమీదుగా
జల్పిందంటే మన సమస్యలన్ని తీరిపో
తాయి.'

'ఉహూ, నాకు చావాలని లేదు. నేను
పడుచుదాన్ని. జీవితాన్ని ఎంతో గుచ్చి
చూడాల్సి వుంది.' పడుచుస్త్రీ అన్నది.

'నీ పడుచుదనంవల్ల ఏం జాబం? మగవా
నికి కేలుబొమ్మ అవుతున్నకే గదా. అవసరం
తీరాక, పాతి జోష్టు పాతెసి నల్లు,
నిన్ను అవతలి పోతేస్తాను.'

'లేదు, లేదు. అతిశయి అనడాను.
అదిను నన్నెంతో ప్రేమించాను. అలి
దండ్రులు ఒక్కోకొక్కడే, ఆత నేం
చేస్తాను, వాపం!'

'ఆ ప్రేమనే నమ్ముకుంటూ వుండు;
వాగా తెలిసివస్తుంది. ఆ భ్రమ గొప్ప
తీయని మాటలవల్లే, ముగ్గురూ, నీవంట
వాళ్లు వలలో చిక్కించుకొంటున్నాను!
పడుచుదనంలో నీ శరీరాన్ని.....నీ
మానాన్ని అమ్ముకొంటే, ఏమన్నా రెండు
రాగిపైసలు దొరుకుతాయి. అంతే గా.
ఎందుకొ బ్రతుకు బ్రతికే.' బిచ్చపుదాని
కళ్ళు ఉద్వేగపూరితం అయినాయి. 'దీప
రకు ఎందుకు కొరగాని మనలి తొక్కు
వవుతావు. అప్పుడు నీ ముఖం ఎవరు
చూస్తారు?'

'పడుచుదనంలోనే వుంది ఆనందం!
మెల్లగా అన్నది, ఆ పడుచుస్త్రీ. కాని
ఆమె ఆశలు, ఆమెలోనే బిచ్చపుదాని
దురుసుమాటల కౌటగా, నవలిపా నారం
భించాయి.

ఈదికా, బిచ్చపుది మాతృశ్రవణం చేసి
'రావచ్చా, నీవు. చావంటే నీకు గూడ
భయమేదా?' అడిగింది.

'అలా అనడాను.' పసికందును మరింత
వత్తోజాలకు అడుముకొంటూ అంది,
చాత్మశ్రీ. 'నాకూ చావాలని లేదు. నా
పసికందుకోసం అన్నా బ్రతికాలి.'

'అహా. ఆ మాంసం నువ్వు! నిన్ను
పిల్చి పిప్పిచేసే ఆ పసికందు, ఈ ప్రపంచం
లోని అవినీతివల్ల జనించిన ఆ పసికందు
గుతించి ఎందుకూ?' అలక్ష్యంగా అన్నది,
బిచ్చపుది.

పాలు, పెన్న, నెయ్యి
వీటిని గురించి ఇంతులుగారు
గుక్క ఆనకుండా చెప్పకు
పోతున్నారు, రెండ తరగతి
క్లాసులో పిల్లలు శ్రద్ధగా
వింటున్నట్లు కనిపించలేదు.
చివరి బెంచీలో రాము,
వేణూ చుక్కలాట లాడు
తున్నారు; పంతులుగారు
వీల్చిద్దర్ని చూచారు. కోపంగా
వేణూ! అని కేక చేశారు. వేణూ

భయంతో వణికిపోతూ లేచి
నుంచున్నాడు.

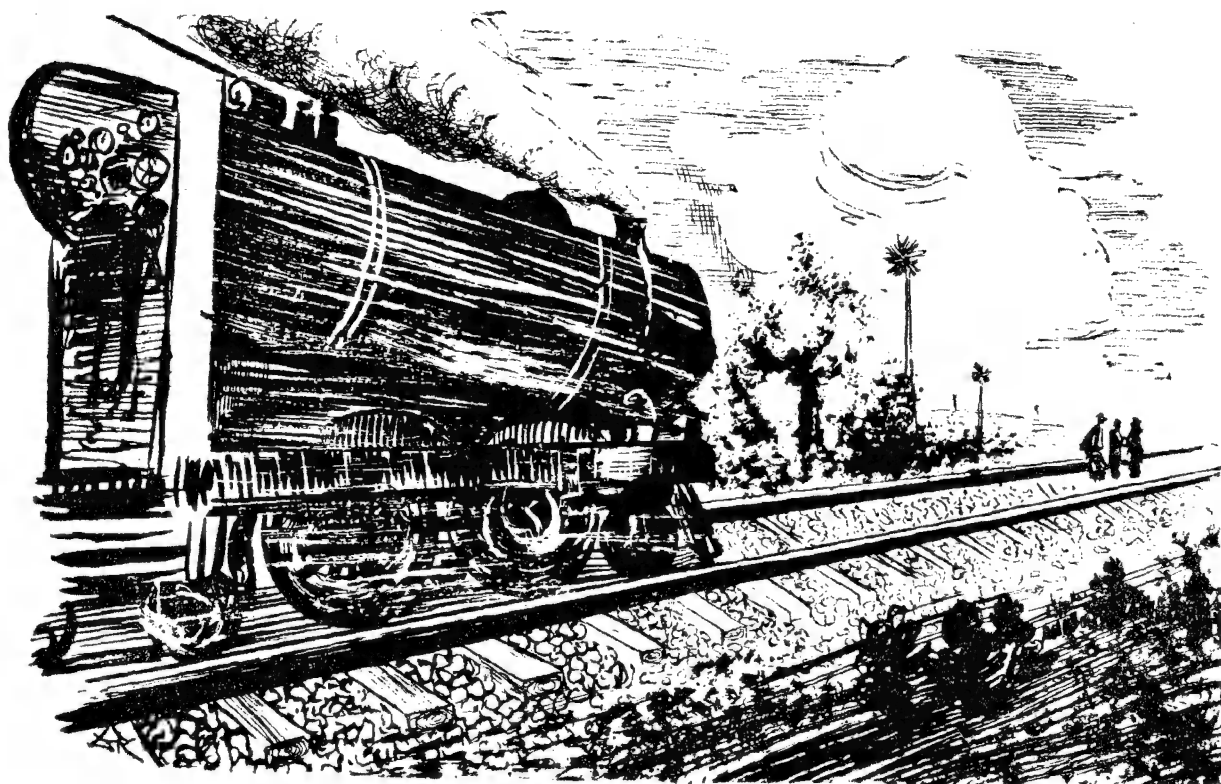
"నువ్వు పాతం వింటు
న్నావా?"

"వింటున్నానండి....!"

"అయితే దీనికి జవాబు
చెప్ప. నెయ్యి ఎండలో
పెడితే ఏమాతంది? వేణూ
తడుముకో కుండా జవా
బిచ్చాడు.

"కుక్క నాకేస్తుందండి"...

— ఆ గోపాలరావు, కాకినాడ.

‘సరే, దాన్ని సుఖించి నాకు తెలుసు. విమలినా వీడు నావాడు, నా బిడ్డ - వార క్షం పండుకొన్నాడు!’

‘అదో, ఎందుకు నన్ను ఈ వేదాంతంతో చంపుతావు. గాలివాన వీచిన అర్ధరాత్రి, నిన్ను మీ అమ్మవాళ్ళు బయటికి తిరిమినాడు, ఇంకాగా అనుకోన్నారా, నాళ్ళు? నాళ్ళ రక్తం పరిమళాన్ని దాని పేగదా, మరి!’

‘అది గారు సంగతి. నే చావటం సుఖించి నేను చూడటంలేదు. అందుకు తగ్గదాన్ని, గూడ. ఈ దరిద్రదీపితం ఎట్లయినా ఎళ్ళ మారిపోవాల్సిందే. కాని ఈ దిక్కువాలిన పసికందు గతేమవుతుంది. నేను చచ్చిపోలే దీన్నెవరు చూస్తారు?’

‘అందుకే నే, ఆపసికందుని గూడ, సీతో బాటు చంపేసేయ్. ప్రపంచంలో ఇంకో బిచ్చగాడు తక్కువవుతాడు. అంతే! అయినా నీవా పసికందును బ్రతికించి, పెద్ద వాడ్ని చేస్తే, అతనికేం భవిష్యత్తున్నది, గమక.’

సూత్రానికి తన బిడ్డ విషయమై బిచ్చపు దాంతో కాసేపు వాదించింది. బిచ్చపుది ఏదో స్థిరాభిప్రాయానికి వచ్చింది. తనం ముందు అంతిమార్గంలో ఇంజను నల్ల మచ్చ లాగ వున్నదల్లా, పెద్దగా కూస్తూ, పేను భూతం లాగా దగ్గర పడుతుంది.

‘సరే’, చివరకు నేనే చావటానికి వెళ్ళున్నా, నాకెవరాలేరు. వారి కోసం బ్రతకాలనుకున్నా.

బిచ్చపుది తన స్థిరాభిప్రాయాన్ని పలి బుచ్చింది.

‘నీకు పిచ్చెక్కింది!’ అరిచారు, మిగత యిద్దరూ.

‘హా! హా! బిచ్చపుది వికృతంగా నవ్వు తూంది. అనుకోండి నాకు పిచ్చే ఎక్కిం దని. మీ సంగతి నాకు తెలుసు—మీరు పిరికిపందలు, పడుచుదనం, తల్లి ప్రేమ అనేవాటి వనక మీపిరికి దనాన్ని దాచు కొంటున్నారు! పిచ్చెక్కింది మాకే. సరే. శెలవు!’

‘నీవులేంది మేమెట్లా బ్రతికేది. నీవు చస్తే, మేమూ చస్తాం! పడుచున్నో మాత్రాకీ అరిచారు. తను మిశ్రు కాల్చి వెనక్కులాక్కురావాలని ప్రయత్నిస్తూ.

రైలుబండి ఇంకా కొన్ని గజాలదూరం లోనే వుంది. బిచ్చపుది రైలుకమ్మాల మీద పడిపోగానే, ఇంజను కూత వేసింది. డ్రైవరు ప్రేతులు బలంగా వేశాడు. కాని ఆపని ఆలస్యంగా జరిగింది.

డయ్యం లాగ వున్న ఆ ఇంజను కొంచెం వెనక్కు వెళ్లి ఆగింది. ఇంకా పనివారు, చక్రాలక్రించు బద్ద మనుషుల ఎముకలు, మాంసంకంపలు డయ్యం

లాగావు. కాసేపు, రైలుంకిలోన్న పానెంజన్లు అక్కడే గువికూడారు.

‘ఆమె ఎవరో బిచ్చపుది అన్నాడేవరో.

‘ఎవరో పడుచుదనం, పాపం. నేగా అందంగావుంది, గూడ! అన్నాడు మరొకతను.

మాడ్డోతను ‘అయ్యో, పాపం, పసి కంగుతో చనిపోయినే. ఈ తల్లి ఎవరో!’ అన్నాడు.

‘ఒక స్త్రీ చనిపోయింది.’ అక్కడికి అప్పుడే వచ్చిన ఎవరో ఆకంపలో వున్న నికరను చరిగిన సంఘటన సుఖించి తేల్చి వేశాడు.

కాని, ఆనుమిలోన్న ఒక కిలాడర్ - అతని కళ్ళు అందరి కళ్ళకన్న ఎక్కువ గమనశక్తిని కలిగిందాయ్? చుక - అమాని అన్న మనిషిని పిరిగిస్తూ.

‘ఒక్క స్త్రీగాదు, చనిపోయింది, ముగ్గురు స్త్రీలు’ అన్నాడు. ★

గానకళాబిధిని

గానకళాబిధిని పత్రిక ప్రచురించు సంస్థ

800 రూపాయల వరకు పెరిచి 10/-

బాలసరస్వతి ముద్రాపాఠశాల

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొదటి

మూవో అంకం

రంగం: అచే.

శుభాయం: రెండు నిమిషాల తర్వాత.

తుఫాను పూర్తిగా తగ్గిపోయింది. ప్రకృతి అంతా నిశబ్దత వహించింది. హాల్లో లైట్లన్నీ వేసివుంటాయి. (క్రిందపడివున్న నారాయణ పక్కనే మోకరిల్లి పరీక్షిస్తూంటాడు రాజారావు మనిషి చచ్చిపోయాడని అర్థమయింది...పడమటింటి తలుపు బాదుతా రెవరో. రాజారావు త్వరత్వరగా వెళ్ళి తలుపు తీస్తాడు. రామానుజం, సరవారి వస్తారు.

రామా: ఏమిటది? ఏం జరిగింది? ఎక్కడిదా మేటు?

రాజా: (కంగారుగా) నారాయణ— (శవంకేసి చూపుతాడు).

సర: గుడ్ గాడ్!

[రాజా, రామానుజం శవంకేసి వెళ్తారు. సరవారి వెంటనే భోజనాలగది తలుపు గడియ చప్పుడు కానండా వేసేస్తాడు.]

సర: (శవం దగ్గరకు వెళ్ళి ఒక్కక్షణం ఆగి) అడవాళ్ళంతా కూడా వస్తున్నట్టున్నారు. మీరా గడియ వెయ్యిండి రామానుజంగారు. ఇది చూశారంటే వాళ్ళ ప్రాణాలు పైనే పోతై

[రామానుజం పడమటింటి గడియవేసి వస్తాడు.]

రామా: ఎలా వచ్చిందీ శవం ఇక్కడికి?

రాజా: నా గదిలో నే వున్నాను ఇంతలో రివాల్యూరు మాటు వినిపించింది.

సర: ఇంకెవరైనా వున్నారా యింతకు ముందక్కడ?

రాజా: వుండేవుండా రెవరో మరి—

రామా: అవును. లేకపోతే ఎలా వస్తా

రాయన, తాళం వేసిన గదిలోంచి ఇవతరికి?

సర: ఆ వరండా తలుపు చూడండి రామానుజంగారు. అది తీసివుంటే ఆ బాకలిగుండా వెళ్ళి పోయి వుంటాడన్న మాట!

రామా: (మాసి) లేదు. ఇది గడియ వేసి వుంది—ఇటుపక్కనే

సర: (భోజనాల గది చూపిస్తూ) అది? [ఇంతలో ఎవరో భోజనాలగది తలుపు తట్టుతారు]

ఎవరో చూడండి.

రామా: (వెళ్ళి) ఇదికూడా వేసేవుంది ఇవతలపక్కనే గడియ.

[తలుపు తీస్తాడు. వెంకన్న వస్తాడు.]

వెంక: ఏం బాబూ—ఏమన్నా (ప్రమాదం.. పిస్తోలు వేలినట్టనిపించింది—

రామా (బెదురుతో రాజావంకచూస్తూ, సరవారితో) ఇప్పుడేవో ఒకటి చెయ్యాలిండి మరి.

రాజా: ఏదో చెయ్యండి మరి శిష్టన. ఘాట్ చేసిం దెవరో చూడండి.

రామా: (ఘేబిలుమీద పిస్తలుచూచి) అదుగో రివాల్యూరు! (కాని మట్టుకోడు)

సర: అది నాదగ్గరుంచుతాడేండి.

[రివాల్యూరు తీసుకుని బేబులో పెడతాడు]

రామా: ఘాట్ చేసింది ఎవరోనా? నువ్వేగా!

రాజా: నేనా? యు డాక్ ఖూల్! నీరు మతిగాని పోతుందా?

రామా: ఇంక మీజిత్తులు కట్టి పెట్టండి రాజారావుగారు ఇండా క మీయంతట మీరే! ఒప్పుకున్నా రుకూడానూ!

రాజా: ఒప్పుకు—(పరిస్థితి అర్థం కట్టుకున్నురించి) వారిదేమదా! అదంతా

శుభ్ర తమాషా ఆయాభాబూ!

రామా: తమాషా!....అ నె దో తెలుస్తుందిలే కోర్టులో శిక్షపడేనప్పుడు.

[ఇంతవరకూ రాజా ముఖం చాలా పరిశీలనగా చూస్తున్న సరవారి, అతను తనవంక చూడగానే దృష్టి తప్పించి కవండగ్గర కొస్తాడు]

సర: ఇదగో - కాస్త సాయంపట్టండి రామానుజంగారు!

రామా: (అదిరిపడి) ఏ మిటి? మీ చెయ్యాలిని?

సర: ఆగదిలోకి తీసుకు వెళ్తాం.

రామా: ఎందుకూ పోలీసులు వచ్చేదాకా? ఇక్కణ్ణించి కదిలించడం మరేదా కాదేమో

సర: వాళ్ళ దుంపలెంచుకుని ఎవ్వరొస్తారో, రద్దుచూ.

రామా: నావల్ల కాదు బాబూ.

సర: ఓ-భయం వేస్తోందా! సరే—

[సరవారి వెంకన్న వంక చూస్తాడు. వెంకన్న రాజావంకచూస్తాడు నే సాయం పట్టనా అన్నట్టు. రాజారావు, విచార భారంతో తలవూపుతాడు]

వెంక: (సరవారితో) నేపడతా బాబూ సాయం...

[ఇద్దరూ కలిసి కేవాన్ని లేవదీస్తారు.]

సర: (రామానుజంతో) కాస్త ఆ తలుపు తెరవండి - మీకు భయం లేక పోతేనే లేండి.

[కేవాన్ని పడమటింటిలోకి తీసుకెళ్తారు. రాజా అటే చూస్తూంటాడు. భోజనాళి తలుపుతోసుకుని మోహన్ వస్తాడు]

మో: రాజా! నువ్వు కులాసాగా న వున్నావుగదా! థాంక్ గాడ్... ఏమిటి—

రివాల్యూరేడ్ చేలినట్లుంది?

సుకు : (వచ్చి) ఏంరా మోహన్ - ఏదో జరిగింది?... మళ్ళీ పిస్టలు చేలినట్లుంది?...

రామా : అఁ - చూడండి మోహనరావు గారూ! మీ పాయుకుడా కావాలి పోలీసు లిక్కడికి వచ్చేదాకా, కాస్త దిట్ట మైన నిఘాలో వుంచాలి రాజారావుగార్ని!

సుకు : (రాజాని చూసి) ఓహ్ - ఈయనెవరు పొదిలించారు లాకప్ లోంచి?

రామా : అవును. ఎవరో పొదిలించారు? అదీ తెలాలి. ముందు పోలీసుల్ని తెప్పించాలి మనం.

[వెంకన్న నెమ్మదిగా పోలీస్ జారుకుంటాడు.]

మో : ఐతే మీరుమటుకు మానుకోరన్న మాట లేనిపోని పెత్తనాలు నెత్తిన పేసుకోవడం!

రామా : ఏమిటండీ లేనిపోనిది? Law and Order నిలబెడదామని చూస్తున్నా న్నేనిక్కడ చేసి తీరాల్సిన కనీస ధర్మం కదండది ప్రతిడీ మానవుడూనా!

మో : సరే చెయ్యండి. నేనుటుకు పోను.

రామా : పోనీ మీరైనా సరే సుకుమార్ కి? సుకు : నావల్లకొదు బాబూ, ఆ లాంచీని నే నొక్కణ్ణి నడిపలేను.

రామా : నేను కూడా వస్తాను పోనీ మీలో. మీరెల్లీ లాంచీని సిద్ధం చెయ్యండి.

మో : రాజారావు అనుమతిలేంజే అతని లాంచీ ముట్టుకోవడాని కేవరికీ అధికారం లేదు.

రాజా : (సోపాలో కూర్చోబుతుతూ) వెళ్ళిరానీ మోహన్. ఆ పోలీసు లెంత లొందరగావస్తే అంత మంచిది మనందరికీ కూడానూ!

[సుకుమార్ వరండాలోంచి వెళ్తాడు లోపల కొద్దున్న నళినికి దారి యిచ్చి.

భోజనాల గదిలోంచి కమల వస్తుంది. ముఖం చాలా వివర్ణంగా ఆందోళనతో కనిపిస్తుంది.]

సర : (ఎదురు పోయి) నువ్వెందు క్లమూ వచ్చావ్? పోయి పడుకో ఇక్కడ పరిస్థితులేం బాగులేదు.

కమల : మరేం ఘరవాలేదు (అతన్ని తప్పించుకుని సోఫాలో కూర్చుంటుంది.)

రామా : నిజమే. (నళినితో) అడవాళ్ళంతా కాస్త ఆవతలవుంటే మంచిది.

నళిని : రాజా—

రాజా : వద్దు నళిని. నువ్విక్కడ వుండరాదు వెళ్ళిపో - నామాట విను.

నళిని : ఇంకా వాళ్ళకి చెప్పలేదా?

రాజా : నేను - అది కాదు నళిని - నేను...

నళిని : అదికాదు లేదు; గిదికాదు లేదు.

నువ్వు చెప్పకపోతే నే చెప్పేస్తాను. ఇంత వరకూ చేసిన తమాషాచాలు.

సర : తమాషా యేమిటి?

నళిని : అవును! ఏదో జరిగిందని మీర

నుకుంటూన్నదంతా వుత్తతమాషా!

కమల : ఏమిటి... ఈ తైతమాషా? అంతే...

నారాయణ బ్రతికేవున్నాడా? ఏమండీ-

నళిని : అవును, వచ్చిన దగ్గర్నుంచి

“నోకు తెలుసును

లక్స్ టాయలెట్ సబ్బు మీ చర్మమును ఇంక మనోహరముగాచేయును”

అని

మాలతి చెప్పుచున్నది

“చర్మమైన ఈ తెల్లటి సబ్బు నా చర్మముమీద వదిలి పెట్టు సువాసనంతే నాకు మిక్కిలి ఇష్టము.” అని మాలతి చెప్పుచున్నది. ఆమె ఇంకా ఇలాగన చెప్పుచున్నది: “మనోహరమైన చర్మ సౌందర్యమునకు నావలె చేయండి. లక్స్ టాయలెట్ సబ్బుతో మీ చర్మమునకు ప్రతిదిన పంరక్షణను ఇవ్వండి.”

లక్స్ టాయలెట్ సబ్బు

సినిమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు

LTS. 383-X30 TL

కాళరాత్రి

ఎంతసేపూ హంతకులూ హత్యలూ డిటెక్ట్ నావెల్తున్నా. ఏటసిన సురించేగా మనం మాట్లాడుకోవడం! అందుకని నారాయణా మారాజా కలిసి నునల్ని ఉత్తినే భయ పెట్టడానికి ఒచ్చిన్న నాటకం ఆడదామనుకున్నాడు. అదంతా పుత్తెతనానా యేసండీ, రాజావచ్చి మీదగర నారాయణ్ణి తనే హత్య చేశానన్నది అడీ—

రామా : కళ్ళారా చూసింది నేనూ ఆ శివాన్ని, నరహరి గారు కూడా చూశారు. (నరహరితో) ఏమండీ?

నళిని : అది శవం కాదు—చాక్కా—లాగూ తొడిగినదీని బొమ్మ!—

రాజా : కద్దు నళిని - నువ్వనవసరంగా శ్రమపడకు... నారాయణ చచ్చిపోయాడు!

రామా : ఏమిటి మీరనేది?

నళిని : (నిస్సహాయంగా) అవునండీ

బహుమతి రు. 550

(గవర్నమెంటు రిజిస్టరు)

తెల్ల వెండ్రుకలను పోగొట్టును

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తత్కాలికం. మా నువ్వునగం 'మన మోహిని హీరో ఆయర్' అనేక వసమూలికతో అయిల్లేది వద్ద తో శయారై 60 సెంటుల వెయ్యివరకు వెండ్రుకలను నెలగావుంచును. ఇదిగక మెదడుకు చలవ నిచ్చును. 'డిన్నాడము, లెలనొప్పి' వస్తే రాజబ్బుల రానీయదు. 'జ్ఞాపకశక్తి'ని, కంటిచూపును వృద్ధి చేయును. కొద్దిగా పెరిసివుంటే ఒక నీసారు 3-8-0 నీసారు 9-0-0. నగము పెరిసివుంటే ఒక నీసారు. 5-0-0. 3 నీసారు రు. 12/- పూర్తి పెరిసివుంటే ఒకనీసారు. 7/-లు. 3 నీసారు రు. 18/- ఇది వనిచేయదని నిరూపించిన రూ. 500/-

BEHAR LABORATORIES,

(14) P. O. Rajdhanwar (H. Bagh)

అబలసుధ

ప్రతి మనుషు వ్యాధిలు అకాల - హఠా, ముతుబద్ధము, ముతుకాల, ఒడలునొప్పులు, తలనొప్పి, గుండెదడ, కాళ్ళ లాగుట, మనస్సిమితము లేకపోవుట, విద్రవబు కుండుట, నడుమునొప్పులు, బలహీనత, మలబద్ధము, హిస్టిరియా మొ॥ హరించును.

నీసారు. 3/- వి. పి. రు 1/-
ఇండియన్ మెడిసిక్ షాన్స్,
లక్నో టాకీసు రోడ్డు - విజయవాడ-2

బాబూ - నామాట నమ్మండి. నారాయణ ఎక్కడో దాక్కునివున్నాడు - ఒకరి వుండే!

నళిని : అబ్బ - ఇక చాలు ఆపు రాజా నీనాటకం.

రాజా : నాటకమే అయితే ఎంతైనా బాగుండేది నళిని! నిజంగా నారాయణ్ణి ఎవరో చూడోచేసి చంపేశారు.

నర : అవును. గుండెల్లో రివాల్యరు గుండు దెబ్బతని శాశ్వత నిద్ర పోతూ ప్రక్కగదిలోనే వున్నాడివ్వుడు.

[కమల దుఃఖంపట్టలేక మొహం చేతులో కప్పకుని చెక్కి చెక్కి ఏడుస్తూంటుంది నరహరి దగ్గరకు వెళ్ళి సముదాయించబోతాడు]

నళిని : (ఒకక్షణం నిశ్చలరాలై) ఎలా జరిగిందది?

రాజా : తెలీదు.

నళిని : ఎవరు చంపారనలు?

రాజా : అదీ తెలీదు... అయినా నువ్వీ విషయంలో జోక్యం కలిగించుకోకు నళిని.

నళిని : కలిగించుకోక పోతే అసలు హంతకు డెవరో తెలుసుకోవడం ఎలా?

రాజా : పోలీసు లొచ్చినతర్వాత కావలసినంత తెలుసుకోవచ్చు.

నళిని : అప్పటికే పరిస్థితులు విషమిస్తే, ఆహత్య చేసిందెవరో ఇప్పుడే కనిపెట్టాలి- పోలీసులు రాకముందే!

రామా . అర్థం కావడం లేదు మీ ఉద్దేశం నళిని దేని గారూ! (ప్రత్యేకం చెప్పాడు నాతో హత్యాకాండ ప్రారంభిస్తానని. వూరుకున్నా నేనూ ఏదో వేళాకోళంతే అని.

ఇక్కడే వున్నాం మనందరం. ఆవరండా, అవతల రివాల్యరు వేలినప్పడు పంటనే లోపలకు వచ్చిన రాజారావు తనే నారాయణని హత్య చేసినట్లు అందరి యెగుటా ఒప్పుకున్నాడు. ఇంతకంటే ఇంకేం కావాలి సాక్ష్యం ఎవరైనా గానీ పురికంబం ఎక్కించడానికి?

కమల : (దుఃఖా వేగంతోనే) జరిగిన హత్య చాలదా? దానితోడు మరో ప్రాణంకూడా బలి కావాలా? ఎందుకు మోకింత రక్త పివాస? అబ్బబ్బ.

నర : కమలా!

[సుకుమార్ కంగారుగా వస్తాడు.]

రామా : ఏమండీ గడిచేనా లాంచీ?

సుకు : లేదు.

రామా : ఎందుకని?

సుకు : ఇంజను తాళం చేతుల్లేవు.

రామా : ఏమైనయ్!

సుకు : ఏమో ఎవల్లో దాచేసివుంటారు.

రామా : ఏం రాజారావుగారూ - ఎక్కడ వున్నయ్ తాళం చేతులు?

రాజా : నాకు లేనిపోని తెలివిలేటలన్నీ అంటగడుతున్నారు రామానుజంగారూ మీరు!

రామా : (అందరి ముఖాలవంకా ఒక సారి చూసి) అవరోధం కలిగిస్తున్నా రెవరో న్యాయాని కిక్కడ. పోలీసులికే రిపోర్టు చేస్తా నీ విషయం.

సుకు : నేనివా ఇక్కడ క్షణంకూడా వుండను. (వెళ్ళబోతాడు.)

నళిని : ఆగండి—ఆగండి!

[సుకుమార్ అగిపోతాడు.]

నళిని : (అందరితోనూ) మీగోల కాస్త అపి నే చెప్పేది వినిపించుకోండి!... రాజా నిర్దోషి! అతనుకాదీ హత్య చేసింది! కాని అతనే దోషి అనే దృఢాభిప్రాయంతో మనం పోలీసుల ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చామా, ఆయన కింక చాన్సు వుండదు. కనక వాళ్ళ రాకముందే మనలో మనం—

రామా : గూడుపురాణీచేసి, అబద్ధమాడి న్యాయానికి అవరోధం కల్పించి అన్యాయానికి తోడ్పడమనా మీరు చెప్పేది?

నళిని : అన్యాయం జరక్కుండా వుండాలనే నా ప్రయత్నం!... అన్నెం పున్నెం ఎలగని అమాయకు దొకడు నిష్కారణంగా ఉరితీయబడుతుంటే చూస్తూ వూరుకుంటావా?

రామా : అన్నెం పున్నెం ఎరగని అమాయకుడు!

రాజా : మీకది పటకారంగా కనిపిస్తోందంటే నాకేమంత ఆశ్చర్యంగా లేదులేండి. అయినా అందుకు మిమ్మల్నూ నాల్సిన పనేం లేదు. కాని - (అందరివంకా చూస్తూ) నేను నిజం చెప్తున్నాను - నారాయణ్ణి హత్యచేసింది నేనుమటుక్కోదు... మీలో అధమం ఎవరో ఒక్కరికైనా తెలుసు నేను నిర్దోషినిన్న విషయం!

[వెంకన్న భోజనాల గదిలోంచి వచ్చి తిలుపుదగ్గరే నిలబడతాడు]

రాజా : (ఏదో తట్టి రామానుజంతో) చూడండి రామానుజంగారూ! నదిలో కొట్టుకుపోయిన నారాయణ శవం ఇక్కడికేలా వచ్చిందంటారు?

రామా : (రాజాతో) ఏం? వెంకన్నని నశ్యమన్నానుగా వెదకడానికి! మోసు కొచ్చాడేమో ఏడుబ్బుల్లో నన్నావుంటే చూసి!

వెంక : నేనేం తీసుకురాలేదు బాబూ.
రామా : ఐతే మోసుకొచ్చింది రాజా
రావుగారే అయివుండాలి!

రాజా : నేనా?... నేనా?... నేనా...
నెందుకు తెస్తా (నా, నువ్వు, నీ...
(బహుశాగా వచ్చిన కోపాన్ని అసహ్యనీ దిగమింసుకుని) పోనీ, నగమారీ!
నువ్వు శివాన్ని ముట్టుకునికూడా చూశావు
గదా - నదిలోపడి తడిసి నీటమున్నా కనిపించిందా?

సర : (ఉల్కిస్తూ పడి త్వరలోనే స్వగతుని) ఆ - అయినా లేదు. తడిసి నీటమున లేదు.

మో : దీనికేం చెప్తారు రామానుజంగారు?

సుకు : మరి - ఇంతకుముందు వినిపించిన పాటెక్కడిది? అదెవరు పేల్చారు?

రామా : ఇంకెవరు? రాజా రావుగారే నన్ను చూడ!

రాజా : ఎందుకు పేల్చావో కూడా తాస్తే లెవిస్తారా దయచేసి?

రామా : మొట్టమొదట్లో మీరు నారాయణని పూజించేసి చంపిన మాట సత్యం! అది వుత్తతమానా అని నమ్మించడానికి నదిలో పారేసివుంటూ రోడ్డి బొమ్మని, కొని హత్యచేసింది మీరనని బిచ్చుకున్నారని వాళ్లు తెలియని ఆవేశంతో. బిచ్చు తెలిసినవంటనే పశ్చాత్తాప బద్ధులు, ఎందుకోపప్పుకున్నావా అని! ఆలోచించారు, ఎలా తప్పించుకోవడమని. పన్నేరు మరోపన్నాగం. దాని పెట్టిన నారాయణశివాన్ని ఇక్కడ తెచ్చి పడేసి, గాలిలోకి పేల్చారు రివాల్యూరు. అందరూ రాగానే బుడి బుడి రుణాల నభియస్తూ 'నేచేసింది తమాషా, ఇంకేవరో చంపి పోయాను నిజంగానే' అని మొదలెట్టారు.

సర : తలుపులన్నీ లోపలే గడియలు వేసి వున్నాయ్ కూడానూ.

రామా : అవును. అక్కడే వేసిందీయవ పప్పులొక్కాలు! ఏ ఒక్క తలుపు తీసి వుంచినా, హంతకుడు ఎటో పారిపోయాడని అనుకునేవాళ్ళం మనం.

నభిని : రాజా! ఆ మాట పేలవప్పుడు నువ్వక్కడున్నావ్?

రాజా : నా గదిలోనే! అప్పటిదాకా ఆ తమాషా సంగతే మాట్లాడుతూ కూర్చున్నాం, నేనూ నారాయణానూ. అతన్ని కదిలేసి నా గదిలోకి వెళ్లిపోయాను. ఐదు నిమిషాలయిందో లేదో రివాల్యూరుమాటు వినిపించింది. వచ్చి చూస్తే అంతా చీకటి! లైటు వెయ్యింగానే కనిపించాడు చచ్చి పడివున్న నారాయణ.

రామా : మరెవరూ లేరుగదా?

రాజా : లేరు.

సర : పోనీ ఎవరైనా పారిపోయిన చిహ్నాలు?

రాజా : అన్నీ నాక్కనిపించలేదు.

రామా : (నెటకొరంగా) పోనీ ఈ గదిలో బిలమార్గాలూ - మీట తలుపులూ వున్నాయా?

సుకు : ఓహో - నే చెప్పాలి. ఇందాక చూపించియ్యా బాబూ వాటికోసం అని?

రాజా : (రామానుజంతో) మా నాన్న గారీ యిల్లు కట్టించేసరికి నీ పుస్తకాలేం చదివలేదాయన.

రామా : రివాల్యూరు మాటు వినిపించగానే పరుగెత్తుకొచ్చాం నేనూ సరమరిగారూ... అంతే గదండీ - మనిద్దరమే కదూ?

సర : అవును. మనమే ముందొచ్చింది.

రామా : మేం వచ్చేసరికి ఈ గదిలో వున్నదిల్లా సజీవంగా రాజారావుగారూ - నిద్రించగా నారాయణా! రాజారావుగారు

తన గదిలోకి వెళ్లివచ్చాడు కూడా తీసుకెళ్లాడు రివాల్యూరు. అదే రివాల్యూరు మేం వచ్చేసరికి ఆ మేజామీదవుంది. తలుపులన్నీ ఇటు పక్క గడియలు వేసేవున్నయ్. కదూ సరమరిగారూ?

సర : అవును. అవునని చెప్పడానికి చాలా బాధపడుతున్నాను. నేను చూశాను కూడా.

రామా : (విజయవంతంగా) మరి హంతకుడు ఎలా వెళ్లిపోయాడంటారు రాజారావుగారూ?

[చాలా బాధాకరమైన నిశ్శబ్దం. అంతా రాజావంక చూస్తూంటారు.]

రాజా : ఒక నిండు ప్రాణాన్ని నిజావునా తీసి హత్యానేరం మరో మనిషి నెత్తిన దుగ్గేయగలిగిన హంతకుడికి దాకే చొరక్కపోతుందా ఇక్కణ్ణించి పారిపోయాడో!

రామా : క్షమించండి. ఏ కోర్టుకూడా ఆ సమధానానికి అంగీకరించదు.

స్వాతంత్ర్యదిన బహుమతి

తెలిగ్రాం :
PARIVARTAN

రూ. 75,000

రిజిస్ట్రేషన్
నెం. 5025

అన్నీ సరియైన 15 బహుమతులకు పంచిపెట్టబడును

అన్ని బహుమతులు గ్యారంటీ చేయబడినవి

అంతా సరిగానున్న ప్రతి ఆన్సరుకు రూ. 5000 లు
మొదటి రెండు వరసలు సరిగానున్న ప్రతి ఆన్సరుకు రూ. 9500 లు
మొదటి ఒకవరస సరిగానున్న ప్రతి ఆన్సరుకు రూ. 90 లు
a, b or a, c సరిగానున్న ప్రతి ఆన్సరుకు రూ. 20 లు

a	b		
c			

ఇచ్చట చూపిన చదరంలో 7 నుండి 22 వరకు అంకాలు వాడి నింపుగాని, అడ్డుమగగాని, అయిమూలలుగాని ఎటు కూడినను మొత్తం 58 వచ్చునట్లు చేయవలెను. ఒకసంఖ్య ఒకసారే వాడవలెను.

ఆఖరు పోస్టింగు తేది 29-8-53. ఫలితము 9-9-53

(ప్రవేశదశము : ఒక ఎంట్రికి రూ. 1/-;

4 ఎంట్రిలుకు రూ. 8/-లు, 8 ఎంట్రిల ప్రతి స్టాంపుకు రూ. 5/- రూపు : పై రేటువంతున రుసుముతో సాదాకొగితిం విధ

ఎన్ని ఎంట్రిలైనను పంపవచ్చును. రుసుము మినహాయ్ గు ద్వారా గాని పోస్టల్ ఆర్డరు ద్వారాగాని, బ్యాంకు డ్రాపు ద్వారాగాని పంపవలెను. ఎంట్రిలు రిజిస్టరు కవరులో పంపింపే యంచుది. ఢిల్లీలో ఒక పెద్ద బ్యాంకులో డిపాజిటుచేసిన సేల్స్ పోల్యూషనుతో, లేక దానివరుసలతో సరిపోలియుండు సాల్వ్యాషను లేక వరుసలు మాత్రమే సరియైనవిగా ఎంచబడును. సాల్వ్యాషనులో ఇంగ్లీషు అంకాలు మాత్రమే వాడండి. పై బహుమతి మొత్తము రూ. 75,000/- లు మాకు చేరిన అంతా సరైన సాల్వ్యాషనుల సంఖ్యను బట్టి మారును, కొని గ్యారంటీ చేయబడిన బహుమతులు మారవు. ఫలితములకుగాను ఎంట్రిలతో స్వంత అడ్రిసు (వాసి లెక్క) అంటించిన కవరు పంపవలెను. మేనేజరు తీర్పుఖాయముగాను లా ప్రకారము బద్ధవైనదిగాను వుండును. మీ ఎంట్రిలు రుసుములు దిగువ అడ్రిసుకు పంపండి.

Maya Distributors (43) Regd, Ch. Chowk, Post Box 73A, Delhi.

కాళరాత్రి

సలిని : హంతకుడు ఎక్కడికి పారిపోలేదు. ఆ హంతకుడు ఇక్కడే—ఇప్పుడే గదిలో వున్నవాళ్ళల్లో నేవున్నాడు. తన మార్గం నిష్క్రమణం చేసుకోవాలని నారాయణ ప్రాణాలు తీశాడు... నారాయణ ఎవరికి అంత ప్రతిబంధకంగా వున్నాడు? అతని చావు మూలన ఎవరికి ఏమిటి లాభం? ఎందుకు చంపాల్సి వచ్చింది? ఆ కారణమేమిటో తెలిస్తే హంతకుడెవరో ఇట్టే కనుక్కోవచ్చు!

రామా : ఛరిగా అదే నా ఆలోచన కూడా! కనిపెట్టాను అదేమిటో. నాదగ్గి

రున్న సాక్ష్యం చాలు, రాజా రావుగారు దోషి అని నిర్ధారించడానికి.

సుకు : అవునవును.

సలిని : (తిరస్కారపూర్వకంగా) ఏమిటది? రాజారావుకి నారాయణ్ణి చంపి తీరాల్సిన అవసరం వుందా? ఏమిటో అది!

రామా : అవును రామానుజం—దెవ్తా కాస్త, నేనా మాత్రం ఎందుకు దేశానికొస్తే తెలుసుకుంటాను.

రామా : (అతనికేసివస్తూ) నారాయణ్ణి నవ్వే - అంత మొండించావ్. అతని భార్యతో ప్రేమకలాపం సాగిస్తున్నావ్ రామా : నోడ్యయ్ - (పిడికిలి బిగిస్తాడు)

సలిని : (చెయ్యిపట్టుకుని) రాజా!

రామా : (అదిరిపోయి) పట్టుకోండి - ఆపండి అతన్ని!

రామా : చెంపలువాయింతుకో ముందు నున్నిప్పుడు కూసినకూతకు!

రామా : అది నిజం. ఎంతమాత్రం ఆబద్ధం లేదందులో. అందరికీ తెలుసిక్కడ అదే నిజమని. (జేబులోంచి కవరు, అరికించిన వుత్తరం తీసి, ఇదుగో సాక్ష్యం!

రామా : ఏమిటది?

రామా : ఉత్తరం! సరళాదేవి మీకు వ్రాసిన వుత్తరం!

రామా : (మళ్ళీ కోపంవచ్చి) నవ్వేవది కని నా—

రామా : ఏం తప్పా? ఎందుకొతుంది తప్ప? చేసింది దైర్ఘ్యం లేనని ఒప్పుకుంటారా ఎవళ్ళైనా సరే.

సలిని : వద్దు చదవక్కర్లేదు.

రామా : చదవని సలిని, మరేం ఫరవా లేదు.

రామా : ఫరవాలేదా? (చదువుతాడు) “ప్రియా! ఎప్పుడు గెక్కలు కట్టుకువచ్చి మీదగ్గర వాలుదామా అని ఎంత ఉద్రోత లుగుతున్నా—”

సలిని : ఓహో—(మొహం అటు తిప్పుకుంటుంది)

రామా : ఏదీ నన్ను చూడనీ. మీకే చెప్పింది. ఇలా ఇవ్వండి?

రామా : (ఇవ్వక) “—ఎంత ఉద్రోత లుగుతున్నా ఓరోజు ఆలస్యం అయి తీరాల్సి వచ్చింది—” తొందరపడుతున్నట్లున్నారా - అక్కడక్కడ చదువుతున్నావినండి. “...మీరుకూడా సన్ననుమానిస్తే ఎలా? మీరే నా ప్రాణాలు... మీరే నా సర్వస్వం! మన ఆనందం మన సౌఖ్యం వరి

పూర్వం కావాలంటే ఒకే ఒక మార్గం వుంది—” అదే నారాయణ్ణి హత మార్చడం! కదూ రాజారావుగారూ?

రామా : నేనా వుత్తరం ఇంతవరకూ జన్మలో చూసేనా ఎరగ నసలు!

రామా : ఓ! మారుస్తున్నారా స్నేహు! సరళాదేవి మీకిది వ్రాయలేదని మమ్మల్ని నిష్కంచాలని చూస్తున్నారా?

రామా : ఇది నాకు రాసిందికాదని ఖచ్చితంగా చెప్తాంటే!

రామా : ఇదుగో కవరు! దీనిమీద అడ్రసు వ్రాసిన దస్తూరీ, ఈ వుత్తరంలో దస్తూరీ ఒక్కటే! అడ్రసు మీది!

రామా : కావచ్చు, సరళాదేవి దగ్గర్నుంచి నాకిప్పుడు ఉత్తరం ఒకటి వచ్చిన మాట నిజమేగాని ఇదిమాత్రం కాదు.

సర : ఐతే ఏదో పార బాటు జరిగి వుంటుంది దిక్కడ. నీకొచ్చిన వుత్తరం చూపించు రాజారావ్—

రామా : ఆ - (జేబులు తడుముకుంటూ) ఆ - అది - అదిలేదే... చింపేసి వుంటాను - పెద్ద అవసరమైందికూడా కాదు.

రామా : పోనీ ఏం చేశా రా ముక్కలు?

రామా : ఏం చేస్తాను - ఏ చిత్తుకాగి తాల బుట్టలోనో పాకేసివుంటాను!

రామా : (విజయవంతంగా) ఆ! అవే! దొరికినయ్యే నా కక్కడే!

[సరవారి సవిచారంగా తల అడ్డంగా పూపి అటు వెళ్తాడు.]

రామా : (ఆవేశంతో) నేను ప్రమాణం చేసి చెప్పన్నాను - ఆ వుత్తరం నాకు వ్రాసిందికాదు నమ్మండి - (నమ్మని ముఖాల్న వంక చూస్తాడు. సలిని ఇంకా అటు తిరిగే వుంటుంది) హూ - ‘ఓ’డేలు - ‘ఓ’డేలు’ అని అరిచిన గొల్లపిల్లవాడంటే ఇప్పుడు జాలి వేస్తోంది నాకు.

సలిని : (అకస్మాత్తుగా రామానుజంతో) ఏదీ - నేను చూడవచ్చా ఆ వుత్తరం?

[రామానుజం వెనకడుగు వేస్తాడు.]

సలిని : (అసహ్యంతో) మరేం భయపడక్కర్లేదు. మళ్ళీ మీకే యిచ్చేస్తాను.

[అయిదుంతోనే ఇస్తాడు శ్రీమతుమంచి.]

ఇది రాజారావుకి వ్రాసిందని ఏమిటి దాఖలా?

రామా : ఏం? అందులో వుందిగా—

సలిని : ‘ప్రియా’ అని! అది ఎవరికైనా కావచ్చు... ఆమె భర్తకే రాసుకున్న ఉత్తరం కావచ్చు.

రామా : తాపీగా చూడండి కాస్త. ‘మీరు కూడా సన్ననుమానిస్తే ఎలా’ ‘మీరైనా సన్న ప్రేమించకపోతే’ అనే పదాలే నూచిస్తున్నాయి, ఈ వుత్తరం

కేసరి రత్న ప్రయము

గర్భాశయ రోగ నివారిణి

ప్రీతి వ్యాధులన్నింటికీ, హిస్టీరియా, కీళ్ల వ్యాధులు, విద్యరీతబోవడం, అక్షిణం, మల ఇద్దకం, దగ్గు, ఉబ్బనం, తలనొప్పి, నడుంనొప్పి మున్నగువాటికి శీరీరామరక్ష.

అమృత

రక్తాన్ని సరిశుభ్ర పరచగలది వ్యాధి

పొండున్నాది, అక్షిణి మలబద్ధకం జియిన్-పాగ్. అకర్మత, జ్ఞాపకశక్తి విహీనత, మందబుద్ధి, చిర్మరొగంను ఇట్టే కుదురుస్తుంది.

ఆర్క

జ్వర రోగ నివారిణి

జన్మమృతం. తైపాయిడ్, మలేరియా మున్నగు అన్నిరకముల జ్వరములకు దివ్యవరం. స్టీప్స్ రివర్ వ్యాధులకు కూడా శీరీరామరక్ష.

కేటలాగు కొరకు వ్రాయండి.

కేసరి కుటీరం

లిమిటెడ్

రాయపేట : మద్రాసు-14.

ఒరిస్సా, నైజాము, ఆంధ్ర.

తమిళ జిల్లాలకు ఏజంట్లు

శ్రీ సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు

ఐరంపేట. సికింద్రాబాద్. బెజవాడ

మదర.

భర్తను మనహాయిచి మరో ప్రియుడికి సంబంధించబడిందని!

సళిని : ఈ ముక్కలన్నీ పోగుజేసి అతికించి దెబరు?

సుకు : నేనూ సరహరిగారూ.

సళిని : రామానుజంగా రిచ్చిన ముక్కల్లోంచి ఏరుకునా?

సర : ఆయనిచ్చిన ముక్కలన్నీ ఇవ్వే!

సళిని : ఇవిదొరికినచోట ఇంకే కాగితం ముక్కలులేవా?

రామా : లేవు. ఆముక్కలూ ఈ కవరూ మాత్రమే.

[మోహన్ బుట్ట బోర్లించియాస్తాడు. ఏమీ కనపడవు]

సళిని : ఈపూట ఎవళ్ళ కెవళ్ళ కొచ్చి వయో రాజా ఉత్తరాలు?

[ఉత్తరం మేజామీద వుంచగా రామానుజం తీసుకుంటాడు]

రాజా : ఏమో నాకు జ్ఞాపకం లేదు. అవన్నీ కమల తీసుకెళ్ళింది. ఎవళ్ళవి వాళ్ళ కివ్వడానికి.

సళిని : కమలా?...ఓ సరహరిగారి భార్య!...అవును - ఆవిడ తీసుకెళ్ళడం నే చూశాను.

[కమలసోఫాలో ఓచి వరకు రుప్పని వుంటుంది. ముఖంలా ఆందోళన, కంగారు ఎక్కువౌతున్నట్లుంది. ఆమె కేసివస్తూ.] ఏమండీ కమలాదేవిగారూ?

కమల : దాదాపు అందరికీ వచ్చాయి.

సర : (నెమ్మదిగా) ఏమిటి ప్రశ్నలవల్ల ఉపయోగం సలిపిందే?

సళిని : ఏమిందీ-ఈపుత్తరం ఎవరికైతే వ్రాయబడిందో, అతిథి నా రాయణని కాల్చి చంపిన హంతకుడు! వాడెవడో కనిపెట్టి తీర్చానుకూడా.

[కమల చేతుల్లో ముఖం కప్పకుని ఏడుస్తుంది]

సర : కమలా!

కమల : నన్నిక్కణ్ణించి తీసుకెళ్ళండి... నన్నిక్కణ్ణించి తీసుకెళ్ళండి.

[లేచిదారికోసం వెతుకులాడుతూ భోజనాలగదిలోకి వెళ్ళిపోతుంది. అంతా లేచి నుంచుంటారు.]

సర : సరే—ఇక మనందరం కూడా—

మో : ఆగు. నువ్వెంకా అడగాల్సిందే మన్నా వుందా సళిని?

సళిని : (నిరాశతో) లేదు—ఇంకేం లేదు.

సుకు : బతికించారుబాబూ. (భోజనాల గదివైపు వెళ్తూ) ఈ లంకనుంచి ఎంత తొందరగా బ్రెటపడితే అంతమంచిదని నా అంతర్యామి హెచ్చరిస్తూనే వుంది. రారా మోహన్.

(మోహన్ ని లాక్కుపోబోతాడు. అతడు విడిలించుకుంటాడు)

మో : సరే అయితే వస్తాను రాజారామ్. నీకేం కావల్సివచ్చినా సరే నన్ను పిలు.

(వెళ్తాడు. వెనకాలే సుకుమార్ కూడా వెళ్తాడు)

రామా : (వరండా వాకిలికేసి పోతూ రాజాని తప్పించుకుని) మీరుకనక ప్రయత్నం చేశారితప్పించుకు పారిపోవడానికి, బలవంతంగానైనా సరే కట్టి పడేయ్యాలి అవసరం వస్తుంది.

[రాజా ఓ అడుగు ముందుకు వేస్తాడు. రామానుజం గబగబా రెండడుగులు వెనక్కు వేసి—]

వెంకన్నా!

వెంకన్న : బాబూ!

రామా : నీతో మాట్లాడాలి! నాతోరా.. మీరుకూడా వస్తారా సరహరిగారూ?

[రాజా వచ్చి ఎక్కడ మీద పడతాడో నవి అతన్నోకంట కనిపెడుతూ వాకిలికేసి వెనక్కి నడుస్తాడు. సరహరి చాలా విచారంగా, జాలితో తల ఆడించి రామానుజంతో వరండాలోకి వెళ్తాడు.]

వెంక : ఇది నాకేం బాగులేదు బాబూ— (నళిని చూసి) ఓ - నళినమ్మగారింకా వున్నారా!

నళిని : నే కాస్తేపు వుంటా లే వెంకన్నా.

రాజా : వెళ్ళిపో సళిని నువ్వుకూడా. నామాట విను.

నళిని : అదికాదు రాజా—

రాజా : ఏదీకాదు. కాస్తేపు నే చేసిన పాపాలు లెక్కపెట్టుకుంటూ కూర్చుంటాను వంటరిగా. నన్నీలా వదిలెయ్య.

[నళిని ఆందోళన పూరిత మైన దృక్పథంలో అతనివెంక నోడుణచూసి వరండాలోకి వెళ్తుంది.

రాజా మేజాముందు తలమీద చేతులు పెట్టుకుని కూర్చుంటాడు.]

వెంకన్న : (రహస్యంగా) బాబూ— రాజా : (విసుగుతో తలయెత్తి) ఏం వెంకన్నా?

వెంకన్న : మనం మాట్లాడుకున్న సంగతి నే నెవళ్ళకీ చెప్పలేదు బాబూ.

[రాజా అర్థంకాక చూస్తాడు.]

అదే బాబూ - ప్రమాదం సంగతి!

రాజా : ఓ - అవును. నే నసలు మర్చి పోయా నా విషయం. ఎన్నో సంవత్సరాల కిందటి సంగతిలా వుంది. రీనాల్డరులో తోటాయి. పెడుతున్నాను కదూ, అప్పుడు? పెడుతూ అన్నాను—'నా అతిథుల్లో ఎవరన్నా.....'

వెంక : (భయంతో అటూ ఇటూ చూసి) ఇవ—

వెంక : (శ్రేబులోంచి తీసియిస్తూ) లాంచి తాళంచేతులు బాబూ!

రాజా : ఇవ్వొక్కడివి నీకు?

వెంక : లాంచిలోంచి తీసుకొచ్చాను.

రాజా : (తీసుకుంటూ) ఎందుకు?

వెంక : వాళ్ళు మిమ్మల్ని పోలీసుల కప్ప గించడం నాకు ఇష్టమనుకున్నారాబాబూ?

రాజా : థాంక్స్ వెంకన్నా కాని న్యాయం కోసం పాటుబడుతున్న వాళ్ళకి వివిధమైన ఆటంకమూ కలిగించడం అంత మంచిపనికాదు.

[కాస్తేపు తాళంచేతుల్ని పరికిలించి శ్రేబులో వేసుకుంటాడు.]

వెంక : (పెద్దబరువుదిగి) ఇంకేమున్నా కావాలా బాబూ?

రాజా : కాస్త టీ వచ్చబెట్టి తీసుకు రాగలవా?

వెంక : అలాగే బాబూ.

రాజా : ఛాస్కునిండా తీసుకు రా రెండుమూడు గ్లాసులూ నూ. ఇంకోళ్ళ మ్మూడా కావాలన్నట్లుంది.

[వెంకన్న భోజనాలగదిలోకి వెళ్తాడు.

(54-వ పేజీ చూడండి)

గర్భామృతము

సమస్త గర్భాశయ రోగములకు అద్భుతముగా పనిచేయును

మోడల్ ఫార్మ్యులేషన్, విజయవాడ.

జిహ్వదన్వత్వం

పూర్వం శ్రీ కృష్ణదేవరాయ మహారాజులుంగారు రాజ్యానికివచ్చిన కొద్దికాలంలోనే ఒక యుద్ధావసర మేర్పడింది. ఆ యుద్ధానికి విశేషమైన శత్రుత్వమేమీ కారణంకాదు. కేవలం విలాసానికి ఒకగా దుడయాన్నే రాయలవారు రథగజ తురగ పదాతులతో కూడిన ఒక సైన్య దళాన్ని ఆమాత్యశేఖరుడితో సహా పర్యవేక్షించటానికి ఒక చతురపు మైదానంలో సమావేశ పరచుకొన్నారు.

అనాలోచితంగా అదేసమయానికి మరొక ప్రక్కనుంచి ఇంకొక సేనాదళం రథగజ తురగ పదాతియుక్తమై ఒక రాజకుమారుడు, ఆమాత్యులు వెంటరాగా, ఆ మైదాన పుటావలి కొనని బాగులుదీర్చి నుంచున్నది. రెండు సేనాదళాలు ఒక శత్రుత్వంలో ఎదురెదురుగానుంచున్నట్టే యుద్ధానికి తలపడక తప్పదు గదా. సరే సిద్ధమయ్యా.

రాయలవారి పట్టియొద్ద ధర్మాన్న సుసరించి మొదటిదెబ్బ యెవరుతీయాలో ఆమాత్యముఖతః అడిగారు. ఆ పరరాజకుమారుడన్నాడుకదా, ఈ రణరంగంలో మొద

టిగా మీరు ప్రవేశించి ఉన్నారు కాబట్టి మీరే మొదటిదెబ్బ తీయండి అన్నాడు. రాయలవారి కిది అంతగా రుచించకపోయినా అంగీకరించి, తెల్లటి అంగీలు తొడుక్కున్న తన దళాన్ని యథా స్థానాల్లో నిలబెట్టే ముందు మళ్ళీ ఒక ప్రశ్న వేయించాడు, “ఈనాటికి విదేశీయులు మన దేశంలో అడుగు పెట్టారుకదా. అందుచేత

శ్రీ సూర్యపాడి భాస్కరరావు

వాళ్ళ యుద్ధసంప్రదాయంకూడా మాకు తెలిసేఉంది. అయితే మీకు మన దేశీయ సంప్రదాయం ఇవ్వమేలే ఆ ప్రకారం యుద్ధం చేద్దాము, లేదా, వివేచనగా ఉంటుందంటే విదేశీయ పద్ధతినే యుద్ధం నడుపుదాము” అన్నారు.

పరరాజకుమారుడు “విదేశీయ పద్ధతికూడా మాకు కొంచెం నైపుణ్యం ఉంది, ఆ విధంగానే సాగిద్దాము” అన్నాడు. గన్నుద్దలయేందుకు రాజకుమారుడి సేనాదళం అంతా నల్లటి అంగరఖాలు తొడు

క్కున్నారు. రాయలవారు సేనామగ్న మందు సురక్షితస్థానంలో నిలబడి ఆంతరంగి కుదూ పరాక్రమవంతుడూ కావడంచేత ఆమాత్యుణ్ణి తన యెడమప్రక్కగా నుంచో బెట్టుకుని, అటూఇటూ రథాలూ, వాటికి అవతలగా రెండువైపులా అశ్వాల్నూ, ఆ పిదప రెండుకొసలా బలమైన రక్షణ ఉండాలికదా అని ఏనుగులూ నిలబెట్టి ముందువరసలో పదాతులను నుంచోమని శంఖం పూరించాడు.

వైదేశిక సాంప్రదాయమైనా నాటి యుద్ధంలో నేటియుద్ధంలా కాక, “దెబ్బకు దెబ్బ” అనే మూల్రాస్తే గాని “దెబ్బమీద దెబ్బ” అని ఎప్పుడూ సాగించేవారుకాదు. కాగా మొదటిదెబ్బతీయవలసినరాయలవారు ఆలోచించి గుత్తాలను ముందుకి దూకించడంకంటే పదాతుల్ని నడిపించటమే యుద్ధరహస్యంలో ఉత్తమమైనదిగా తెలిచి, ప్రథమంగా రాయలవారు తమ ముందున్న పదాతిని రెండుంగలు ముందుకు నడిపించారు. ఎదురుగా నిలబడ్డ రాజకుమారుడుకూడా తన పదాతిని రెండుంగలుముందుకు దూకించి రాయలవారి పదాతిని అడ్డుకున్నాడు. పదాతులు ఎదురెదురుగా ఉంటే ఒకరి చాలుమీద

మరొకరు కత్తితో మోదటమేకాని, సంహార కృత్యం. జరగమందా ఉంది. కానీ అని రాయలవారు తమ స్వంత ఆశ్రితులైన ఎదురు బంటును కొట్టేందుకు పీలుగా మాడంగలు దూకించారు. రాజకుమారుడు కూడా, మా బంటును కొట్టినట్లుంటే మీ ఆశ్వాన్ని తెగ నరుకుతాం అన్నట్లుగా తన మంత్రిగారి పదాతిని రాజబంటుకు రక్షణగా ఒక అంగ ముందుకు పంపారు. ఈ రక్షణపద్ధతిమాలి, రాయలవారికే మెల్లిగా రణరంగంలోకి దూకిందటలచారు. దానికి మొదటి మెట్టుగా తమ మంత్రి బంటును కొంచెం సాహసంగా రెండంగలు ముందుకు వెళ్ళి మన్నారు. అయితే నల్లఅంగీ తోడు కున్న రాజ బంటు ఒక్కపోటుకి రాయలవారి మంత్రి బంటును చంపి ఉండును. కాని రాజాజ్ఞ మీర కూడ గు. అందుచేత ఆయన ఎక్కడ దెబ్బతీయదలిచాలో అని ఆజ్ఞకోసం బలంతో వేచి ఉన్నారు. రాజకుమారుడు అలోచించాడు. శత్రు రాజుల మంత్రిబంటును నా బంటుచే చంపించితే శత్రుమంత్రి ఒక్క దూకులో వచ్చి నా బంటుని తిరిగి చంపుతాడుకదా! దీనివల్ల పర్యవసానం వాళ్ళమంత్రిని తోడ చరిచి ముందుకురమ్మనడమే అవుతుంది. ఒక్కవేళ వాళ్ళమంత్రిబంటు మే బంటుని చంపుతే, దానికి ప్రతీకారం చెయ్యలేక పోతామా?" అని తన మంత్రి రథాన్ని ఆశ్రితస్థంలో అయిదంగలు దూకించి నిలిపాడు. దాంతో ముందుకు వచ్చిన రాయల వారి ఆశ్రితుడు ముల్లునుగుచ్చిన ఈగలాగ కదలలేకపోయాడు. కారణమేమంటే తన

ప్రాణం దక్కించుకుందామని, శత్రుబంటుని చంపుదామనీ పరిగెడినట్లే తన మీదుగా బారెట్టి ఉంచిన బాణంతో ఆ బారులో ఉన్న తమ మంత్రిగారి ప్రాణం కాస్తా హాని అంటుంది. అందుచేత ఈ చిక్కు తప్పించడానికి రాజా శత్రుబంటు నొక్కపోటు పొడవమని తన మంత్రి బంటుకొజ్జ ఇచ్చాడు. రాజకుమారుడికి చిక్కొచ్చింది. తమ మంత్రిబంటుచేత ఆ బంటును చంపితే ఆ మంత్రి నిలువునా దారికొళిగా ఉండికనక వచ్చి తన మంత్రినివధిస్తే మళ్ళీ రాజుగారు స్వయంగా మంత్రిని వధించేందుకు స్థానం చెడవలసి వస్తుంది, పోగా తరవాత దెబ్బలలో వృధాగా తన పదాతి అదనంగా మరణిస్తాడు, ఎందుకీలా బలం వద్దపోవడం అని ముందు, రణ రంగంలో ఉన్న తరఫిమీదికి, శత్రువుయొక్క ఆశ్వాన్ని సంహరించమని ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. ఆశ్వాన్ని సంహరించిన రథికుణ్ణి ఉపేక్షించడమెలా? అందుకని రాయలవారు తమ మంత్రిని పంపి రథికుణ్ణి హత మార్చాడు. ఆశ్వానికి రథంపోతేపోయింది, బంటుకి బంటును సంహరించాకదా అని ఇప్పుడు తనమంత్రిబంటుద్వారా శత్రుబంటును సంహరించాడు రాజకుమారుడు.

సరే కానిమొని రాయలవారు తమ రథికుణ్ణి రథికుమార్గంలో నాలుగంగలు ముందుకి దూకించారు. దీంతో రాజకుమారుడి పరిస్థితి కొంచెం చిక్కులోపడ్డది. రాజకుమారుడు ఏపాటి ఏమరుపాటుగాని ఉన్నా తాను శత్రువుల చేతిలో చిక్కుకుంటాడు. అందు

చేత రాజకుమారుడు, శత్రుమంత్రి, తన రథికుడి పదాతిని పొట్టని పెట్టుకోవడం ద్వారా తనమీద ఎక్కడ విరుచుకుపడ తాడోనని, తన ఆశ్రితులైన అడ్డువేశాడు. రాయలవారి మంత్రి (రాజాజ్ఞహోవ్వన) ఒక్కదాటు పక్కకివేసి తన ఆశ్రితుడి బారులో నిలబడ్డాడు. ఈ నడకతోటి రాయలవారిమంత్రి సవ్యసాచిలా రెండు నైపులకి బాణాలెమ్మ పెట్టాడు. ఒకనైపున శత్రుమంత్రియొక్క ఆశ్రితుడిముందున్న బంటుని సంహరించేందుకు, మరొకనైపున తన రథికుడికి మద్దతుఇచ్చి పరరాజ రథికుడి పదాతిని హతమార్చి రాజకుమారుడిమీదే కత్తి ఝుళిపించేందుకు సిద్ధమయ్యాడు. ఎటుకి తగ్గవెత్తు రాజులకు తెలిసింజేకదా. వెంటనే రాజకుమారుడు తనమంత్రిని తనముందొక్క అంగలో నిలబెట్టాడు. రాయలవారిమంత్రికి ఎదుటి బంటుకటి కబళించడాన్ని అందు బాటులోనే ఉన్నా, బలం కూడగట్టుకున్నాక రంగమధ్యం విధ్వంసనర్యయ్యే యుక్తంగా జరపవచ్చునన్న నీతిప్రకారం తన ఆశ్రితుణ్ణి రథికుడి బారులోకి మూడంగలు వేయించాడు. రాజకుమారుడు కూడా విధ్వంసం జరగకపోయినందుకు సంతోషించి, తన మంత్రిగారి రథికుడి ముందున్న బంటుని ఒక అంగముందుకి పంపి అరక్షితుడుగా ఉన్న పదాతికి మంత్రిగారి రక్షణ చేశాడు. కాని రాయలవారియుద్ధ నైపుణ్యంముందు ఇంకా మోసకట్టైనా పొడవనావని రాజకుమారుడికే కి ఎంతపొటిడి గనక. రాయలవారు తమ రథికుణ్ణి రాజా శి

★ ఆహవ నృత్యం ★

కుడిబాతులు అయిదంగలు ముంగుకి దుమికించారు. “యొద్దిం రాజధర్మంగనక, నడిచి కంతవరకూ నడిపిద్దాం” అన్న పద్ధతిలో రాజకుమారుడు, తన మంత్రిగారి ఆశ్రితుడి బంటుని రెండంగలు ముందుకి దూకించారు. రాయలవారి మనస్సులోను, వారి మంత్రిగారి మనస్సులోను ఎంతగంభీరమైన పన్ను గడలున్నాయో అప్పుడే యొక్కడ తెలుస్తుంది? తమ ఆశ్రితుడివ్వారా, ఎదుటి ఆశ్రితుడిబంటుని కబళించారు. కాని ఆ బంటుకి అండగా ఉన్న బంటు ఊరుకుంటాడా? రాయలవారి ఆశ్రితుణ్ణి తక్కువ పోడిచాడు. వెంటనే రాయలవారి రధికు డాబంటును కబళించి రాజకుమారుడిమీదికి బాణం ఎక్కు పెట్టాడు. వెంటనే తన మంత్రిగారి ఆశ్రితుణ్ణి తమ మంత్రిగారి స్థావరానికి ముందు ఒక అంగలో అడ్డం వేసుకున్నారు. రాయలవారు ఎడమకి రెండంగలు వేసి మంత్రిగారి కొనసన్న ఎదుగును కుడిప్రక్క నిలిపి బలమైనకోట నిర్మించుకు సుంచున్నారు. ఈ ఏనుగు రాకడవల్ల రాజకుమారుడికి అడ్డుగానిలిచిన ఆశ్రితుడి పరిస్థితి తద్వారా, రాజకుమారుడి పరిస్థితి, మంత్రి పరిస్థితికూడా విషమించాయి. అందుకోసం యీ ఆశ్రితుడికి అండగా మంత్రిగారి ఏనుగును మంత్రిగారిస్థానానికి తీసుకొచ్చి కొంత తాత్కాలిక రక్షణ కలిగించుకున్నాడు రాజకుమారుడు. కాని రాయలవారు ఇందాకా బంటుకి ఆశ్రితుణ్ణి బలియిచ్చినట్లే ఆశ్రితుడికోసం ఏనుగుని బలియిచ్చారు. అంటే ఏనుగుతో ఆశ్రితుణ్ణి సంచరించారు. వెంటనే రాజకుమారుడు తమ ఏనుగుతో రాయలవారి ఏనుగును ప్రతి సంచరించాడు. అయితే ఆ ఏనుగు రధికుడి బాణానికి రాజకుమారుడికి మధ్య అడ్డుగా సుంచున్న కారణంగా కదిలే పరిస్థితిలో లేదు. అందుచేత రాయలవారు, తమ భద్రగజాన్ని తెచ్చి మంత్రిగారి స్థావరంలో నిలబెట్టారు. రాజకుమారుడి మంత్రి వెంటనే ఉన్నచోట నించి ఒక అంగ ముందుకువేసి తన రాజాశ్రితుడి ఆపత్తులొక్క యేనుగుకి సహాయకచ్చేందుకు నిలుకలిగించాడు. ఈ క్షణంలో రాజకుమారుడి పరిస్థితి తద్వీ బృహత్తుగా ఉండడం, విజయకంఠం రాయలవారే పూరించడం తప్పదని అందరికీ తెలిసింది. కాని రాయలవారి విజయం మెరపులాగా అంతశ్రీఘంగా వస్తుందని ఎవరూ అనుకోలేదు. రాయలవారు చేసినదేబంటుంటే కొంచెం సాహసంగా, రధికుని పంపి, ఏను

గునిచంపి, రాజకుమారుడిమీద కత్తిమోపేట్టు చేశారు. రాజకుమారుడు ఆశ్రితుడివ్వారా రధికుణ్ణి మింగి ఊరుకున్నాడు. ఇంకా తెగించి రాయలవారు మంత్రిని ఆశ్రిత పథంలో కడస్థానానికిపంపి రాజకుమారుడి మీద కత్తిదూకారు. రాయలవారి మంత్రి పట్టుబడ్డాడంటే పట్టుబడ్డాడని సంబర పాటుతో తన ఆశ్రితుడివ్వారానే మల్లి రాయలవారి మంత్రిని సంచరించాడు రాజకుమారుడు. ఇంతలో ఏంజరిగింది? రాయలవారి ఏనుగు, తమ రధికుడి బలంతో, ఒక్క దూకున శత్రుమంత్రిస్థానానికి వెళ్లి రాజకుమారుడిమీద పడింది. రాజకుమారుడికి పారిపోయేందుకు చారే? తన మంత్రి, ఏనుగు, ఆశ్రితుకు రధికుడూ రంగరంగులో తెల్లబోయి సుంచున్నారేగాని, రాజకుమారుణ్ణి రక్షించడానికి తగినంత దగ్గరలో ఎవ్వరూలేరు. ఒక్క రధికుణ్ణి ఏనుగునీ పెట్టుకుని రాజకుమారుడి సేనమీద సంపూర్ణవిజయం పొందారు, రాయలవారు. “మూరు రాయరగండ శ్రీ కృష్ణ దేవరాయమహారాజా శరణుశరణు” అన్నాడు రాజకుమారుడు. యొద్దిం ముగిసింది.

రాయలవారు రాజకుమారుడిని లేవనెత్తి “మూరు ఎవరి కుమారులు?” అని అడిగారు. రాజకుమారుడు సిగ్గుపడిపోయాడు. రాయలవారు కొంచెం శ్రేణిపారమచి, “ఏమిటిరాణీ తిరుమలదేవమృగారి ముఖంలా ఉన్నది?” అని కిరీటం ఒత్తిగించారు. బారెకు పోతున్న పల్లత్రాచులా మల్లెలవాసనతో పాలు జడదిగ ప్రాకింది. ఇంకేం, ఎల్లరూ సంతోషించి రాయలవారు రాణిగారు చతురంగ క్రీడలాడారు అన్నారు. ఏరహస్యాలోదన జరిగిందో గాని, సంచరింపబడ్డారన్న యోధులంతా రంగక్షేత్రంలోనుంచి తప్పుకున్నారేగాని నిజంగా మృతులుకానే లేదు. తమ మంత్రిగారు రాణివారు పన్నిన యాపన్నాగం ఎంతో విశోదం కూర్చడం వల్ల, నాటినుంచీ రాయలవారు కోటలోనే యీ అసావనృత్యం, యొద్దులు ప్రతియుద్ధం వినియోగించి సంతోషించేవారు.

[ఇది చరిత్రకానేకాదు. చదవరంగం అని అడవజే ఆటలోకాయలకి బదులు మానవులు నిలబడడం సహజం కాకపోయినా విశోదం మాత్రం అవును. అదీకాక ప్రతికాయకి చదవరంగంలో మానవత్వం ఉంది. ఎందుచేతంటే, చతురంగక్రీడలో వివిధ శ్రేణులకు చెందిన యుద్ధవిరుగు ప్రతినివాసగా యీకాయలు సృష్టింపబడ్డాయి.

చతురంగంలో ప్రతిఆటా ఒకకథలా చెప్పవచ్చు. అలా చెప్పవచ్చునని నిరూపించటమే ఈకథయొక్క ఉద్దేశ్యం.

ఈకథలో Morphy Vs Duke of Brunswick ఆడినఆట చిత్రించబడింది. అంతర్జాతీయపద్ధతి నెరిగినవారు, ఈకథ ద్వారా ఆడుకోవచ్చును. ★

ఆతి మూత్ర వ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదించును

మాత్రంలో అధికంగా చక్కెరపోషణ ఆతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు (Diabetes) ఇది యొక ఉపద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పొందినవారు ఆరోజు ఆరోజు మృత్యువుకు అనన్ను పోతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్జెక్షన్ మూత్రమే కలిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్జెక్షన్ గుణము వున్నంతకాలం మాత్రం డక్టర్ల తాత్కాలికంగా నిలిచిపోతుంది. ఈజబ్బు రుక్షిలోలో ముఖ్యమైనది దాహం, ఆకలి, తరచుగా చక్కెరతో మాత్రం బయలు వెడలటము. దురద మొదలైనవి. ఈ వ్యాధి ముదిరితే రావవుండు, కురుపులు, కంటిపోర ఇతర చిక్కులు వంశవియము. వీనస్ ఛార్మ ఆధునిక గ్రామంలో అద్భుతమైన చికిత్స, దీన్ని వాడటం వల్ల వేనకు వేలమంది మృత్యుముఖంమండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మాత్రంలో చక్కెర తగ్గింది అత్యధికమాత్రం గూడ విచారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు జాగ తెరికయిస్తుంది. దీనికి వత్తం లేదు. ఇన్జెక్షన్లు అవసరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కరపత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపాము.

50 నిగ్గం బుద్ధి వరిదురు. 8.12.0 ఉ ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము

వీనస్ రివెర్స్ లేబరేటరీ, హిస్టబాక్సు నం. 587, కంకరా (A. P. W

కు పు ★ పోలి

కర్నూరు మేవామచ్చలు, నెగ, సవాయి వ్యాధులకు, గ్యారంటీ చికిత్స, క్యాబలాను ఉచితం. జ. వి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిస్టర్డ్) “భాస్కర” గ్రామము గోపాలపురం, తూ. గోదావరి.

అవంతి రం

తండ్రి దగ్గరనుంచి వచ్చిన లేఖను భయపడుతూ విప్పేడు జానకీ (ప్రియమూర్తి. మనస్సులో చదువుకోవడం ప్రారంభించేను.

“అబ్బాయీ!

నీవు నీ పెండ్లివిషయమై వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరాన్ని చదువుకొన్నాము. నేను గాని, మీ అమ్మ గాని, మరెవ్వరుగాని నీ లేఖలో హస్తించి తగ్గ విషయమొక్కటి కనబడలేదు. మేము కులగోత్రాలు సరిస్తరంగా పరిశీలించి ఏ కన్యకో పెళ్లిచేయవలసిందగా, నీవు నీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా చేసుకొంటాననడం సబబు కాదు!”...

అంతేమట్టుకు చదివి ఆగి జానకీప్రియమూర్తి మొదటి అంశాన్ని ఖండించడంచుకొన్నాడు “నేను కళ్ళు మూసుకొని ప్రేమించలేదే! భగవంతు డిచ్చిన వివేకాన్ని మాత్రం పెట్టి నేను వ్యవహరించడంలేదే! పూర్వపు కట్టుబాట్లలో మేలైనవాటిని మేచ్చుకొని, ఇటీవల బయలుదేరిన అనాచారాలను అంతమొందించడమే నా పని! అనుకొన్నాడు. లేఖలోని విషయాలు చూడడానికి మనస్సు తొందరపడగా అతను ‘ఇంకా ఏమేమి వింతలున్నాయో ఒకసారి చూద్దాం!’ అనుకొన్నాడు.

జానకీప్రియమూర్తి విశాఖపట్టణం ఆంధ్ర మేజికల్ కాలేజీలో ఎం. బి. (వైద్యవృత్తి) ఆఖరు సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. ఆ సంవత్సరం పరీక్షలో నెగ్గడంతోనే సంపూర్ణ వైద్యుడవుతాడు. అతని వయస్సు ఇరవైయేడు.

అతను మళ్ళీ చదవడం మొదలుపెట్టేడు. “నీవు కులగోత్రాలను చూడకుండా పెళ్ళిచేసుకొంటున్నావనే నేను ఖండితంగా చెప్తున్నాను. ఎందుచేతంటే మన బ్రాహ్మణ్యంలో వైదికులలో వెలనాటి వాళ్ళమై ఉండగా నీవు బ్రాహ్మణ్యంలోనే మరొక శాఖయైన ద్రావిడ పిల్లను చేసుకోవడం ఎంతమాత్రము తగ్గదు! శాఖలకీ శాఖలకీ మధ్య వైవాహికాది హత్తులు లేవన్న సంగతి నేను నీకు వివరించనక్కరలేదు కదా!”

జానకీప్రియమూర్తికి రవరవ మండిపో

యింది. కూర్చున్నవాడల్లా లేచి నిల్చున్నాడు. “వేదాలలో బ్రాహ్మణ్యమున్న మాటే ఉందికాని మీ శాఖలు, అంత శాఖలు, ఉపశాఖలు, చిగుళ్ళు ఎక్కడున్నాయి. ఇన్ని శాఖోపశాఖలయిపోయి చెట్టుకో పట్టయిపోతున్నారు. ఈ పట్టలన్నిటినీ ఒక్కచోట చేర్చి పాత్రుకల్పించాలంటే ఈ శాఖలన్నిటినీ ఛేదించి పారేసి, మూలాన్ని మాత్రమే నిలబెట్టాలి. దానికోసమే నేను కత్తికట్టి యుద్ధం చేయ్యతలపెట్టేను” అనుకొన్నాడు వైద్యపుభిక్ష.

అతను ఉత్తరం తీసేడు. “నాయనా! నీవు ఒక్క విషయం ఆలోచించాలి! చదువుకొన్న పిల్లతో కాపరం సరిగా నెరవేరడంలేదు. ఇదివరలో మనకు అనుభవమే! ఎంతమందిని చూడడంలేదు మనం, తగాదాలు పెట్టుకొని విడిపోయినవారివి!

శ్రీ టేకుమట్ల కామేశ్వరరావు

కొబట్టి నీవు చెప్పే పిల్లసంగతికూడ ముందు ముందు అంతే అవుతుంది. అక్షరాలా అంతే!”

అక్కడికి ఆపుచేసి వైద్యవిద్యార్థి దానినిగురించి తలపోసేడు. “ఈ అంశంలో కొంత సబబు లేకపోలేదు. దీనికి నిదర్శనాలు మా కుటుంబంలోను, స్నేహితుల కుటుంబాలలోను కూడా ఉన్నమాట నిజమే! కాని దీనిలో ఎప్పుటికీ తేలని ఒక అంశ మేమిటంటే - సంబంధాలు విడిపోడానికి తల్లిదండ్రు లెంతవరకు కారణమనేది. వాళ్ళు యువతీ యువకులు చెప్పినట్లెల్లా చేయక, మీ ఖర్చు మెట్లాగుంటే అట్లాగుంటుంది ఒక్కచోట పడి చావంపరా అని ఊరుకొంటే కొంతవరకు ఒప్పెపోతుంది. కాబట్టి ఆ అంశాన్ని నేను సంపూర్ణంగా ఆమోదించను. ఇంతకీ మా ‘తరళాక్షి’ అటువంటిది కానే కాదని నేను బలగ్రహిణిచేసాను. కావలినీ కాగితం మీద రాసిస్తాను... ఈలేఖలో ఇంకా ఏమేమి చిత్రాలున్నాయో చూద్దాం” అనుకొంటూ అతను మళ్ళీ చదవడం మొదలుపెట్టేడు.

“నీకు వేలకే వేలు కట్టూ లిస్తామంటూ న్నారా కొందరు. కలెక్టర్లదగ్గరనుంచి, జడ్జిల దగ్గరనుంచి పిల్లల నిస్తామంటూ తొందరచేస్తున్నారు. కట్టూ రూపంగా వచ్చే డబ్బుకి మితంలేదు. కొబట్టి వచ్చే డబ్బును పోగొట్టుకో కూడదు. యువకుని విలువకు కట్టూమే నిదర్శనం!” అని చదువుకొని జానకీప్రియమూర్తి పకాలున నవ్వుకొన్నాడు. “నన్ను మా అమ్మ నాన్న అమ్మమ్మలని చూస్తున్నారు. నేను కాదుకోవాలి! కట్టూ లిచ్చుకొని ఎంతమంది కొంపలను గుంపించుకుకొన్నానో మానాన్న ఆలోచించడంలేదు. సంఘంలో ప్రబలిన ఇకొక భూర దురాచారం! దీనితో నేను ఆతి భూరంగా యుద్ధం చేయ్యకమానను. కట్టుంటే చెప్పితే సిగ్గు సిగ్గు! అటువంటి పాపపు ధనం వుచ్చుకొని నేను గౌరవం పోగొట్టుకోను! దుష్ట మార్గాన్ని ధనం సంపాదించే నన్ను పేరునాకు సనేమిరా వద్దు! ముగ్ధాటికీ వద్దు!” అని తీవ్రంగా తలపోసేడు. మిగతసంగతుల కోసం అతను ఉత్తరం తీసి ఈలాగు చదివేడు.

“అబ్బాయీ! ప్రేమ వివాహాలు పటక్కున పేలిపోవడం మనం కళ్ళార మామూలే ఉన్నాం. ఇదిగో పుస్తకంలే, ఇదిగో విడాకులంటూ వినబడుతుంది. అటువంటి సందర్భంలో నీవు చెప్పకూడన దానికి కూడ పట్టే దుర్గతిని మనం ముందే ఊహించుకోవచ్చు. కాబట్టి నీవు దాని పొంతకీ పోవు!” అని చదువు తూండగా అతని బుజాలమీద మెత్తిగా చేతులు

హవి

రవి స్మో

మీ ముఖ వర్చస్సును కాపాడి
విలాసమును
సంపాదించును.

గ్రోర్ ఎజెంట్లు:

డి న్యూ స్టార్ & కో

తండ్రియార్పేట : మద్రాసు-21

అవంతరం

తాకేయి. కంగారు పడి వెనక్కి తిరిగి చూసేడు.

ప్రేమ దూషియైన తరళాక్షి అతని కంగారును చూసి ఒకటే నవ్వింది!

“వినుంతగా నవ్వుతున్నావు?” అన్నాడు మూర్తి నోచుకున్నవాడిగాను.

“నీకు ఇక్కడికి వచ్చి ఎంత సేపయింది?”

“ఎంతసేపయిందంటావు?” అన్నాడు.

“అయితే నిమిషాలు వైసింది!”

ఆమె తన చెతిలోని శేఖను చూసిందేమో అని ఆతనికి అనుమానం కలిగింది.

“విమిషి, అంత దీక్షగా చదువుతున్నావు! నన్ను కూడా చూపిసియ్యి!” అంది తరళాక్షి.

“ఏమీ లేదులే!”

“అలాగే కాదు!”

“నవ్వకురా?” అంది.

“కాదులే!”

“నాకు చెప్పకూడని రహస్యమేమిటి?” అంది ప్రియమూర్తి అతనికి నొసరుకొక పచ్చి కలగకాయ చిక్కుపడ్డట్లుంది. నోచుకునే ఏమి నవ్వమో అని అనుకున్నాడు.

కొంతసేపు ఆతనిచేతిలోంచి లాగు కొంది తరళాక్షి.

ఆతనికేమిసాలో తోచలేదు. మరీ లాగుకొంటే ఆమెకు కోపం వస్తుందేమో అనుకుంటూ అనుకున్నాడు.

ఆమె చివేలును పూర్తిగా చదివేసి “మీ నానుం కటి పూర్వకాలపుమనిషి. చాడవుడు. చాడో అనుమానపుమనిషి. ఇంకా ఎన్ని ఆనాలో అన్నీ అనవచ్చు” అంది ప్రేమికురాలు.

అన్నిటికీ బిచ్చుకొన్నవాడిలాగే జానకీ ప్రియమూర్తి అనుకున్నాడు.

“అప్పుడే మాటకేమిగాని దానిలో ఆఖరి తాకొక నా మనస్సుకు కూలంలాగు

గుచ్చుకుంటున్నాయి. మీనాయన చదువు కొన్నవార్లకంటే కూడ ప్రేమించి పెద్దాడే వాళ్లని గురించి చాల హీనంగా రాశాడు” అంది తరళాక్షి.

“ఉన్నసంగతి చెప్పేడు. అటువంటివి బోలెడన్ని చూస్తున్నాం. అవన్నీ సబ్బు బుడగలలాగు చేలిపోతున్నాయి.”

“వారిది ప్రేమనివాహం కాదు. తుచ్చమైన ఐహిక ప్రేమ. పెద్దమనిషి ప్రేమం పేసుకొన్న దొంగలెట్లాగో వాళ్లా అట్లాగే!”

“మనది ఆమె ప్రభుగా ఉండకుండా ఉంటే నాకదిచాలు?” అన్నాడు ప్రేమికుడు.

“మనది సంపూర్ణ ప్రేమ” అంటూ ఆమె బుజువీరద చెతులు వేసింది.

“అందుచేతనే నేను సంకీర్ణం వహించేను.”

“మీ వాన్నకి జవాబు రాయాలి కాబోలు?”

“ఘాటుగా రాస్తాను!”

“అయితే చేరుకొన్నట్లే నాకు ఒళ్లు మంటిపోతుంది అట్లా!” అంది తరళాక్షి.

ఇద్దరూ కొంతసేపు ఉరుగుకొన్నారు.

“అన్నట్లు రెపు నీకు ఏవార్లులో పనికిల నకు వేసేరు” అని ప్రశ్నించేడు జానకీ ప్రియమూర్తి.

“మన ఇద్దరికీ ఒక తుఖిలీలోనే పడింది!”

“అట్లాగా! బలే!” అని అతను పొంగి పోయేడు.

“మరీ రెపు ఆసుపత్రిలో కలుసుకొందాం?” అంది తరళాక్షి.

చాస్తచాలనం తర్వాత ఆమె తన బస్కి వెల్లింది.

మన్నటిపాద్మన్న ఆ ప్రేమజంట కింగ్ జార్జి హాస్పిటల్ లో కలుసుకొన్నారు. జానకీ ప్రియమూర్తి నూటు, హోటు, బూటు, మెడలో పెత్తస్కోపు ప్రేలుకుతూ తయారయ్యేడు. తరళాక్షి వాలుజడ, పల్లని తెల్లని చీర, పువ్వుల పట్టురవిక తొడిగి చేతిలో పెత్తస్కోపు పట్టుకొంది. ఆధ్యాపకుడి వెంట గుంపుగా విద్యార్థులు బయలుదేరేరు. ప్రతిమంచందగ్గర ఆగి, రోగిని పరీక్ష చేస్తున్నాడు. అతని తలదగ్గర కార్లవైపు ఉన్న బోర్డులు చూస్తున్నాడు. ఆధ్యాపకుడు వెచ్చన వాటిని వింటున్నాడు. శ్రద్ధగా నోట్సు రాసుకుంటున్నాడు. ఆ జంట యొక్క ప్రేమకులాపాలెరిగిన విద్యార్థులు జానకీ ప్రియమూర్తిని, విద్యార్థి

నులు తరళాక్షిని చూటుగా నీలిచేస్తున్నారని పన్నెండు గంటలవరకు ఆసుపత్రిలోకి తిరిగి, కొందరు హాస్పిటల్ కిందరు ఇళ్ళనే వెల్లిపోయారు.

ఒకరోజు సాయంత్రం ముందే విద్యార్థులు చేసుకొని, తరళాక్షి జానకీ ప్రియమూర్తులు సముద్రతీరానికి పికాకుకి వెళ్లేరు. ఏవో ఖులాసా కలుపు చెప్పకున్న తర్వాత జానకీ ప్రియమూర్తి “మానవ జీవితం కొన్ని అడర్వాలను ఆనుసరించడానికే!” అన్నాడు.

“అమాట నిజమే!” అంది ప్రియమూర్తి.

“చదువు అయిపోయిన తర్వాత ఏదో ఒక పల్లెటూరికి వెళ్లి అక్కడ ప్రాక్టీసు పెడతాను.”

“ఇదే అదేమిట!” అంది ఆశ్చర్యంతో.

“అదేమిటంటే, నీ ఉత్తేజమేమిటి?”

“ఇంత చదువు చదువుకొని అదా చెయ్యడం!” అంది.

“పట్టణంలో వైద్యం చెయ్యడానికి బోలెడు మంది డాక్టర్లు ఉన్నారు. పాపం పల్లెటూళ్ళలో వైద్యసౌకర్యం చాలా తక్కువ!”

“వాళ్ళి కర్మ వాళ్లది ఎవరేమిచేస్తారు!” అంది.

“మనం అక్కడికి పోయి ప్రాక్టీసు చేస్తే వాళ్ళకి నాయ పద్ధతాళ్ళ మవుతాం” అన్నాడు.

“అవంతా నిజమే! కాని ఆ దిక్కుమాలిన పల్లెటూళ్ళలో ఎవకుండాగలకు అట్లా! ఆఖరికి ఒక్క రోడ్డేనా ఉండదు”

“అనేక అసౌకర్యాల పాలయిన గ్రామాలులకు మనం కొంచెం ఉపకారం చేసేవా అది సాంఘిక సేవే!”

“అది సరిగాని ఇంత చదువు చదువుకొని అనాగరికపు పల్లెటూళ్ళలో అవస్థలు పడడమూ దేవుడు మన మరుట రాసిపడేశాడు.”

“నాగరిక మంటే సాంఘిక సేవ కాదనా నీ ఉద్దేశం!”

“మనం పట్టణంలో ఉండివుట్టుకు ఇక్కడికి వచ్చే గ్రామస్థులకు వైద్య సేవ చెయ్యి రాద్దా!”

“పట్టణంలో నువ్వే చెయ్యాలన్నమాటే మిటి! ఎప్పుడు పారేక్కి చేసేవాళ్లు బోలెడు ముందున్నారు.”

“అది సరేకాని ఆ దిక్కుమాలిన పల్లెటూళ్ళలో అడుగు ఎలాగ పెట్టగలం! ఒక ఎత్తెక్కినిటియా, కేకిమోలా, కల్లులూ, మోటారుకార్లా, సబ్బలా, కాఫీహోటల్లా, టీషాపీలా, ఫోటోలా, విందులా—”

“అను, అను”

“నేను చెప్పేది పూర్తికానియ్యి!”

“అది ఇంతటిలో ఆవమ! నువ్వు చెప్పిన దానిని బట్టి మిగతాదానినికూనా ఉహించు

నాంధ్రా లేహ్యము

బంగారు చేర్చబడినది. మేళాని, నిక్కాక, నిస్సత్తుక, శుక్ల, ప్లవమును పొరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

బుర్రుల వచ్చి రు. 8-4-0 షాస్తేజి 15 అ. పి. సి. వి. డ్రకం వెని. “అయ్యార్యదనమాజం” పెరిసేసి చెయ్యగల జిల్లా.

కొని సమాధాన మిస్తాను.

అన్నీ ఉన్నచోట మన ప్రతాపం చూపించ నవసరంలేదు. లేనిచోటే మన నేవ అవసరం. మనం కూడా అవస్థలు పడుతూ లేని వాళ్లకి చెసిన సేవే సేవ.

అజ్ఞాన నారాయణుడి, దరిద్ర నారాయణుడి సేవే ఉత్తమ సేవ! మా నవ సేవే మాధవ సేవ!"

"ఏమో! నావల్ల కాదబ్బా!"

"నీకు కుదరకపోవచ్చు కాని నాకు

తప్పదు. నా ఆదర్శమే అది. మన దేశ పురోభివృద్ధికి అట్టి సేవ అత్యవసరం!" అని జానకీప్రియమూర్తి నిర్మోహమాటంగా అన్నాడు.

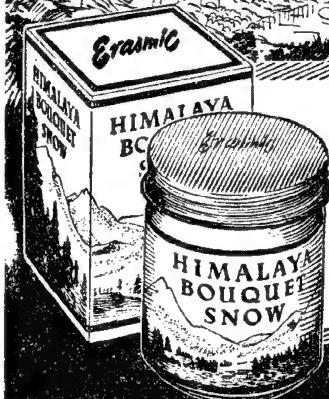
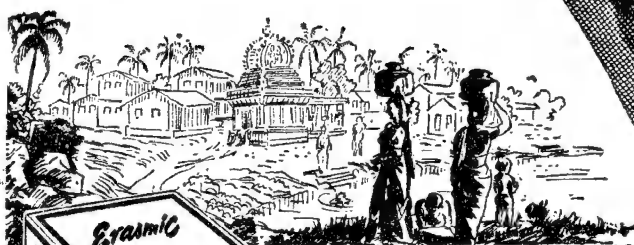
ఆశ్చర్యపోతూ కూర్చుంది తరళాక్షి. ★

సౌందర్యమునకు ఆధారము మీ చర్మము

మీ ముఖ సౌందర్యమును కాపాడుకొనండి

ఎంద మరీయు దుమ్ము, వేడిమి మరియు చలి, తేను మరియు పొడిదనము... ఇవి మీ చర్మమునకు శత్రువులు. హిమాలయా బుక్ స్నోతో మీ ముఖ సౌందర్యమును కాపాడుకొనండి. ఇది విపరీత శీతోష్ణ వ్యత్యాసాలను ఎదుర్కొనుటకై ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినది. పొడగును రాసుకొనుటకు ముందర వాడుటకు ఇది దివ్య మైనది. మరియు అది మీ చర్మమునకు క్రొత్తదనమును మరియు ప్రకాశ త్వమును తెచ్చును. మరియు దాని సువాసనను మీరు మెచ్చుకొంటారు.

హిమాలయా బుక్ స్నో

మరియు క దివ్యమైన ఇరానీమిక పరకు

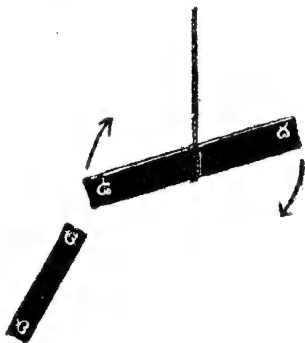
విజ్ఞానవిధులు

"డాక్టర్"

142. దిక్పాచి ఉత్తర దక్షిణాలు చూపిస్తుందే?

పటములో చూపించినట్లు ఒక అయస్కాంతపు కడ్డీని దారముతో వేలాడదీయండి. అప్పుడు అక్కడే కొసలు ఒకటి ఉత్తరాన్ని యింకొకటి దక్షిణాన్ని చూపిస్తుంది. ఇది మన అనుభవము. ఉత్తరం అంటే దిక్కు. ఫలానా దిక్కు ఉత్తరం అని తెలుసుకోడానికి నూర్పును విడిదొక్కన ఉదయస్థానానికి తెలిస్తే చాలును. అయస్కాంతము అక్కరలేదు. వేలాడదీయబడిన అయస్కాంతపు రెండు కొసలలో ఉత్తరపు వైపుచూపించే కొసకి ఉత్తరధ్రువ

మరి, దక్షిణమువైపు చూపించేకొసకి దక్షిణ ధ్రువమని వైజ్ఞానికులు పేరుపెట్టుకున్నారు. ఇలాపేర్లు పెట్టుకున్నతర్వాతే పటంలో చూపించబడినట్లు వేలాడదీయబడిన అయస్కాంతముయొక్క ఉత్తరధ్రువము వద్దకు మరియొక అయస్కాంతపు కడ్డీయొక్క ఉత్తరధ్రువమును తెచ్చి వేలాడదీయబడిన అయస్కాంతపు ఉత్తరధ్రువము అగంతుక ఉత్తర ధ్రువమును వికర్షించి బాణముచూపే వైపు తిరిగిపోవడం గమనించారు. ఉత్తరధ్రువమువద్దకు దక్షిణ

ధ్రువము తెచ్చినప్పుడు మాత్రము ఆరెండూ ఆకర్షించుకుని చేరుకున్నట్లు గుర్తించారు. ఈ రెండు ప్రయోగాలనుబట్టి సజాతీయ అయస్కాంత ధ్రువములు వికర్షించుకొను వనీ విజాతీయ అయస్కాంత ధ్రువములు ఆకర్షించుకొను వనీ, నూత్రకరించుకున్నారు.

ఇప్పుడు ఉత్తర ధ్రువమేదో దక్షిణ ధ్రువమేదో తెలియని ఒక అయస్కాంతపు కడ్డీయొక్క ఫలాని కొస ఫలాని ధ్రువమని తెలుసుకోడానికి వై నూత్రము నుపయోగించుకున్నాడు. అనూత్ర ముపయోగిస్తే ధ్రువాల్ని ఫలానా అని కనుక్కోడానికి ప్రతీ అయస్కాంతాన్ని వేలాడదీసుకోవక్కరలేదు. ఒక్క అయస్కాంతమును మాత్రం వేలాడదీసి దాని ఉత్తర ధ్రువము దగ్గరకు తీసి తెలియని అయస్కాంతపు కొసను తీసుకొస్తే వేలాడదీయబడిన అయస్కాంతపు ఉత్తరధ్రువము దాని దగ్గరకువచ్చిన కొస వైపు ఆకర్షించబడితే ఈకొస ఈ అయస్కాంతానికి దక్షిణధ్రువము అన్నమాట. కాదామరి? విజాతీయ ధ్రువములు ఆకర్షించుకోవాలాయను. ఇవి ఆకర్షించుకున్నాయా వీటిలో ఒకటి ఉత్తర ధ్రువమా. కనక (తెలియని) రెండోది దక్షిణధ్రువమే అవాలి. అంటే ఏమన్నమాట? వేలాడదీయబడిన అయస్కాంతపు ఉత్తరధ్రువము ఆగంతుకమైన దక్షిణ ధ్రువము వైపు తిరుగుతుందన్నమాట.

ఇప్పుడు మళ్ళీ మొదటికి వద్దాం. ఒక అయస్కాంతపు కడ్డీని వేలాడదీశాం. దాని రెండు కొసలలో ఒక కొస ఉత్తరమువైపు తిరిగింది. భూమిమీద ఏదేళమయినైనాసరే ఆ కొస ఉత్తరం వైపు తిరుగుతుంది. ఇంకా దాని రెండోదిన మాత్రము ప్రకారము అయస్కాంతపు ఉత్తరధ్రువము ఒకవైపు తిరగాలంటే ఆ వైపున ఏ ధ్రువము వుండాలి? దక్షిణధ్రువము కాదా! అంటే ఉత్తరపు దిశను భూమిలో అయస్కాంతము యొక్క దక్షిణ ధ్రువమువంటి పేద్రధ్రువము వున్నదన్నమాట. అందుకే మనం వేలాడదీసిన అయస్కాంతపు ఉత్తరధ్రువము దాని వైపు తిరిగినది. ఈరీతిగానే వేలాడదీసిన

అయస్కాంతపు దక్షిణధ్రువము, దక్షిణ దిశయందు భూమిలో, అయస్కాంతపు ఉత్తర ధ్రువమువంటి పేద్రధ్రువము ఉండేదము వల్లనే అటు తిరుగుతున్నదని శాస్త్రజ్ఞులు ప్రాపించారు.

భూగర్భములో ఉత్తర దక్షిణాలకు పేద్ర అయస్కాంతము చాచుకొని వున్నది. భూమిమీద వేలాడదీసిన చిన్న అయస్కాంతము లిన్ని దీని ఆకర్షణవల్లనే ఉత్తర దక్షిణాలు చూపిస్తున్నాయి.

143. కృతక సూర్యరశ్మి వల్ల మొక్కలు పెరుగునా?

“వెలు వెలుతురు సాయమువల్లనేగా పంపిందార్లములు తయారుచేసుకుంటాయి? అయితే రాత్రివేళ ఎక్కువ కాంతిగల దీపాలుపయోగించి, వెలుచేత పంపిందార్లము తయారుచేయించవచ్చునా?” అని విశాఖపట్నం నుంచి బొడ్డు సుబ్బారావు గారు అడుగుతున్నారు.

చక్కని ప్రశ్న. వెలుతురే కేరణజన్య సంయోగక్రియకి కారణమైతే కృతకమైన వెలురువల్ల ఆక్రియను జరిపించి మొక్కలు పంపిందార్లమును తయారు చేసుకోవేటట్లు చెయ్యలేమా? అని వారి సందేహము. తప్పకుండా చేసుకోవచ్చును. ఒక మొక్కను చీకటిగదిలో మట్టిపోసి, పాతి నీరుపోసి నవో అది తెల్లగా పాలిపోవును. ఈ మొక్కకి, కృతకసూర్యరశ్మిని — సూర్యరశ్మిలో ఉన్న భాగాలూ కలిసిన వెలుతురును—అందజేస్తే అది మామూలుగా పెరుగుతుంది. సందేహములేదు. ఏదో దీపాన్ని వెలిగించితే దాని వెలుతురులో సూర్యరశ్మియొక్క సుగుణములు ఎలాగు ఉంటాయి? సూర్యరశ్మిని, మొక్కకి అద్దాలవల్ల అందించినా మొక్క సప్త్యంగానే పెరుగుతుంది. పగలంతా చీకటిలో

ఉంచి, రాత్రిపూట కృతక సూర్యరశ్మిని మొక్కపై ప్రసరింపజేసి నా ఆ మొక్కలందఱు నే పెరుగుతుంది. కాని పగలంతా సూర్యరశ్మి సహాయవల్ల పండిపదార్థాన్ని యూరుచేసుకుని, రాత్రి, విశ్రాంతి నిద్రాకోరే మొక్కకి ఆ విశ్రాంతి అందించక, రాత్రికూడా వెలుతురుని అందిస్తే మొక్క అలిసి బలహీనమేనా అవుతుంది, విశ్రాంతి లేక వాడిపోనేనా వాడిపోతుంది. కాని కృతకసూర్యరశ్మి మొక్కలకి పగలు రాత్రిగానూ రాత్రి పగలుగానూ మార్చితే మొక్కల పెరుగుదలలో పెద్ద మార్పుండును.

వెలుతురు, మొక్కల ఆహారపదార్థాలు తయారుచేసుకోడానికి మాత్రమే కాక కొన్ని జంగమపాములు సంతానోత్పత్తి చేసుకోడానికి కూడా పనికివస్తుంది. కొన్ని జాతుల పక్షులు శీతలమండలాల్లో శీతకాలము వచ్చినప్పుడు వేడికోసమూ వెలుతురుకోసమూ వేలకొద్ది మైళ్లు ఉష్ణమండలానికి ఎగిరి అక్కడ గుడ్లుపెట్టి పొదుగుతాయి. ఈ సంగతిని గమనించిన శాస్త్రజ్ఞులు, శీతలదేశములో ఉన్న రోజులలో ఈ పిట్టల జనసంద్రులకు వెలుతురు వేడిమి తగిలే ఏర్పాటుచేశారు. అలాటి 'చికిత్స' పొందిన పిట్టలు దేశాంతరగమనానికి బయల్దేరలేదు! నదికి ఎదురెక్కి, నది ఉత్పత్తిస్థానముదాకా వలసవెళ్లే చేపలమీద కూడా ఈ ప్రయోగము ఫలించింది! ఈ ప్రయోగాలవల్ల పక్షుల దేశాంతరగమనానికి ఇది ఒక కారణమని కనిపెట్టారు.

శీతలదేశాల చిత్రోద్యాన వనాల్లో, ఉష్ణమండలాలలో పెరిగే అరటి, కొబ్బరి, నారిమొక్కలు పెంచి అక్కడి వారికి ఉపయోగపడడానికి, వాటిని గాజుటింగ్లలో పెట్టి, మంచూ, శీతగాలి తగలకుండా చేయడమేకాక, సీసపుగొట్టాలలోంచి ఆవిరిని పంపి, ఆ మొక్కలమట్టా వున్న గాలిని బెచ్చపెట్టుతారు కూడాను. ఆ పప్పుడా మొక్కలు చక్కగా పెరుగుతాయి.

చిట్టి పళ్ళు లకు జవాబులు

—భూమికి సూర్యునికి వైచమ్యముల స్వాయా అంటారా? ఒకరకంగా ఉన్నా మన వచ్చునేమో. భూమి సూర్యుడినుంచి పొందింది. భూమి అంతరాళములో సెల్స్ లో పోవడంలేదు సూర్యునిబలము జానిని ఆకర్షించి పట్టింది. ఈ రెండు శక్తుల ఫలితముగా భూమి సూర్యుడిచుట్టూ తిరుగుతోంది.

—విపరీతపు బిడ్డలు తరిగడం ద్రుల

రోగాల కారణమువల్ల కలగవచ్చును. లేదా పిండవృద్ధిలో అన్యభావికలు కదలికలవల్ల కలగవచ్చును. పెద్దదని చీలివట్టున్న బిడ్డలకు, అందరికీ కలిసిపోయినట్లుగా పెద్దదని ఏ కదలికవల్లనో, ఒత్తిడివల్లనే కలవకుండా మిగిలిపోతుంది. బిడ్డ కొరస్సు విపరీతముగా పెరిగిపోవడము హైడ్రో సెఫాలస్ అనే వ్యాధివల్ల.

—మేములంటే నీటి ఆవిరి. నీటి ఆవిరి గాలికంటే తేలిక. అందువల్ల పైకి లేచి పోయి, గాలి పలచబడి, సరికిపరా తీసుకుంటే తనంత బరువే ఉండే సాంద్రతకి వచ్చినచోట నిల్చిపోతుంది. పీకిన దూది పింజులాగ వుండే మేములు సుమారు పది వేల అడుగుల ఎత్తువరకూ ఉంటాయి భాస్కరరావుగారు.

—మీ వేలికున్న ఉంగరము తీసి, అది ఇన్నాళ్ళూ వుండినచోట పరీక్షించండి. అరిగినట్లు కనపడుతుంది కాదా? ఉంగరపు రాపిడికి అరిగింది. అలాగే వేలిరాపిడికి ఉంగరమూ అరుగుతుంది. చీమలు పాకిలే రాళ్ళరుగుతాయి. నీరు పారడమువల్ల కొలరెడ్డోలో కొండలు బ్రహ్మాండమైన లోయగా పోసుకు పోయాయి.

—తెలిగ్రాపు స్తంభాలమోతకి తీగలు కంపించడము ఒక్కటే కారణముకాదు. తీగలను రాచుకుంటూ విసిరేగాలి కూడా స్వరాలు వినిపించగలదు. తీగ ఉరవ ఎక్కువైనా, గాలి వేగము తక్కువైనా, ఈ స్వరముయొక్క స్థాయి తగ్గుతుంది. ఈ స్వరము తీగని జల్లుమనిపించగలిగినదైతే నాదము బలమాతుంది. ఇదే తెలిగ్రాపు స్తంభాలమోత.

—లేపు. ప్రాచీనకాలములో నేటిగడి యారాల వంటివి లేవు.

—'పాలు వేడెక్కినవి' అంటే కుండ యొక్క అడుగు వేడెక్కి, పాలను బెచ్చపెట్టిన దన్నుమాట. ఇక, కుండ అంచు అంత వేడిగానూ వుండకపోడానికి కారణము, వేడిమి కుండద్వారా లోహములో నుంచి లాగ వ్యాపించలేక పోవడమే. పెంకు, ఇటికా, కుండా లోహాలంత బాగా వేడిమిని తమలోనుంచి సాగిపో నివ్వవు. అందువల్ల వేడిపాలు వున్నకుండాని పట్టుకున్నా చేతికి వేడి అంతగా తగలదు.

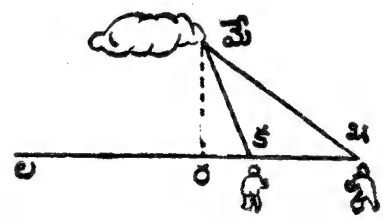
—మెరుపుమెరిస్తే లాభమే. మనమీదికి మెరువకుండా ఉండాలి. మెరుపులవల్ల గాలిలోని నత్రజన ఆమ్లజనీ రాసాయనికముగా మేళవించి వానకో కలిసి దిగి పోతాయి. భూసారము ఎక్కువ చేస్తే సైతేలులు ఇలాగే ఏర్పడతాయి భూమిలో. అహ్మనియాకూడా ఏర్పడి వాన

నీటితో దిగి భూమిని సారవంతము చేస్తుంది.

—పిడుగునించి తప్పించుకోడానికి పిడుగుతీగ అమర్చిన భవనంలో దూరము మెరుగు. పొడుగాటి చెట్లకిందా, ఒంటిగా వున్న చెట్లకిందా, కొండపొమ్మునా, ఉండడము అపాయము. బట్టలారవేసుకునేందుకు ఇంటిమీదనుంచి చెట్టుకొమ్మలకి కట్టేతీగలుకూడా ఒక్కొక్కప్పుడు అపాయము తెస్తాయి. తీగతో అల్లిన దడి కూడా అపాయకారియే.

—మన స్వనిలకడలేకుండా తుణ తుణమూ మారిపోడానికి ఒక కారణము విశ్రాంతి లేకపోవడము. హాయిగా నిద్ర పోయిన తర్వాత మనస్సు నిలకడగానే వుంటుంది. దేవుడు గుళ్ళో వున్నప్పుడు నిలకడలేకపోవడము దేవుడుమీద నమ్మకము లేకపోలేనే. భోజనము దగ్గర నిలకడలేక పోవడము ఆ భోజనముకంటే ఇష్టమైందాన్ని గురించి ఆలోచించడము. క్షామలో నిలకడ లేకపోవడము మేదరు నెప్పినది అర్థము కాక పోలేనూ, పనిలో నిలకడలేకపోవడము చాలా కాకపోలేనూ. చదువులో నిలకడలేక పోవడము అర్థము కాకపోవడమువల్ల, వ్యాపారంలో నిలకడలేకపోవడము అత్యాశవల్ల. దేనిలోనూ ఎప్పుడూ నిలకడలేకపోవడము మతి వాంచల్యమువల్ల.

—'కిచురాకు' కీబకాతే. పెద్దరకపు చిమ్మెటలలాగ కనపడతాయి. వాటిరంగు నలుపుచేరిన బూడిద వర్షము. పగలుకూడా జంతుసంచారము లేనిచోట చెట్లమీద ఈ కీబకాలు వాలి ఉండి 'కి' మని చప్పుడు చేస్తాయి. తమ కాళ్ళపక్కన ఉండే అడనపు రెక్కలవంటి అంగాలను కంపింప చేయ్యడమువల్ల ఆ చప్పుడు కలుగుతుంది.

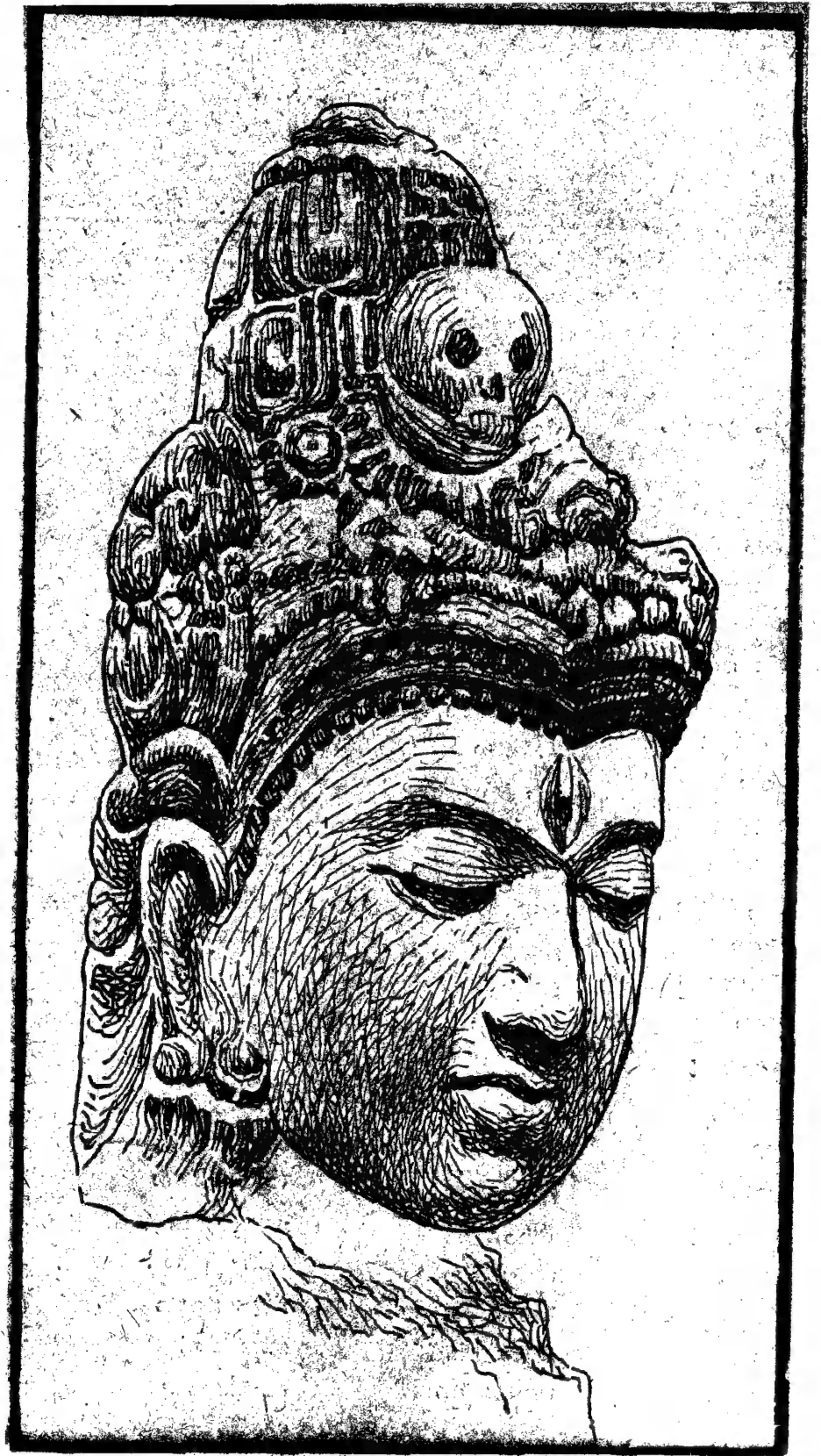
—ఒక ఘర్గాంగు దూరములోనున్న రెండు వోల్టనుంచి, ఒక మేఘముయొక్క కొన ఏ కొణములో ఉన్నదో గుర్తిస్తారు. పటములో 'మేకల' 'మేఖల' అన్నవే ఆ కొణాలు. ఇప్పుడు 'కఖ' అన్న భుజము, ఆ రెండుకొణాలూ ఉపయోగించి 'మేకఖ' అన్న త్రిభుజము నిర్మించి 'మేక' అనే మేఘపు బిడ్డ తెక్కిస్తారు.

"...కన్నులార సేవించి కమ్మని ఫలముల నొసరిగ
 తనువు పులకరించి పాదయుగము మ్రొక్కి-
 ఇనకుల పతినముఖంబున పునరావృత్తి రహితపద
 మును నొందిన....."

చిత్రకారుడు :
శ్రీ జి. శేషయ్య
(తెనాలి.)

ఫాలనేత్రుడు (జావా శిల్పానికి ప్రతికృతి)

౫౭ బొమ్మలిల్లు

ఈ ర్ష్య
శ్రీ ద్రోణాదుల శ్రీహరిరావు

ఇరుగూ పొరుగూ
 ఉన్నాడు
 ఎడగా పెడగా
 ఉంటారు
 ఇరుగింటాయన
 ఎల్లయ్య
 పొరుగింటాయన
 పుల్లయ్య
 ఇద్దరి మధ్యన
 వచ్చని గడ్డి
 భగ్గునమండి
 బాగ్గువుతుంది
 ద్వేషం, రోషం
 పెరిగాయి
 పొగలై, సెగలై
 రగిలాయి
 “పుల్లయ్యాగిడికి
 వక్షవాతమే
 వస్తే, గిస్తే
 బాగుండు”
 “ఎల్లయ్యాగిడికి
 మయదగ్గొస్తే
 నేనూచూస్తే
 బాగుండు”
 అని యిద్దరు

చింతిస్తుంటారు
 కారం, మిరియం
 నూర్తారు
 అనుకోకుండా
 మంచివుపాయం
 ఇద్దరి బుజ్జుల
 మెరిసింది
 బాగావుండని
 మురిశారు
 వడి, వడి యిద్దరు
 లేచారు
 చెరచెర యిద్దరు
 చన్నారు
 ఒకచో టిద్దరు
 కలిశారు
 ‘రునరున’ లాడెను
 ఎల్లయ్య
 ‘బునబున’ లాడెను
 పుల్లయ్య
 ఉలుకూ, పలుకూ
 లేకుండానే
 దాపున కొండకు
 చేరారు
 ఎల్లయ క్రింద
 పుల్లయ వైన

కక్షలకొద్దీ
 దీక్షనుబూసి
 దేవుని భ్యానం
 చేశారు
 దేవుడు భక్తికి
 మెచ్చాడు
 వడి, వడి, క్రిందకు
 వచ్చాడు
 “వత్సా భక్తికి
 మెచ్చానోయ్ !
 కోరిన వరాలు
 ఇస్తానోయ్ !
 అనగా, దేవుడు
 ఎల్లయ్యడిగెను
 “దేవా! పుల్లయ
 వైనున్నాడు
 వా డడిగిన
 దానికి రెట్టింపు.
 పుల్లయ కగవడి
 దేవుం డడిగెను
 వత్సా భక్తికి
 మెచ్చానోయ్ !
 కోరిన వరాలు
 ఇస్తానోయ్ !
 ప్రాధేయంగా

పుల్లయ్యడిగెను.
 “దేవా! ఎల్లయ
 కోరిం దేమిటి
 దయతో ముందుగ
 చెప్పండి”
 “నీ వడిగినదానికి
 రెట్టింపంట
 కోరేదేమిటా
 కోరుము యింక”
 అనగా దేవుడు...
 “కన్నొక్కటి
 నాకు పోవాలి
 ఈ వరమే తప్పక
 ఇవ్వాలి”
 అనా పుల్లయ్యడిగిన
 తోడనే కన్నూ
 మాయం
 అయినది.
 పుల్లయ కన్నూ
 ఒక్కటిపోతే
 ఎల్లయ కళ్ళు
 రెండూ కూడా
 మాయం
 అయినవి.
 ద్వేషం, రోషం
 నవ్వేయి.

అద్దె బోటులో -

ముచ్చడిగా ముగ్గురు

(కుక్క, సంగతి సరే సరి!)

ముగ్గురమ్మా వైపులు వెలిగించి, నిశ్చల నిశీధి లోకి మాస్తూ చాలానేపు కూర్చుండిపోయాం. ఎల్లప్పుడూ యిలాగే పాపిష్టి ప్రపంచానికి దూరంగా మనం నలుగురమ్మా బ్రతుక గలిగితే ఎంత బాగుండునని బార్డిగాడు నిబ్బూర్పాడు. పాపాలకి, ప్రళోభాలకి ఆటపట్టయిన యీ మానవ సంఘాలకి దూరంగాపోయి ఎక్కడో యిలాంటి ప్రశాంతమైన చోట స్థావరం ఏర్పరచుకొని, సంతతమూ నదాలో చనలతో జీవితక్షేపం గడపాలన్నాడు. నేను కూడా ఎప్పుడూ మన లో యిదేవిధంగా అనుకొంటూ వుంటానని చెప్పాను. జనవాసాలకి దూరంగా వుండే ఏ లంకకో మేము నలుగురమ్మా వలనపోయే విషయమై మాలో మేము చర్చించు కొన్నాం.

లంకలు చాలా తేమగావుంటాయని ఎవరో తనతో పదేపదే అంటూవున్నట్లు హరిస్సు బయట పెట్టాడు. ఎక్కడికక్కడ నీటిపారుదల సదుపాయాలు సరిగా ఏర్పాటైవున్న లంకలో అయితే, తేమవుండని బార్డి సవరణ చేశాడు.

మా సంభాషణలు అదశకు వచ్చేసరికి, బార్డి గాడికి వాళ్లనాన్న గారిని గూర్చిన చమత్కార మొకటి ఎందుకో జ్ఞాపకంవచ్చింది. వాడు అదంతా మాకు యిలా చెప్పకొచ్చాడు.

బార్డి గాడి నాన్న గారు ఏదో ఇవిమీద ఆయన స్నేహితువాడేమో కలిసి 'జేబు' ప్రాంతంలో పర్యటన చేస్తూ, ఒకనాటి రాత్రి ఏదో దారిప్రక్కన వుండే హోటల్ లో బస చేశానట. ఆ హోటల్ లో అప్పటికే చాలామంది బాటసారులు చేరారు. నలుగురూ చేరి ఏదో ఆకలితో, యీకలితో చెప్పకొంటూ రాత్రి చాలా వార్లు బోయేదాకా గడిపేశారు. తరువాత ఎప్పటికో అందరూ కూడబలుక్కుని పడుకోవటానికి తేచారు. అప్పటివరకు నడిచిన సంభాషణల ధోరణి సరళంగా వున్న దేమో, బార్డి గాడి నాన్నా, ఆయన మిత్రుడుకూడా మంచి ఖుషిగా వున్నారు. ఇద్దరూ తాము పడుకోవలసిన గదిలోకి కొవ్వవత్తి వీడం పట్టుకొని వెళ్లారు. ఆ గదిలో ఏళ్లకి చెరోమంచం ఏర్పాటైవుంది. ఇద్దరూ తీరా గదిలోకి పోగానే కొవ్వత్తి వీడం ఎంచేసో అరిపోయింది. కన్ను పొడుచుకొన్నా కనిపించని అదీకట్లోనే చెరొక మూలకీపోయి చొక్కాలు విప్పేసి మంచంకోసం తమముకొంటూ యిద్దరూ ముందుకి వచ్చారు. ఇద్దరి చేతులకీ మంచంపట్టెలు తగిలాయి. ఇద్దరూ పడుకొన్నారు. కాని ఆ పడుకోవటం అనేది వేరు వేరు మంచాలమీద కాక, యిద్దరూ ఒకేమంచం మీద,

మూలం :

జెరోమ్ కె. జెరోమ్

అనువాదం :

విశ్వాత్మల సరసింహమూర్తి

ముచ్చటగా ముగ్గురు

ఒకరి కళ్ళపైపుకి యింకొకళ్ళ తల వచ్చేలా పెట్టుకు పడుకొన్నారు.

ఒకక్షణం నేపు నిశ్శబ్దంగా గడిచింది.

“ఒరేయ్?” అన్నాడు జార్జి తండ్రి, నన్నగా మూలుగుతున్నట్లు.

“ఏమిట్రా?” అన్నాడు ఆయన మిత్రుడు, చిక్క చచ్చిన కంఠస్వరంతో.

“నాపక్కలో ఎవడో వున్నట్లున్నాడురా: బాడికాళ్లు నాతలకి తగులుతున్నాయ్!” అన్నాడు జార్జి తండ్రి, రహస్యంగా.

“అరే! చిత్రంగా వుండే!! నా పక్కలోనూ ఎవడో వున్నాడురా!” అన్నాడు ఆయన మిత్రుడు, ప్రలీక్షిస్తూ.

“ఏం చేద్దాంరా యిప్పుడు?”

“చాచిపెట్టి తన్నేడ్డామా అని చూస్తున్నానురా!”

“నేనుకూడా అదే చేద్దామనుకొంటున్నాను!” అన్నాడు జార్జి తండ్రి, రొమ్ములు విరుచుకొంటూ.

ఇద్దరూ ‘రెడీ’ అంటే ‘రెడీ’ అనుకొని ఒక్కసారిగా ఎగిరి ఒకరికాళ్లు ఒకరు పుచ్చుకొని గుంజుకోవటం మొదలుపెట్టారు. మంచం కటకటలాడి పోయింది. కొంతనేపు గడిచాక “నీ పక్కలో వాణ్ణి ఏం చేశావురా?” అని జార్జితండ్రి తన మిత్రుణ్ణి హెచ్చరించాడు.

“నన్నే వాడు తన్నే నేటట్టున్నాడురా” అన్నాడు ఆ మిత్రుడు, వణుకిపోతున్న కంఠంతో.

“నావని అలాగే వుందిరా!” అని జార్జి తండ్రి వంత కలిపాడు. “కాకపోయినా—యీ హోటల్ అంత మంచిదికాదల్లే వుందిరా!” అన్నాడు మిత్రుడు.

కథ యింతవరకు వచ్చేసరికి. హరిస్సు కల్పించుకొని ‘ఆహోటల్ పేరేమిటో జ్ఞానకంఠం?’ అని జార్జిని అడిగాడు. దానిపేరు ‘పిన్ అండ్ విసిల్’ అని చెప్పతూ ‘దాంతో నీ కేంపని పడింద’ని జార్జి హరిస్సుని అడిగాడు.

“ఎబ్బే, ఏమీలేదు. ఆ హోటల్ కాదు!”

అన్నాడు హరిస్సు, బుర్ర అడ్డంగా ఆడిస్తూ. ‘ఆనంగ తేమిటో చెప్పతావా లేదా’ అని జార్జి పట్టుబట్టాడు.

మరేమీ లేదంటూనే, తన తండ్రి హయాం లోనూ యిల్లాంటి సంఘటనే యింకేదో పల్లెటూరి హోటల్లో జరిగిందనీ, ఆ హోటల్ నూ యీ హోటల్ నూ ఒకటే అయివుంటుండేమోనని అడిగాననీ హరిస్సు చెప్పాడు.

అప్పటికి రాత్రి పదిఅయింది ఇక పడుకొందామనుకొన్నాం. పగలంతా అలిసివున్న కారణంచేత నాకు చప్పుకే నిద్ర పట్టుతుందనుకొన్నాను కాని, ఎంతకీ నిద్రపట్టలేదు. మామూలుగా యింట్లో పడుకొన్నప్పుడు అయితే దిందుమీద అలా తల పూర్తిగా వాల్చి, కన్ను సొంతం ముయ్యక మూడే నిద్ర పట్టే నేది. గుట్టిగా ఒక్క కుసుకు తేనే లోగానే ప్రొద్దున ఎనిమిదిగంట వాతున్నట్లు అనిపించేది. పడవలో ముడుచుకు పడుకోవటం చాలా వుతు కున్నట్లుగా వుంది. (ఒక చెక్కకిందికి కాళ్లుపెట్టి యింకో చెక్కమీద తలపెట్టుకు పడుకొన్నాను ఆ భంగిమలో వుండగా నిద్రపోవటం ఎవడితరం!) అనలే పక్క కుదరక చస్తుంటే చెవికింద గలగల మంటూ నదీ జలం చేనే చప్పుడు ఒకటి.

చివరికెప్పటికో ఒకటి రోడు గంటలనేపు నిద్రపోయాను. ఆ నిద్ర అయినా ఆనమరచిన నిద్ర కాదు. పడవలో రాత్రికి రాత్రి పుట్టుకొచ్చిన భాగం ఏదో విడవకుండా నాపెన్నెముకని తొలిచేసున్నట్లు అనిపించింది. అయినా లేవకుండా అలాగే పడుకొన్నాను. అంతలో ఒక పీడకల: నేనొక సావరిన్ ని మింగేసినట్లు, ఆదిక్కుమాలిన సావరిన్ కోసం ఎవల్లో నానడ్డిమీద బరమహో రంధ్రం పొడవటా మొదలు పెట్టినట్లు. ఇల్లాంటి రాత్రున కృత్యం చెయ్యటం తగదనీ, అనే మింగేసిన సావరిన్ కి బదులు యింకొక సావరిన్ వైనెల ఒకటో తాకికున జీవితం రాగానే యిచ్చేస్తాననీ యిప్పటికి మాత్రం నన్ను అలా వదిలెయ్యమనీ నెత్తి నోరూ కొట్టుకు చెప్పాను. వాళ్ల ఆమాటలు వినిపించుకోలేదు. ఒకటో తాకికు దాకా

ఆగితే వడ్డి దండైపోతుందనీ, అంచేత యిప్పుడే నా వెన్నుకి రంధ్రం పొడిచిలయినానరే - ఆ నాణెన్ని బయటికి లాగాల్సిందేనని పట్టుబట్టాడు. ఆ పిడి పాదం చూసి నాకు మోల్లు మండిపోయింది. చెడా మడా తిట్టేశాను. వాళ్లు ఆ బరమాని యింకా బలంగా తిప్పారు. కెవ్వమని కేకవేసి తేచి కూర్చున్నాను.

పడవలో గాలి అనలు ఆడటంలేదు. దాంతో ఒకటే తలనొప్పి. కాస్త అట్లా బయటికి వెళ్లి గాలిలో తిరుగుదామనిపించింది. చేతికి ఏది అందితే అదే తొడిగేసుకున్నాను. జార్జిగాడి చొక్కా, హరిస్సుగాడి బనీను మొదలుగాగల వేవో తగిలించుకొని, పడవలో నుంచి బయటకు వచ్చేశాను. గట్టుమీద పచార్లు చేయటం మొదలు పెట్టాను.

అంధకారబంధుర మైన ఆరాత్రినమయం ఎంతో అందంగా కనిపించింది. అప్పటికప్పుడే ఆకాశంలో చంద్రుడు తారకలను వదిలేసి వెళ్లిపోయాడు. దూరంగా, ఎత్తుగా మింటిపై మినుకు మినుకు చుని మెరిసే ఆతారలు, ఏదో మనకి తెలియని భావలో, మోల్లాడుకొంటూ వున్నట్లు నామనస్సుకి తోచింది.

11

ఆతరువాత మళ్లా ఎప్పుడు వచ్చి పడవలో పడుకొన్నానో నాకు అంతబాగా జ్ఞాపకం లేదుకాని, మరునాడు వుదయం ఆరుగంటలకల్లా మెళుకవ వచ్చేసింది. కళ్లు తెరిచి చూసేసరికి జార్జిగాడు కూడా మేలుకునే వున్నాడు. ఒకళ్ల నొకళ్లం చూసుకొని కూడా యిద్దరం చెరొకవక్కకి తిరిగి పడుకొన్నాం. మళ్ళీ నిద్ర పట్టుతుండేమోనని కళ్లు గట్టిగా మూశాం. కాని యిద్దరికీ నిద్రరాలేదు. అదే, అర్జంటు అయిన పనివుండి ఆరుగంటల కల్లా నిద్ర మంచంమీదనుంచి లేవవలసిన అవసరం ఏదైనా వున్నప్పుడైతే, కళ్లు తెరిచి గడియారంకేసి చూసేలోగా మళ్లా నిద్రరాచి పొద్దున్న పది డాటితేగాని మెళుకువరాదు. అల్లాంటిది—యీనేళ యింత పొద్దున్నే మేము చేయవలసిన పని అంటూ ఏదీ లేకపోయినా, ఆరుగంటలకే మెళుకువ రావటమూ, మళ్ళీ ఎంత ప్రయత్నించినా నిద్ర పట్టకపోవటమూ జరిగింది. నిద్ర పట్టించుకోవడానికి చేసిన ప్రయత్నంతో ప్రాణం విసిగిపోయి, నేనూ, జార్జి యిద్దరమూ లేచి కూర్చున్నాం.

ఇంతకంటే కూడా బాధాకరమైన అనుభవం తనకు యిటీవల కొన్ని నెలలక్రితమే జరిగిందనిఅంటూ జార్జి ఆవుదంతం చెప్పకొచ్చాడు.

అప్పుడు తాను ఒంటరిగా ఒక యింటిలో అద్దెకు వుంటున్నాడట. గిప్పింగ్స్ నతి అనే ఆవిడ ఆ యింటి యజమానురాలు. ఒకానొక సాయం కాలం జార్జిగాడి చేతి గడియారం ఎనిమిదింపావుకి ఆగి పోయిందిట : ఏడు అది చూసుకోకుండా 'కే' అయినా యివ్వకుండా గడియారాన్ని గోడకి తగిలించేసి నిద్రపోయాడట.

అప్పుడు మంచి చలికాలం. రాత్రిళ్లు ప్రొద్దు చాలా తక్కువ. దానితోడే అప్పుడు వారం రోజులుగా ప్రతిరోజూ దట్టంగా మంచు కురుస్తోంది. అలాంటి సమయంలో వీడికి ఆరాత్రి ఎప్పుడో మెళుకువ వచ్చి గోడకి తగిలించివున్న చేతి గడియారాన్ని తీసి పైం ఎంతైందో చూస్తే ఎనిమిదింపావు అయింది: తెల్లవారి పోయింది కాబోలు ననుకొన్నాడు.

అప్పుడే ఎనిమిదింపావు అయినందుకు విసుక్కుంటూ గడియారాన్ని విసురుగా పరుపుమీద పారేసి, గబగబా మొఖం కడుక్కొని, చన్నీళ్లతోనే గడ్డం చేసుకొని, చన్నీళ్లతోనే స్నానం చేసి, బట్టలు వేసుకొని బయలుదేరబోతూ గడియారంకేసి యింకోసారి చూశాడు. అంతకుముందే వాడా గడియారాన్ని విసురుగా పరుపుమీద పడేసివున్న కారణం చేతనో, మరెందుచేతనో, దానిముట్లు కడులుతున్నాయి. అప్పటికి ఎనిమిదీ నలభై అయింది.

వీడికి మరీ తొందర వుట్టింది. తడవకి నాలుగేసి చొప్పున మెట్లమీద నుంచి దూకి కిందికి వెళ్లాడు. వీధితలుపు యింకా తెరవలేదు. తొమ్మిదికాబోతున్నా గిప్పింగ్స్ నతి యింకా లేచి తనకి మామూలుగా యిచ్చే కాఫీ ఆవీ సిద్ధం చెయ్యసందుకు మనస్సులో ఆవిణ్ణి గట్టిగా తిట్టుకొంటూ వీధితలుపు తానే తీసుకు, రోడ్డుఎక్కి పరుగు లంకించుకొన్నాడు.

బాగా రెండు ఫర్లాంగుల దూరం పరిగెత్తి, అక్కడ ఒక్కక్షణం ఆగి, నాలుగువైపులాచూశాడు. రోడ్డుమీద ఆప్టేజనం లేదు. పావు ఒక్కపైనా తెరిచి లేదు. నిజానికి ఆనేళ అంతదట్టంగా మంచుపడుతున్నప్పటికీ లెక్క చెయ్యకుండా తనలాంటి వాడు

ముచ్చటగా ముగ్గురు

లేచి వీధిని పడి తిరుగుతుంటే యీషాపులవాళ్లు సోమరిపోతు వెధవల్లాగా యింకా కొట్టుతలుపులు తెరవకుండా యిల్లలో వెచ్చగా పడుకొన్నందుకు జార్జికి వొళ్లు ముందుకుపోయింది.

అయినా అలాగే రోడ్డుపైట పడి 'హల్ బర్న్' వరకు వెళ్లాడు. ఎంతదూరం వెళ్ళినా ఒక్క యింటి కిటికీ కూడా తెరిచిలేదు : ఒక్క కొట్టు తలుపు వైనా తీసిలేదు: వీధిలో ఒక్కబస్తైనా తిరగటంలేదు. కొంత దూరంలో ఎవరో ముగ్గురు మనుష్యులు మాత్రం కనిపించారు. వాళ్లలో ఒకడు పోలీసు. జార్జి మళ్లా గడియారంకేసి చూశాడు. తొమ్మిదింటికి ఐదు నిమిషాలు వుంది! వాడికి మతిపోయింది. కాసేపు ఎత్తిన కాలుదించకుండా నిలబడిపోయాడు. నాడి ఆడుతున్నదోలేదో చూసుకొన్నాడు. ముందుకు వొంగి పాదాలు మామూలుగానే వున్నాయో వెనక్కి తిరిగిపోయాయో సరి చూసుకొన్నాడు. పోలీసు దగ్గరికి వెళ్లి 'ఔం ఎంతైందని' అడిగాడు.

"ఔమా? క్షణం ఓపికపట్టి నిను; గంటలు విని పిస్తాయి!" అంటూ ఆ పోలీసువాడు జార్జిని ఆపాద మస్తకము అనుమానంగా చూశాడు.

ఇంతలో పక్కనున్న గడియారం ఏదో వీడి మీద దయదలించినట్లు గంటలు కొట్టటం ప్రారంభించింది.

"మూడు గంటలే కొట్టించే?" అని అడిగాడు జార్జి, ఆత్మాభిమానం దెబ్బతిన్న వాడిలాగా.

"ఏం? ఎన్ని గంటలు కొట్టాలంటావ్?"

"తొమ్మిది!" జార్జి తన గడియారాన్ని పోలీసుకి చూపించాడు.

"ఎక్కడ బాబూ నువ్వు వుండేది?" పోలీసు పెటకారంగా అడిగాడు. జార్జి తన అడ్రసు చెప్పాడు.

"ఓహో! అలాగా: అయితే నామాట విని గుట్టు చెప్పడు కాకుండా వచ్చినదారినే వెళ్లి, అదిక్కుమాలిన గడియారాన్ని దాచెయ్. మళ్లా జన్మలో దీన్ని ఎవరికంటా పడనియ్యకు!" అన్నాడు పోలీసు.

అయోమయస్థితిలో జార్జిగాడు యింటిముఖం పట్టాడు.

ఇంట్లో అడుగు పెట్టేముందు, బట్టలు మార్పు కొని కాసేపు పడుకొందామనుకొన్నాడు. కాని తీరా గుమ్మంలో కాలుపెట్టేక, యిప్పడీ బట్టలన్నీ విప్పి మళ్ళీ కట్టటం ఎవడితరమనిపించి, లాంతరు వెలిగించి చదరంగం బల్ల పట్టుకొచ్చుకొని ఒంటరిగా ఒక ఆట ఆడాడు. అదీ విసుగువేసింది. ఏదో గ్రంథరాజం విప్పి చదవబోయాడు. ఊహు! అదీ సాగలేదు ఇలా క్కాదని లేచి ఓవర్ కోట్ తొడుక్కొని మళ్ళీ వీధిప పడ్డాడు; కాసేపు అల్లా పికారుగా తిరిగివడ్డామని.

బజారులో ఎక్కడా జనసంచారంలేదు. వీడు ఒక్కడే నిశాచరుడిలా తిరుగుతున్నాడు. దారిలో ఎదురైన ప్రతిపోలీసు వీడివంక అదొకమాదిరిగా చూడటం మొదలుపెట్టాడు. కనిపించిన ప్రతి పోలీసు వీడివంక అలా చూస్తుండేసరికి, ఒకదశకు వచ్చాక, జార్జిగాడికి తాను నిజంగా ఏదో తప్పుడుపని చేసి వుంటానేమోననే అనుమానం తగిలి, పోలీసులు అంత దూరంలో వున్నారనగా వీడిక్కడే పక్కనందుల్లోకి తప్పుకోవటం మొదలుపెట్టాడు. వీడు యిల్లా మాటి మాటికీ పక్కనందుల్లోకి దూరుతూ వుండటం చూసి పోలీసుల అనుమానం యింకా గట్టిపడింది. మళ్ళీ వాడు సందులోకి దూరాక నలుగురు పోలీసులు పోగై "ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నావ"ని వీణ్ణి నిలదీసి అడిగారు.

వీడు నీళ్లు నములుతూ "ఏమీలేదు: పూరికే పికారుకెత్తున్నా" నని సమాధానం చెప్పాడు. గంట చూడపోతే తెల్లవారుఝాము నాలుగే అయింది. పోలీసులు వీడిమాటలు అసలే నమ్మలేక పోయారు. మళ్ళీలోపున్న సి. ఐ. డి. పోలీసులు వీడి వెనకాలే వీడియింటిదాకా అనుసరించారు. వీడు జేబుల్లోంచి తాళంచెవుల గుత్తితీసి తలుపు తెరుచు కొని లోపలికి పోవటం చూసి కూడా, వాళ్లు అక్కణ్ణుంచి కదలకుండా ఆ వీధిమొగనే కాపలా కాశారు.

ఇంట్లోకి పోయేముందు, నిప్పు వెలిగించి, కాస్త

(39-వ పేజీ చూడండి)

35

పోలీసుల సోదా

సోమవాడలో భీమేశ్వర రావు గారనే మేస్తారొక రుండే వారు. ఆయనకు లేకలేక కల్గిన కొడుకు విశ్వం. ఒక్కగాని కొడుకవటంచేత అల్లారు ముద్దుగా పెంచే వారు భీమేశ్వర రావు గారూ, ఆయన భార్య రుక్మిణమ్మనూ.

విశ్వానికి దాదాపు ఎనిమిదే ఖంటాయ్. చిన్నవాడయినా అంత వయస్సులో సోఫులెలా తయారు చేస్తారో, హేరాయిల్స్ ఎలా చేస్తారో, టార్పిలైట్ ఏవిధంగా పనిచేస్తుందో మొదలైన విషయాలన్నీ తెలుసుకునేందుకు ఎంతో పుబలాట పడేవాడు. అప్పుడప్పుడూ వాటినిగురించి తన తండ్రిని అడిగేవాడు. భీమేశ్వర రావుగారు తనకు తెలిసినంత మట్టుకు విశ్వంతో చెప్పి, వాడి సందేహాలను నివృత్తి చేసేవారు.

తన కొడుకు ఇంత చిన్న వయస్సులోనే ఇన్నిన్ని విషయాలు అడిగి తెలుసుకుంటున్నాడు కదా - పెద్దయితే ఎంతెంత ఘనకార్యాలు చేయబోతాడో అని ఇప్పట్నుంచే తెగ మురిసి పోయేవారు భీమేశ్వర రావుగారు.

అంతేకాదు, ప్రతిరోజూ రాత్రి పూట భోజనాలయ్యాక, భీమేశ్వర రావుగారు కొడుకును మంచం మీద కూర్చోబెట్టుకొని డైట్ సోదరులు విమానాన్ని ఎలా కని

పెట్టిందీ, జేమ్స్ వాట్ చిన్న వయస్సులోనే ఆవిరివల్ల నడిచే ఇంజను యంత్రాన్ని ఏవిధంగా కనిపెట్టిందీ మొదలైన విషయాలంతా అమిత ఓపికతో చెప్పే వారు. విశ్వం చెవులప్పగించి అతి శ్రద్ధతో వినేవాడు. విని, తను కూడా చిన్నవయస్సులోనే ఏదో ఒకటి ఎందుకు కనిపెట్టకూడదూ - అని తరచూ అనుకునేవాడు విశ్వం.

శ్రీ జి. వి. జి. కృష్ణ

వైగా శైలవల్లో తిరిక పున్నప్పుడల్లా విశ్వాన్ని ఫ్యాక్టరీలకు పిలుచు కొని వెళ్లి, బంగారు మలమా, రాగిపూత ఎలా వేస్తారో, సోఫుల నెలా తయారు చేస్తారో మొదలైన విషయాలన్నీ చూపించే వారు భీమేశ్వర రావుగారు.

ఒకరోజు వంటింట్లో విశ్వాన్ని వాళ్లమ్మ, చేతి దురద తీరేదాకా కొట్టాంటే, వాడు ఎలుగెత్తి ఏడుస్తూన్నాడు. పేపరు చదువు కుంటున్న భీమేశ్వర రావు గారు, చివాలున లేచివెళ్లి "వనేయ్... ఆగవే-ఆగవే... వాడినెందు కలా చంపేస్తూన్నావ్?" అని అడ్డు వచ్చారు.

"మీరూరు కోండి మీకు తెలియదు... మీవల్లనే ఈకుం

ఇలా తయారౌతున్నాడూ" అని గర్జించింది విశ్వం అమ్మ.

"అనలీంతకీ ఏం జరిగిందే?"

"ఏం జరగట మేమిటి వాడి చేతిలోని డబ్బాలో చూడండి. సీసాడు కొబ్బరిచమురూ దానిలో కుమ్మరించు కున్నాడు."

"అందుకా? - ఒరేయ్ విశ్వం నువ్వు హాలులోకి వెళ్లు" అని వాణ్ని పంపించేసి, భార్యతో "చూడవే మనవాడు సామాన్యుడు కాదు-బలే అసాధ్యుడు. ఇంత వయసులోనే వాడి బుల్లిబుర్రలో ఎంతెసి ఆలోచనలుంటాయో నీకు తెలుసు కదా! నేను క్లాసులో ఎంతగా గొంతు చించి మొత్తు కున్నా, చెప్పినదాన్ని విని అర్థం చేసుకునే పెథవాయి ఒక్కడూ లేడు. అలాంటిది - మన వాణ్ని చూస్తున్నావుగా, నన్నడిగి ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకొని, నేను చెప్పిన వాటినంతా ఎంచక్కా అర్థం చేసుకొంటున్నాడో. చిన్నప్పుడు ఇలా పున్నవాళ్లే పెద్ద అయ్యాక గొప్ప గొప్ప ఘన కార్యాలు చేస్తూంటారు. కనుక వాడేదైనా పరిశోధనలు చేయటానికి పూనుకుంటే, నువ్వు వాడి ప్రయోగాలకు అడ్డురాకు. వాడిష్టం వచ్చినట్లు వాణ్ని వదిలేయ్. ఈవిషయమై మనకెంత ఖర్చయినా అదోనష్టం కాదు. ఏం-తెలిసిందా?" అన్నారు భీమే

శ్వరాపుగారు. అందుకు ఆమె కిక్కురు మనలేదు.

అలాటినించి భీమేశ్వరరావు గారు, కంటికి కనిపించిన ప్రతి పెద్ద మనిషితో, తన కొడుకును గురించి నోరు నొప్పెత్తేలా తెగ పొగడ నారంభించాడు.

ఆవేళ ఆదివారం. భీమేశ్వరరావు గారు సాయంత్రం వెండల కడనే, కడుపునిండా స్తంభగా భోం చేసి, హాలులో వాలు కుర్చీమీద కూర్చుని భుక్తాయాసం తీర్చు కుంటున్నారు. ఉన్నట్లుండి, విధి తలుపు దభదభా తట్టిన చప్పుడైంది. భీమేశ్వరరావు గారు ఆయాసంతోలేచి, ప్రయాసతో కాళ్ళిడ్చు కుంటూ వెళ్లి తలుపు తీశారు. అంతే తనకళ్లను తానే నమ్మలేక పోయారు. ఎదురుగా ముగ్గురు పోలీసులతో సాక్షాత్కరించిన నబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ “భీమేశ్వరరావు గారిల్లి చేనా?” అని గంభీర స్వరంతో ప్రశ్నించాడు.

“ఔను...ఎందుకండీ” అని తెల్ల బోతూ అడిగాడు భీమేశ్వరరావు గారు.

“మీ ఇంటిని సోదా చేయటానికి వచ్చాం మేము”

భీమేశ్వరరావు గారి గుండె దాదాపు ఆగినంత పనయింది. “మా ఇంటినా?...ఎందుకండీ?”

“ఎందుకంటే - చూడండి ఈ రిపోర్టు. మీ ఇంటినించి శవము మురిగిన వాసన వస్తూందని అనుమానపడి మీ ఇంటికి చుట్టుప్రక్కల వున్న వాళ్లలో ఒకరు, మాకు కంప్లయింట్ చేశారు.” అని హుందాతో అన్నాడు నబ్

ఇన్ స్పెక్టరు.

“అబ్బే...మా ఇంట్లో అలాటిది ఎందుకు వుంటుందండీ... మీరు పొరబడి వుండొచ్చు” అని తడబడే గొంతుకతో అన్నారు భీమేశ్వరరావుగారు.

“మేమేం పొరబడలేదు. మీ ఇంట్లో వుండే వారందరూ ఒకచోట వచ్చి నిలుచొని వుండాలి. మేము మా పని ముగించుకొని పోతాం. ఊ...త్రీనాట్ ఫోర్ - నువ్వు ఈ వైపున వెళ్లు. ఏయ్ వన్ ఫార్టీ ఫోర్ నువ్వు వీళ్ల దగ్గర వుండు. ఫోర్ నాట్ సిక్స్ - నువ్వు నాతో కూడరా” అని అందర్నీ ఆజ్ఞాపించి, లాటీని గాలిలో గిరగిరా తిప్పతూ, ఓగదిలోకి దూరాడు నబ్ ఇన్ స్పెక్టర్.

అర్థ గంటయింది. ఒక్క గంటయింది. ఎవ్వరికీ ఏమీ అంతు దొరకలేదు. భీమేశ్వరరావు గారు, ఆయన భార్య, విశ్వం ఒకచోట నిలుచొని కంటిమీద రెప్పవాల్య కుండా పోలీసులు సోదా చేయటాన్ని చూస్తున్నారు.

కొంతనేపటికి “ఈ గది నించి వస్తోంది సార్!!” అని ఎలుగెత్తి అరిచాడు. నెం. 304 పోలీసు. నబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఒక్క గెంతున ఆగదిలో జొరబడి అత్యాశ్చర్యంతో “ఎక్కడ?” అన్నారు. “ఈ అలమారు నించి వస్తూన్నట్లుండండీ” అన్నాడు ఆ పోలీసు.

నబ్ ఇన్ స్పెక్టరు భీమేశ్వరరావు గార్ని పిలిచి “ఈ బీరువా తాళం తియ్యండి... ఇందులో ఏముందీ?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఇందులో మా అబ్బాయి

అడుకొనే సామాను లుంటాయండీ... అంతే, ఇహనేమీ వుండవు” అని ఊరుకున్నాడు భీమేశ్వరరావు.

“ఏదీ తాళం తియ్యండి” విసుక్కున్నాడు నబ్ ఇన్ స్పెక్టర్. భీమేశ్వరరావు తాళం తిసి తలుపు తెరిచాడు. వెంటనే నబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ముక్కుకు గప్పన ఏదో ఛండాలమైన కంపు కొట్టింది. ముక్కుకు అడ్డంగా జేబురుమాలుంచుకుని ఆ అలమారు రంతా చూశాడు నబ్ ఇన్ స్పెక్టరు.

అందులో కొన్ని ఆటవస్తువులూ, రెండు తుప్పకట్టి నోక్కుపోయిన పాత డబ్బాలూ తప్ప ఇహనేమీ లేవు. నబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ఒక డబ్బాను చేతికెత్తుకొని మూత తీశాడు. కొన్ని చెడిపోయిన టార్ప్లైట్ బల్బులూ రాగి తీగలూ అందులో వున్నాయి.

గర్భ నిరోధిని

స్త్రీలకు యిటు మీదట గర్భం రాకుండా లోపల్కి వాడుటకు అతి నమృతమైన 48 సం॥ల ప్రఖ్యాతికల మందు, బహిష్టు గోజులలో మందు వాడవలెను. 1 సీసారు. 10/- వి. పి. 1-4-0.

కావలసినవారు 1/4 ముందుగా పంపేడి. డా॥ రత్నం సన్ను మెడికల్ హాల్, మలక చేటుబిల్డింగ్స్, హైదరాబాద్-బళ్లకా

★ పోలీసుల సోదా ★

అందులో దాన్ని మూత మూసి యథాస్థానంలో వుంచి, ఇంకో డబ్బాను అందుకొని మూత అలా తెరిచాడో లేదో సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఉక్కిరి బిక్కిరి మై పోయాడు. ఏదో పాడువానన తుణుంలో ఆగది అంతా వ్యాపించి పోయింది. అందరి ముక్కులూ బ్రద్దలైపోతూ న్నాయ్ ఆవాసనకు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ 406వ నెంబర్ పోలీసునుటాక్స్ లైట్ వేయమని, ఆ డబ్బాలోకి పరీక్షగా చూసి “ఇది ఏమిటి... ఇందులో ఏముందండీ” అని భీమేశ్వరావు గార్ని పిలిచి అడిగాడు. ఆయన ఆడబ్బాను ఆడించి చూసి, అర్థంగాక తికమకలు పడుతూ “ఏమిటో నాకు తెలియకుండా వుందండీ. మావాణ్ని పిలుస్తా-వాడికేమైనా తెలిసుంటుందేమో” అని విశ్వాన్ని పిలిచి “ఇందులో ఏముందిరా?” అని కనుబామలు చిల్లించుకొని ప్రశ్నించాడు.

“వానన చమురు” అన్నాడు విశ్వం.

“వానన చమురే మిట్రా నీ మొహం. నీక్కెడ దొరికిందిరా ఇది-వెధవాయ్”

“నేనే తయారు చేశానాన్నా. నబ్బు తునకలూ, మన ఇంటి ఎదురుగా వుండే చెట్టు ఆకులూ అరటి తొక్కులూ ఇంకా ఏమేమో వేసి”

భీమేశ్వరావు గారికి ఆక్షణన ఏడవ్వలో నవ్వాలో తెలియక పోయింది “ఓరి కుంకా...నీ ప్రయోగాలూ పరిశోధనలూ పాడుగానూ...ఎంత ప్రాణం తీశావురా.

ఇదేమి హేరాయిలా బదుద్దాయ్-ఎంత ప్రాణం తీశావురా” అని ఒక్కొక్క మాటంటూ విశ్వానికి ఈలెంపా ఆలెంపా వాయింప మొదలెట్టాడు.

అంతవరకూ అక్కడ నిశ్శబ్దం నిలుచునున్న సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు విశ్వానికి అడ్డువచ్చి “ఆ...కొట్టకండి - కొట్టకండి” అని తర్వాత “ఏమిటండీ-నాకేమీ అర్థంకాలేదు మీ అబ్బాయి చెప్పింది” అన్నాడు. భీమేశ్వరావు అంతా వూసగుచ్చి నట్లు చెప్పేశాడు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పొట్ట చెక్కలయ్యేలా నవ్వుతూ, అక్కడొక కుర్చీవుంటే దానిమీద ఉన్నారని మంటూ కూలబడి “బలే కుర్రాడండీ మా కందరికీ బలేపని కల్పించాడు...ఇలారా నాయనా” అని విశ్వాన్ని దగ్గరికి పిలిచి ముద్దెట్టుకున్నాడు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కోరమూసాలు విశ్వం నూనూగు బుగ్గలకు గుచ్చుకొని గిలిగింతలు పెట్టాయో ఏమో విశ్వం వాళ్లు పులకరించింది. అంతేకాదు ఏమో మహా ఘన కార్యంచేసిన వాడిమల్లే పోజుబెట్టేసి నిలుచున్నాడు విశ్వం- సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు నవ్వాపుకోలేక “అది కాదండీ. ఇంత ఘాటు వానన మీ ముక్కులకు ఎప్పుడూ కొట్టలేదు” అని ప్రశ్నించాడు.

“కొట్టకేమండీ...కొట్టింది. నేను మా ఇంటి ప్రక్కన పెంటకుప్పల్లో ఏపందికొక్కో చచ్చిపడి వుంటుందని నిర్లక్ష్యంతో వూరుకున్నా” అన్నాడు భీమేశ్వరావు.

తర్వాత సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు లేచి

నిలుచొని, ఆవలింతలలో వాళ్లు విరుచుకుంటూ “క్షమించాలి. ఉద్యోగరీత్యా నేనిలా చేయాలా చ్చింది. ఈ విషయమై మీకే మాత్రం తొందర కల్గినా తుంతవ్రులం” అన్నాడు.

“ఆ... దానిదేముంది లెండి మీ ఉద్యోగ ధర్మం మీరు నెరవేర్చారు”

“వస్తానండీ తెలవు... వస్తానా అబ్బాయి. వరేయ్ వన్ ఫార్టీఫోర్... ఆడబ్బాను పట్టుకరా...ఏమండోయ్ ఈ డబ్బాను నేను తీసుక వెళ్తున్నా” అన్నాడు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు.

“మా కుంకను కూడా మీతో తీసుకువెళ్లి జైల్లో వేయించండి. అప్పటికి కానీ వాడి పొగరణగదు. ఇంట్లో చెప్పినమాట ఒక్కటి వినదు. వెధవాయి వేలెడంత లేడు- ఈ వేళ మావంశ మర్యాదలంతా మంట కలిపాడు” అని గది అవతల నించే విశ్వం అమ్మ బాపురుమంది. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు నవ్వుతూ పోలీసులతో వెళ్లి పోయాడు.

తలుపు చాటున నిలుచొని క్రీగంటితో ఓరచూపులు చూస్తూ “అమ్మ బలే చెడ్డది కదు నాన్నా” అని తండ్రిని మంచి చేసుకో బోయాడు విశ్వం.

“నోయ్యూసుకోరా వెధవాయ్, నోరెత్తితే పీకనులిపి గోడవతల విసిరేస్తా” అని గాండ్రించాడు భీమేశ్వరావు.

ఏడ్పు మొహంతో బిక్కుబిక్కు మంటూ పడకమీద చేరి, ముసుగు బిగదన్ని తుణుంలో ప్రశాంతంగా నిద్ర పోయాడు విశ్వం. ★

ముచ్చటగా ముగ్గురు

(34-వ పేజీ తరువాయి)

కాఫీకాఫీ ఏదైనా కాదుకొందానునుకొన్న జాబ్బి, తీరా యింట్లోకి వెళ్లాక బేజారైపోయిన గుండెలతో వణికిపోతున్న చేతులతో తాను ఆపనికి పూనుకొంటే ఏడబ్బాలో కింద జారవిడిచేస్తానని భయపడి పూనుకొన్నాడు. తానా సమయంలో అటువంటి చప్పుడు ఏకాస్త చేసినా వాళ్ల యింటి యజమానురాలు ఎవడో దొంగ తనయింట్లో దూరి దోచేస్తున్నాడని కంగారు పడి, పోలీసులకోసం కేకలు వేసితిరుతుందని ఏడికి బాగా భయంవేసింది.

అప్పుడు వాడు పున్న పరిస్థితిలో నిజంగా ఆదంతా జరిగినట్లూ, తనని ఆ సి. ఐ. డి. పెధవలు

పట్టుకొని వెళ్లినట్లూ, కోర్టులో తనని నిలబెట్టి విచారణ చేస్తున్నట్లూ, తాను నిర్దోషిననీ కేవలమూ 'కాలక్షేపంకోసమే' వీధుల్లో తిరుగుతున్నానని జ్యూరీ పెద్దలకి తాను నచ్చజెప్పబోయి విఫలుడైనట్లూ, కోర్టువారు తనకు ఇరవైవేళ్ల కఠిన శిక్ష విధించినట్లు, ఆవార్త వినగానే తనతల్లి గుండె పేలిపోయి చచ్చి నట్లు పూహించుకొని మనిషి వజవజ వణికిపోయాడు. తెల్లవారి ఏడుగంటలకి యింటి యజమానురాలు నిద్దర లేచి కాఫీకాఫీ పట్టుకొచ్చేదాకా కోటు కప్పుకొని కుర్చీలో అట్లా కొయ్యబామ్మలా కూర్చుండి పోయాడు.

ఆరోజు మొదలుకొని తాను ఎన్నడూ పెండల కడే నిద్రలేవ లేదని జాబ్బి అన్నాడు. [ఇంకా వుంది]

(35-వ పేజీ తరువాయి)

ఆశ్చర్యంగా.

“శంకు”

“శంకు” - శంకు” అని యాత్ర అంతా పిలిచి వెతికి చూశారు. ఎక్కడా కనపడలేదు! వాళ్లమ్మ భోరుమని ఏడుపు ప్రారంభించింది.

చిలక కొంటున్న సమయంలో పక్కన జగుగుతున్న గారడీ చూట్టానికి వెళ్ళి - శంకు - అక్కణ్ణించి అమ్మను కలుసుకుందామని ఇటు రాబోయి అటు పోయాడు! ఆ పోవటం అట్లా ‘అమ్మా’ అంటూ ఏడుస్తూ పోతున్నాడు. ఇంతలో వొకాయన తీసి “ఎవరు నాయనా మీ అమ్మ?” అని అడిగాడు. శంకు ఏడుపు తప్ప జవాబులేదు. చేతిలో తల కొరికేసిన పంచదార చిలక, కన్నీళ్ళకు నానిపోయి వొంటినిండా రాసుకుంది! “పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుపోయి - యిచ్చి రండి” అన్నాడు వొకాయన. ఇకొకాయన శంకుని ఎత్తుకుని - మాటలు చెబుతూ పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకోపోయాడు! ఆయన మాటలు

ఎర్రబుట్ట

వింటూ అమ్మ సంగతి మరిచిపోయి, ఏడుపు మానేసిన శంకుకి ఎదురుగా ‘పోలీసు’ కనిపించాడు. పెద్ద మీసాలూ, భయంకరమయిన మనిషీ, ఎర్రటిటోపీ - చేతిలో కర్రా చూసి శంకు వొకసారి ‘అమ్మా’ అని అరిచాడు!

“ఫరవాలేదమ్మా - రా ఇక్కడ కూచుదాం” అని ఆయన స్టేషన్లోకి తీసుకెళ్ళి రిపోర్టు ఇచ్చి - శంకుని వొదిలిపెట్టి వెళ్ళిపోయాడు. ఇప్పుడు శంకు గుండెల్లో హోరు ప్రారంభమయింది. వొళ్లంతా వేడెక్కిపోయింది. ఎటుచూసినా పోలీసులే! శంకుకి అమ్మ చెప్పిన మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి. “చీకటి కొట్లో పడేసి, చీమలచేతా తేళ్ళ చేతా కరిపించి - లాశీలతో కొడతాడు” అని. వొఖసారి ‘కొయ్య’ లాగా విపోయాడు శంకు.

“నీ పేరు ఏమిటి అబ్బాయ్? అమ్మ వొస్తుంది పోదాం. ఇంద... చాక్ లెట్లు తింటావా?” అని అడు

గుతూ పెద్దమీసాల పోలీసు శంకు మీది కొస్తుంటే - వాడికి చెప్పరాని భయంవేసి ‘అమ్మా’ అని కేక పెట్టి స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. ఎక్కడా శంకు దొరక్కపోగా వాళ్ళ నాన్నగారు, అమ్మా పోలీస్ స్టేషన్లో రిపోర్టు చెయ్యటానికి వచ్చారు. రాగానే బెంచీమీద పడివున్న ‘శంకు’నూ, ప్రక్కనే నీళ్లు మొహామీద జల్లుతున్న పోలీసునూ చూశారు. అమ్మ ‘శంకు’ అని కేకపెట్టి పరుగెత్తి వచ్చింది. తమ పిల్లాడని చెప్పి నాన్నగారు శంకుని తీసుకొన్నారు.

“నన్ను చూడగానే నండీ ఇట్లా మూర్ఛ వచ్చింది!” అన్నాడు పోలీసు.

నాన్నగారు అమ్మవేపు కోపంగా చూసి “చూశావా! నీమూలానే ఇదంతా. ‘పోలీసు’ ‘పోలీసు’ అని జడిపించావ్... ఇప్పుడు చూడు ఏం జరిగిందో” అన్నాడు.

అమ్మ ఏడుస్తూ “అవును... నాదే తప్ప. నరే ముందు డాక్టరుదగ్గరికి పడండి” అన్నది!

దిర్ఘాయువు

(బౌద్ధగాథ) శ్రీ గోవిందులూరి సాంబశివరావు

(గతి సంచిక తరువాయి)

7

బ్రహ్మదత్తుని కొలువులో కుమార దీర్ఘాయువు అప్రమత్తుడై సేవాధర్మాన్ని పాలించాడు. రోజూ రాజగారికన్న ముందుగా లేచేవాడు. రోజూ రాజగారిమేడల్లో అంతా పడుకొని సర్దుమచీగిన తర్వాత తాను నిద్రకు పోయేవాడు. “ఏమిపని వుంది; బ్రథూ! ఏమి ఆజ్ఞాపిస్తారు! రాజా!” అంటూ వెంట వెంటపడి తిరిగేవాడు ప్రియచారి, ప్రియవాది అయిన దీర్ఘాయువుపట్ల రాజుకు ఎక్కడలేని విశ్వాసం అనతికాలంలోనే కుదిరింది. “అబ్బాయి! నువ్వు ఎవ్వరు! నీపేరేమిటి? నీ తల్లి దండ్రులు ఎవ్వరు!” అని ఒక్కరోజున గూడా రాజు అతణ్ణి అడగలేదు. దీర్ఘాయువు తన సంగీతంతో రాజుకు మైమరపు కలిగ్గా అట్టి ప్రశ్నలు అడగనీయలేదు.

ఒకరోజున కాశీరాజు బ్రహ్మదత్తుడు కుమారదీర్ఘాయువును చూచి ఈలా అన్నాడు.

“అరే! కుజ్జవాడా! రథంమీద పేటకు పోదాం వస్తావుటరా!”

“చిత్తం మహారాజా!”

“అయితే రథాన్ని సిద్ధం చేసుకురా!”

“చిత్తం! మహారాజా!”

దీర్ఘాయువు రథాన్ని పుచ్చుకు వచ్చాడు. “మహారాజా! రథం సిద్ధంగావుంది; ఏమి సేలవు” అని బ్రహ్మదత్తుణ్ణి అడిగాడు. రాజు రథం ఎక్కాడు. కూర్చున్నాడు.

“అరే! అబ్బాయి! రథం నువ్వు తోలరా!” అన్నాడు. దీర్ఘాయువు మొగల్లో, రాజు రథంలో. రథం బయలుదేరింది. దీర్ఘాయువు చేతుల్లో గుత్తాలు విచ్చితవ్వగాలు చేశాయి. రథం భూమిని అంటే అంటుకుంటే నడిచింది. సైన్యం వెంటబడి వచ్చింది. వారు రథం వెంట పడు

గులు పెట్టలేకపోయారు. వారి గుత్తాలు అలిసిపోయినాయి. దీర్ఘాయువు రథనేగాన్ని తిగించలేదు. రాజు తిగించమనలేదు. సైన్యం దారి సైన్యావైపోయింది. రథం దారి రథావైపోయింది. రథం చాలాదూరం గడిచింది. “అరే! అబ్బాయి! ఇక రథం ఆపు! ఇక్కడ చిగుదాం” అని రాజు అన్నాడు. దీర్ఘాయువు రథం ఆపాడు. మొగల్లోంచి మొగ్గచేసి క్రిందకు దూకి, కూర్చున్నాడు. బ్రహ్మదత్తుడు గూడా క్రిందకు దిగివచ్చి, దీర్ఘాయువు తొడలమీద తలపెట్టుకొని, కొంచెం సమం వాల్చాడు.

రథం ఎక్కడవగా కుదపడంవల్ల బ్రహ్మదత్తుడి కేరీరం పూసం పూస మయిపోయింది. ఆశ్రమచేత అల సిన అతినికి వెంటనే నిద్రపట్టింది. అప్పుడు దీర్ఘాయువుకు మనస్సులో ఇట్లా అనిపించింది “కాశీ రాజయిన ఈ బ్రహ్మదత్తుడు మాకు చేయరాని

అనగ్ధాలు చేశాడు. మానెనను వశం చేసుకున్నాడు వాహనాలు తోలుకున్నాడు. కోసం కాశేశాడు. కోష్టాగారం నాశనం చేశాడు. ఈ కాశీరాజు నాతల్లిని తండ్రిని హత్య చేయించాడు. అవైరా న్నంతా తీర్చుకోడానికి ఇంతకన్న మంచి సమయం ఇంకో అప్పుడు దొరుకుతుందా?" అని ఈవిధంగా ఆలోచించి ఒరలోంచి కత్తిని తీసి, రాజును చంపడానికి దీర్ఘాయువు ఉద్యుక్తుడైనాడు. అప్పుడు తండ్రి వారణాసిలో వస్తు ఉద్దేశించి అన్నమాటలు జ్ఞాపకానికిచ్చాయి. చచ్చిపోతూ చచ్చిపోతూ తండ్రి దిఫితి ఇచ్చిన సందేశం అతని చెవుల్లో గింగురులు మ్రోగింది. "తాత! దీర్ఘాయువా! చిన్ననని పెద్దపని చేయబోతున్నా. వైరం చేత వైరం ఎన్నడూ అంతంకాదు. అవైరం చేతనే, తాత! దీర్ఘాయువు! వైరం అంతం అవుతుంది." అని తండ్రి అన్న ఈమాటల ఆకారాలు దాల్చినట్లు అతని మనస్సు మునుట సాక్షాత్కరించాయి. "ఈనాటి చేయడం నాకు ఉచితం కాదు. తండ్రి మాటను అన్యధాకరించడం గూడ ధర్మపథం కాదు." అని దీర్ఘాయువుకు అనిపించింది. అప్పుడు దీర్ఘాయువు కత్తిని ఒకలోపెట్టి వేశాడు.

మళ్ళీ మనస్సు పరిశుద్ధ విధాల పోయింది. ఇంత చక్కగా శత్రువు ఎప్పుడన్నా చేతిలో చిక్కులాడా? సమయం అందివచ్చినప్పుడు జార విడుచుకోవడం భీరుల లక్షణమా? మళ్ళీ కత్తిని ఒరలోంచి బయటికి తీశాడు. మళ్ళీ తండ్రి మాటలు

జ్ఞాపకానికి వచ్చి చెవులలో గింగురుమని మ్రోగాయి. అవి ఆకారాలు దాల్చి మనస్సుముందు సాక్షాత్కరించాయి. ఒకసారి, రెండుసార్లు, మూడుసార్లు దీర్ఘాయువు ఇట్లా వితర్కించాడు. మూడుసార్లు ఇది ఉచితం కాదనుకున్నాడు; ఇది ధర్మంకాదనుకున్నాడు. ఇంతలో కాశీరాజు నిద్ర నుంచి భయంతో వణికిపోతూ లేచాడు. ఉద్విగ్నుడై లేచాడు. శంకాసం కులమైన మనస్సుతో లేచాడు. దీర్ఘాయువుకు ఆశ్చర్యంవేసి, ఇట్లా అన్నాడు.

"మహారాజా! ఏమిటి అట్లా భయపడుతూ లేచారు. అట్లా వణికి పోతున్నారేమిటి?"

"అరే! కుఱ్ఱవాడా! ఏమి పాడు కల వచ్చిందిరా. తలచుకుంటే ఇప్పుడు గూడా భయంవేస్తున్నది."

"అంత భయంకరమైన కల ఏమి వచ్చింది! మహారాజా!"

"అవునురా! అబ్బాయి! కోసల రాజు కొడుకు దీర్ఘాయువు ఓకత్తి, పుచ్చుకు నన్ను సరకడానికివచ్చినట్లు కలవచ్చింది. కలలో నిజంగా ఆ దీర్ఘాయువును సరికేద్దామనుకున్నాను గాని, అతడే నామీదికి వచ్చాడు. తర్వాత భయంవేసింది. భయంలోని ద్రమలు కువ వచ్చింది."

"దీర్ఘాయువును ఎప్పుడన్నా చూచారా మహారాజా!"

"లేదురా! అబ్బాయి! చూస్తే చంపివుండేవాణ్ణిగా"

దీర్ఘాయువుకు ముఖం తేవు రించింది. కళ్లు ఎఱ్ఱపడినాయి. "అరే! ఈరాజు ఎంతటి దీర్ఘకోధి. మా

రాజ్యాన్ని సర్వమున్ను హరించాడు. గూఢచారులను పెట్టి వెతికించి, వెతికించి, నాతల్లిదండ్రులను చంపివేశాడు. అయినా అతనికి క్రోధం తీరలేదు. రాజ్యదాహం ఆరలేదు. దీర్ఘాయువు ఎవరో తెలియదు. తెలిస్తే నన్ను గూడా చంపివేసేవాడేగాదా! వాస్తవ

ప్రపంచంలో తీరని ఈకొర్కె నిత్యం మనస్సుచేత మననాన్ని పొంది నిద్రలో గూడా ఇతణ్ణి వదలకుండా వుంది. ఇట్టివాణ్ణి వదిలి పెట్టడం అయోగ్యం "అని ఆలోచించి కాశీరాజు శిరాన్ని ఎడమ చేత్తో పట్టుకొని, కుడిచేత్తో కత్తిని ఒరనుంచి లాగి, "అరే! బ్రహ్మదత్తా! నేనే కోసలరాజు కుమారుణ్ణి దీర్ఘాయువును. నీవల్ల మాకు అనేక అనగ్ధాలు కల్గాయి. నువ్వు మమ్మల్ని అనేక అనగ్ధాలపాలుచేశావు. మానెన వశం చేసుకున్నావు. వాహనాలను తోలుకున్నావు. కోశాన్ని హరించావు. కోష్టాగారాన్ని దోచుకున్నావు. మా రాజ్యాన్ని హరించావు. అంతటితో ఆగావా! నా తల్లిని, నా తండ్రిని చంపావు. వారి పేరు మీదుగా ఎవరో ఒక కొడుకు దీర్ఘాయువు వుంటే వాణ్ణికూడా చంపివేసేగాని తీరనంతటి వైరాన్ని నీలో ఇంకా నిల్చుకొని వున్నావు. నిన్ను నేను ఎందుకు బ్రతకనివ్వాలి. నేను వైరమార్గాన్నే అనుసరించి నీలంతాన్ని కళ్లజూస్తా" అంటూ ఖడ్గాన్ని ఝలిపించాడు.

కాశీరాజు బ్రహ్మదత్తుడికి ఎక్కడ లేని భయమూ పుట్టుకువచ్చింది. ఈ దీర్ఘాయువు ఇతడే! ఇప్పుడు నన్ను

★ దీర్ఘాయువు ★

చంపివేస్తే! అహో! కష్టం! అయినా ఇట్లా అని చూద్దాం. 'తాతా! దీర్ఘాయువు! నాకు జీవనదానం చెయ్యి. నా ప్రాణాన్ని రక్షించు' దీర్ఘాయువుకు తండ్రి మాటలు మళ్ళీ జ్ఞాపక వచ్చాయి. 'తాతా! దీర్ఘాయువు వైరంచేతి వైరం అంతం కాదు. అవైరంచేతనే అంతం అవుతుంది. ఈ తండ్రి మాటలోపున్న అర్థం దీర్ఘాయువుకు అప్పుడు అర్థం అయింది. ఈ బ్రహ్మదత్తుణ్ణి చంపుతాను బ్రహ్మదత్తుడు చెప్తాడు. అయితే ఏమవుతున్నది? బ్రహ్మదత్తుడు అంతం అవుతున్నాడు. వైరం అంతం కావడంలేదు. అది అట్లాగే నిలుస్తున్నది. ఇదా! సత్యము! ఇదా ధర్మము! దీర్ఘాయువు ముఖం ప్రసన్నతను పొందింది. కళ్లు మందహాసం చేశాయి. "కాశీరాజా! బ్రహ్మదత్తా! నీకు నేను ప్రాణదానం చేస్తాను. నాకు నువ్వు ప్రాణదానం చేస్తావా?"

"తాత! దీర్ఘాయు! నువ్వు నాకు ప్రాణదానం చేయి. నేను నీకు ప్రాణదానం చేస్తాను."

దీర్ఘాయువు బ్రహ్మదత్తుణ్ణి వదిలిపెట్టాడు. కత్తిని ఒకచోటపెట్టి వేశాడు. బ్రహ్మదత్తుడికి ఆశ్చర్యం వేసింది. చేతిలో చిక్కిన! శత్రువు నే వదిలిపెట్టివేశాడే! ఏమిరా! ఈ ఖౌదార్థ్యం. ఏమిరా! ఈ సత్యవాక్యత! బ్రహ్మదత్తుని మనస్సు ఈ మహాదార్థ్యం ముందు సిగ్గుపడిపోయింది. మౌనములో ఒక సంతోషం విరిసింది. అతడు

దీర్ఘాయువును కాగలించు కున్నాడు. దీర్ఘాయువును ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. మనస్సులో బ్రహ్మదత్తుడు అనుకున్నాడు; "ఇతనికి ద్రోహం చేయనని మాట ఇచ్చాను. నిలుపుకుంటాను" అని. పైకి అన్నాడు: "తాత! దీర్ఘాయు! రథాన్ని పూన్చు; వెళ్లిపోదాం" అని.

"చిత్తం! మహారాజా" దీర్ఘాయువు రథం పూన్చుకువచ్చాడు. రాజు రథంయెక్కాడు. దీర్ఘాయువు మొగల్లో కూర్చున్నాడు. రథం కదిలింది. గుత్తాలు దీర్ఘాయువు చేతుల్లో విచిత్రవల్లనాలు నడిచాయి.

8

రథం వారణాసిలో ప్రవేశించింది. రాజనగరంలో ప్రవేశించింది. రాజ మహాలుముందు దీర్ఘాయువు రథాన్ని ఆపాడు. బ్రహ్మదత్తుడు రథం దిగి; మనుష్యులను విలిచి "ఒరే! మీరుపోయి తక్షణం అమాత్యులను పిలుచుకురండి. పరిషత్తును పిలవండి" అని ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు.

మంత్రులు వచ్చారు పరిషత్తు అంతా వచ్చింది. రాజు సింహాసనం మీద కూర్చున్నాడు. మంత్రులతో పరిషత్తుతో ఇట్లా అన్నాడు. "మంత్రులారా! పారిషదులారా! ఈకుట్టివాణ్ణి చూచారా! ఇతను ఎవరో తెలుసా! కోసలరాజు దిఘితి పుత్రుడు. దీర్ఘాయువు అన్న పేరుగలవాడు" వెంటనే సభలో కలకలం బయలుదేరింది. ఒకరితరువాత

ఒకరు మాట్లాడవచ్చునని ఎవరికి వారు అనుకున్నారు. కాని అంతా ఒక్కసారే మాట్లాడారు. కొన్ని మాటలు ఇట్లా వినిపించాయి. "ప్రభూ! వీడిచేతులు నరుకుతాం" "మహారాజా! వీడి కాళ్లు నరికేద్దాం" "రాజా! వీడికాళ్లు, చేతులూ రెండూ నరికేద్దాం" "ప్రభూ! వీడి కళ్లు పీకేద్దాం." "మహారాజా! వీడినాలుక కోద్దాం" "రాజా! వీడికళ్లు, వీడినాలుక రెండూ తీసేద్దాం కోనేద్దాం" "ప్రభూ! వీడి చెవులు కోద్దాం" "మహారాజా! విశిముక్కు కోద్దాం" "రాజా! వీడి చెవులూ, ముక్కు రెండూకోద్దాం"

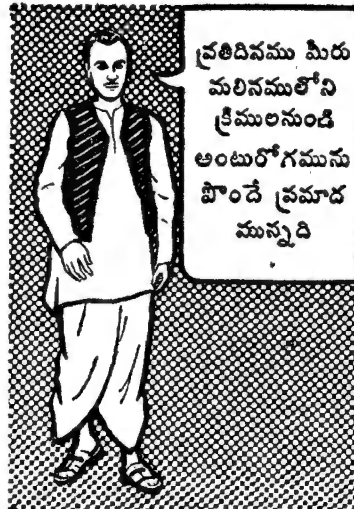
రాజు చేయియెత్తాడు. సభ సావధానం అయింది. రాజు మళ్ళీ ఈలా అన్నాడు: "మంత్రులారా! పారిషదులారా! మీరు ఇన్నివిధాలుగా బాధపెడదామనుకుంటున్న కోసలరాజు దిఘితి పుత్రుడు ఏమి చేశాడో తెలుసా! నేను వంటరిగా చిక్కితే, నన్ను చంపకుండా వదిలిపెట్టాడు. నాకు ప్రాణదానం చెయ్యమన్నాను. చేశాడు. నన్ను ప్రాణదానం చెయ్యమన్నాడు. చేశాను. అందువల్ల మీరు అన్న పనులేమీ జరిగేందుకు ఏలులేదు. అదీ కాక ఇంకోసంగతివి మీరు గుర్తించకం లేదు కోసలరాజు దిఘితి రాజ్యాన్ని హరించాను కోశాన్ని హరించాను. సేనలు వశం చేసుకున్నాను. అన్నీ చేశాను కాని దిఘితిమీద వైరాన్ని చంపుకోలేకపోయాను. దిఘితిని దిఘితిభార్యను పట్టించాను. ఇద్దరిని అవమానంచేసి మరి చంపించాను. మీరంతా సంతోషించారు. కాని దిఘితి ఎప్పుడన్నా మనమీద

కడుకట్టడా? మనమీద వైరం నెరపాడా? ఈనంగతులు మీరు ఆలోచించలేదు. నన్ను ఆలోచించనీయలేదు. అతణ్ణి చంపుతానంటే చంపమన్నారు. చంపాను. మీ వైరం తీరిందా? నావైరం తీరిందా? లేదు. దీర్ఘాయువు ఇతడేనని మొదట లోనే తెలిస్తే చంపివుండేవాణ్ణి. మీరు ఇప్పుడు ఎట్లాగూ చంపమంటూ నేను వున్నాను. మీ ప్రాణంలేమీ మీకు తెలుసునేమో గాని; ఇంకో ప్రాణం తీసి తెలియదు. నాకుగూడా ఇప్పుడు టిడాకా తెలియలేదు. దీర్ఘాయువు నాకళ్లను తెరిచేదాకా తెలియలేదు. అతడు చేతిలో చిక్కిన శత్రువుకు గూడా ప్రాణధానం చేశాడు. నేను గూడా అట్లాగే చేస్తానని మాట ఇచ్చాను. నిలుపుకుంటాను" అన్నాడు. సభలో అంతా ఆశ్చర్యపడి పోయారు. అద్భుతంపడిపోయారు. రాజు దీర్ఘాయువుదిక్కు ముఖమై ఇట్లా అన్నా: "తాత దీర్ఘాయువు! మీరండీ చచ్చిపోతూ, చచ్చిపోతూ" "తాత! దీర్ఘాయువు! చిన్నదాన్ని పెద్దదాన్ని పట్టించుకోకు. వైరంచేత వైరం అంతం చెందదు. అవైరంచేతనే! తాత! వైరం అంతం అవుతుంది." అన్నాడు గదా! ఏమి ఆలోచించి అట్లా అన్నాడంటావు?"

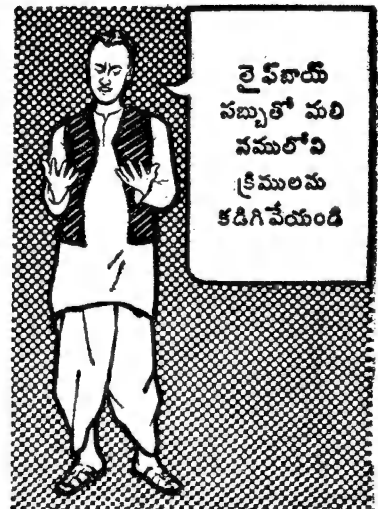
"మహారాజా! నాతండీ దిఘితి నన్ను పెద్దదాన్ని పట్టించుకోవద్దన్నాడు. అప్పుడు ఆయన అన్న ఈమాటలకు అర్థం "నాయనా! దీర్ఘాయువు! చిరవైరాన్ని పెంచుకోకు" అని, దీర్ఘవైరంవల్ల ఎట్టిపేలు ఎవరికీ కల్గదని ఆయన తెలుసుకొని

అట్లా చెప్పారు. మహారాజా! తర్వాత చిన్నదాన్ని పట్టించుకోవద్దన్నాడు. అంటే మిత్రులువుంటే, వారితో అట్టే తగాదాలు పడవద్దు అని. ఆదేశం ఇచ్చినట్లు నాకు అనంతరం, అనంతరం అర్థమైంది. మిత్రులతో కలహం పెట్టుకోవడం

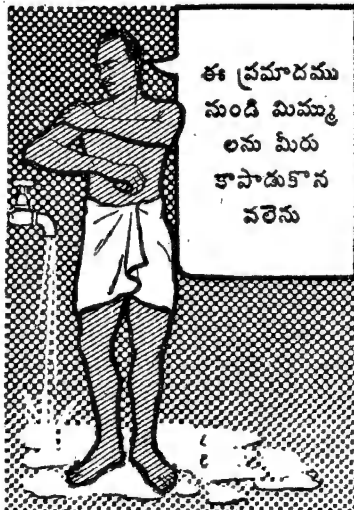
తగదని ఆలోచించే ఆయన అట్లా చెప్పారు. ఆ అనంతరం, మహారాజా! మాతండీగారు అన్నారు గదా "నాయనా! వైరంచేత వైరం అంతంకాదు. పగచేత పగ అణగదు" అని. మీరు నాతల్లిని తండ్రని (50 వ పేజీ చూడండి)

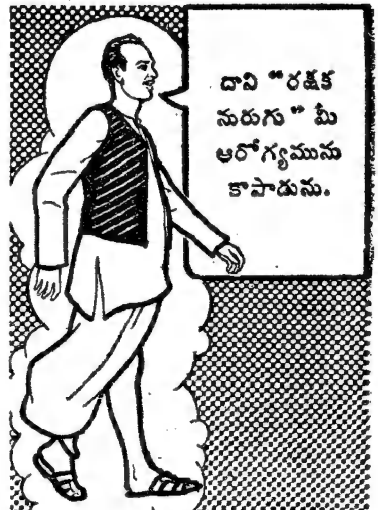
ప్రతిదినము మీరు
మరినములోని
క్రిములనుండి
అంటురోగమును
పొందే ప్రమాద
మున్నది

లైఫ్ బాయ్
సబున్తో మరి
నములోని
క్రిములను
కడిగివేయండి

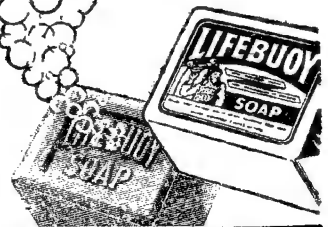
ఈ ప్రమాదము
నుండి మిమ్ము
లను మీరు
కాపాడుకొన
వలెను

దాని "రక్షక
సురుగు" మీ
అరోగ్యమును
కాపాడును.

లైఫ్ బాయ్ సబున్

ప్రతిదిన మరినములోని క్రిములనుండి మిమ్ములను రక్షించును

L. 231-50 TL

మద్రాస్ ఆర్ట్స్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "హాహా"లో మాధురీ దేవి

ఎల్లు కూలిల సమ్మతము మై చచ్చుచున్నారు

రోహిణివారి "బీదల ఆస్తి" లో రాజనాల, జానకి, గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు

★ సినిమా పరిశ్రమ సమస్యలు ★

ఇటీవల సినిమాలపైనా, సినిమా పరిశ్రమపైనా మళ్ళీ గాలిదుమారం లేగింది భారత ఫిలిం ఫెడరేషన్ వారు ఈ నెల 5 వ తేదీన దేశమంతటా ఫెడరేషన్ డినోత్సవం జరిపారు. సినిమాపరిశ్రమకు చెందిన నిర్మాతలు, స్టూడియో యజమాన్లు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, ఎగ్జిబిటర్లు, సినిగా పరికరాల దిగుమతిదారులు మొదలైన యావత్ సమందిన్నీ, సినిమాపట్ల ప్రభుత్వం వారసుని రించే విధానాన్ని వికకంగా నిరసిస్తున్నారని మావడమే ఈ ఉత్సవ ఆశయం. దేశంలోని ప్రధాన సినిమా పారిశ్రామిక కేంద్రాల్లో భారీ ఎత్తున ఈ ఉత్సవం జరి

గింది. మద్రాసులో జరిగిన ఉత్సవంలో దాదాపు సినిమా వ్యక్తులు యావత్ సమంది పాల్గొన్నారు. జెమినీ అధిపతి ఎన్. ఎస్. వాసన్ గారు సినిమాలవారికి సారథ్యం వహించారు. వాసినీ స్టూడియోలో జరిగిన సభలో ఆయన, సినిమా పరిశ్రమకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని ఖండించారు ఈ సభలో మద్రాసు ముఖ్య మంత్రి రాజగోపాలాచారి గారు కూడా పాల్గొనడంతో దానికి ఒక ప్రత్యేకత వచ్చింది. వాసన్ గారికి పాయింట్ వారిగా రాజాజీ సమాధానా లిచ్చారు. ఇద్దరి ఉపన్యాసాలలోనూ కొత్తవిషయా లేమీ లేవు. కాని

వాదనాపటిమ, మహత షేచీలు వేసి ఎదటి వారిని పట్టిచేసి తార్కిక ప్రజ్వల రాజాజీ తన ఉపన్యాస ప్రభంజనంలో వాసన్ గారి పాయింట్లన్నిటినీ శుడిచేపట్టేశాడు. వాసన్ గారి వాదాన్ని ఒప్పకుంట్లున్నట్లే ఒప్పుకుంటూ, చదురంగంలో ఎత్తుకు పైఎత్తు వేసిస్తూ ప్రతి అంశానికి తిరుగు జవాబు చెబుతూ, చల్లగా మెల్లగా సినిమాలవారందరినీ హాస్యాస్పద పరిస్థితిలో పెట్టి, మొత్తానికి రాజాజీ ఆరోజు తనదే ప్రాచీన్ అనిపించుకున్నారు.

ఈ దుమారంలోంచి బయటకువచ్చి తాజీగా ఆలోచిస్తే సినిమా పరిశ్రమ ఈనా

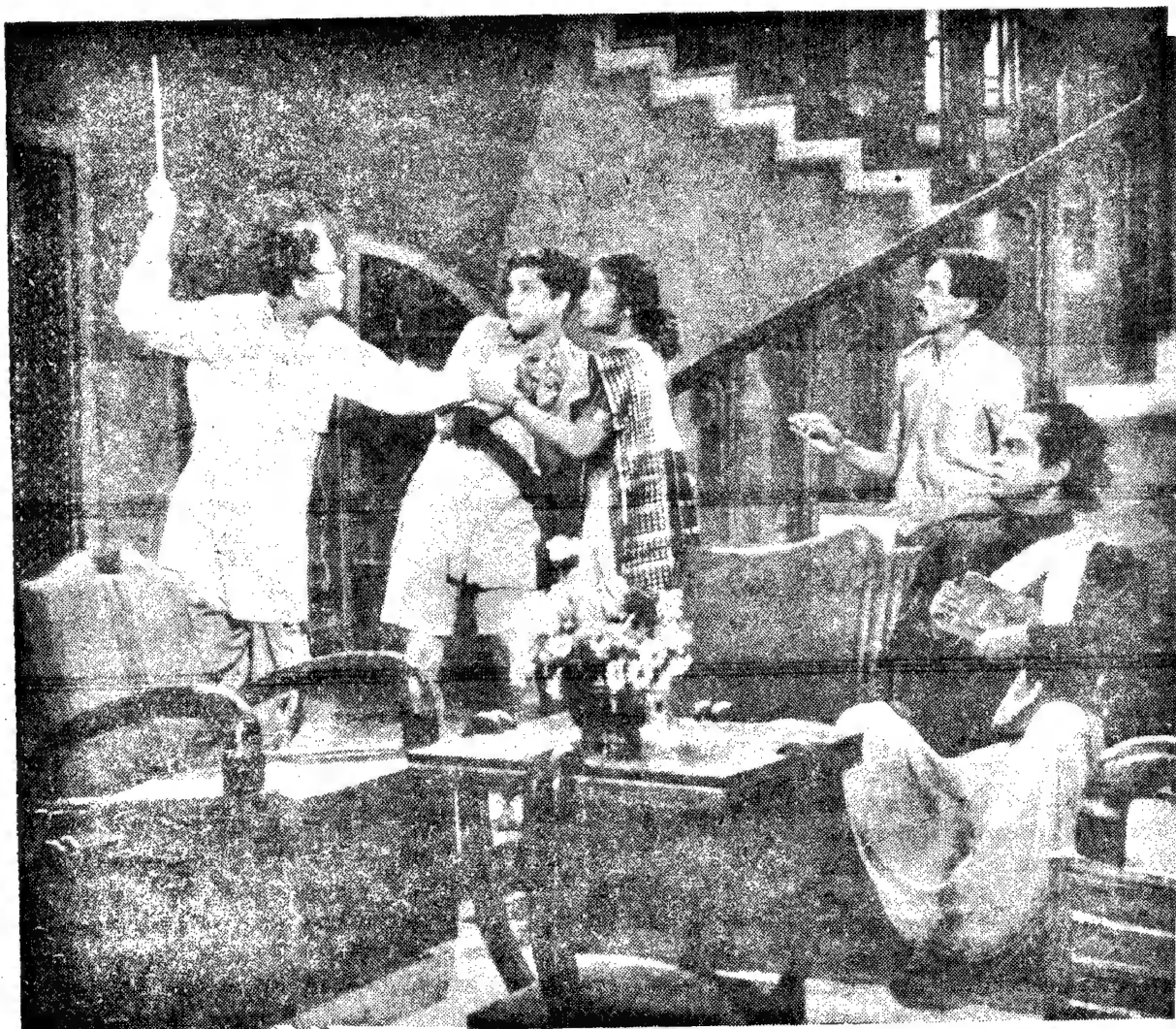
★ సినిమా పరిశ్రమ సమస్యలు ★

ఉన్నంత ఆరాజక పరిస్థితిలో ఏనాడూ లేదని ప్రతివారికీ స్పష్టపడుతుంది. సినిమా వ్యాపారం పెరిగినకొద్దీ ఆరాజకం కూడా పెరుగుతోంది. సినిమా పార్టీశామికులు ఎన్ని సభలు చేసినా, ఎన్ని ఉత్సవాలు జరిపినా వారిలో వారికి వికమత్యం ఉన్నదని ఎవరినీ నమ్మించలేదు. సినిమా పరిశ్రమలోని వివిధశాఖలమధ్య ఉన్నంత ఘోటి మరే పరిశ్రమలోనూ లేదు. ఈ శాఖలన్నీ ఒకదాని అభివృద్ధిని ఒకటి ఆధారపడి వున్నప్పటికీ, ఒకదాన్నొకటి కబళించే స్థితిలో వున్నాయిగాని పరస్పరం సహక

రించుకునే స్థితిలో లేవు. వివిధశాఖలమధ్య వికమత్యం పాశ్చాత్యాలని ఫిలిం ఫెడరేషన్ ఒకటి రెండేలుగా చేస్తున్న ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థమైనాయి. “సెల్స్ రెగ్యులేషన్” ప్రతిపాదనపై నెలల తరబడి తర్జన భర్జనలు జరిగిన తరువాత, కిందటి నెల మద్రాసులో సమావేశమైన ఫెడరేషన్ కార్యవర్గంవారు ఆ ప్రతిపాదనను మళ్ళీ వెనక్కి నెట్టేశారు. సభ్యులలో “సెల్స్ రెగ్యులేషన్” విషయమై ఏకాభిప్రాయం కుదరచందున దాన్ని ప్రస్తుతం వాయిదా వేశామని అంగీకరించి, ఎన్. సర్కార్ ప్రక

టించారు ఈ ప్రతిపాదనకు ముఖ్యంగా మద్రాసు సభ్యులు వ్యతిరేకించారని తెలుస్తున్నది. తమ యిల్లు తాము చక్క పెట్టుకొనే విషయంలో, అందులోనూ అందరికీ లాభించే “సెల్స్ రెగ్యులేషన్” విషయంలోనే ఇన్ని భిన్నాభిప్రాయాలున్నప్పుడు, సినిమా పార్టీశామికులు తమ సమస్యలన్నిటికీ ఇతరులదే బాధ్యత అని తప్పుకోవడం భావ్యంకాదు.

నూటికి తొందై చిత్రాలు తమ డబ్బు తాము రాబట్టుకోలేని స్థితిలో వున్నాయి. ఆరు నెలలకంటే ఎక్కువ నిర్మాణకాలం అవసరంలేని చిత్రాలు ఏడాది రెండేళ్లు పుచ్చుకుంటున్నాయి. ఒకే తార, ఒకే దర్శకుడు, ఒకే సంగీత దర్శకుడు ఒకేనారి

అసోసియేటెడ్ ప్రాడ్యూసర్లు వారి “అలైయగ్స్” తమిళ చిత్రంలో ఒకదృశ్యం.
మంత్రులు, సేతు, మంజునల్లి, రామకృష్ణ, శివకూర్మన్

పండిత అయిన కథానాయకుణ్ణి విడిపించడానికి బలం వన్నాగం వన్నాడు.

రోహిణి నాటి "ప్రతిజ్ఞ" లో సీత, సామితి మున్నగువారు.

అనేక చిత్రాల్లో పనిచేస్తున్నాడు. నాటి రేట్లు మూడంతలు నాలుగింతలుగా పెరిగి పోయాయి. వారానికి రెండున్న చిత్రాల నొప్పున పోటీగా విడుదలవుతున్నాయి. నిర్మాణవ్యయం అతిగా పెరిగింది. ఈ కోవనీయ పరిస్థితులకు కారణం సినిమా పారిశ్రామికతే కాని మరెవరూ కాదు. వీటిలో, చిత్రం విజయవంతమైన తప్ప, ప్రతిష్టాపాతాన్ని నిర్మాతలు కంట్రాక్టు చెయ్యడానికి వీలుపడ్డది. అయినా వారు కి మన్నా పైగా ఊరుకుంటున్నారంటే వారిలో వారికి ఎంత అనైక్యం పెరిగింది ఊహించుకోవచ్చును.

ప్రేక్షకులపై ప్రభుత్వం వివేచకంగా వున్నట్లు వేస్తున్నదనీ, ఎంతలాభం తీసిన చిత్రమైనా ఈ పన్నుల మూలంగా నష్టమవుతున్నదనీ, అందుచేత పెట్టుబడిదారులు

పరిశ్రమలో దణ్ణం పెట్టడానికి వెనక కాదుకున్నారనీ, ఇలాగయితే పరిశ్రమ వికలవిహతుందనీ వాస్తవ ప్రభుత్వం

అంటున్నాడు. పరిశ్రమ వికలవిహతుందనే భయానికి ఆధారమేమీ లేదు. ప్రజలకి విశేషం, కాలక్షేపం అవసరమైనప్పటికీ సినిమా పరిశ్రమ ఉంటుంది. వికరంగా, పకడ్బందీగా చిత్రాలు విర్మించేవారికి పరిశ్రమలో స్థానం ఎల్లప్పుడూ వుంటుంది. ఇక వేరులో నాలుగు రాళ్ళు అనుకూల వుండి సినిమా బాడం అడదలచేవాడు మాత్రం వస్తూనేవుంటాడు; పోతూనే వుంటాడు. దీరికోసం ఎవరూ విచారించవలసిన అవసరంలేదు. సినిమా పరిశ్రమపై పన్నుల భారం అతికంగా వున్నమాట నిజమే. ఇంత ఎక్కువ పన్నులు చెల్లించే పరిశ్రమ ఇంకొకటి లేదని ఎ. కామయ్యగారన్నారు. అయితే అది స్వల్పకాలంలో ఇన్ని రేట్లు లాభాలు అర్జించగల పరిశ్రమకూడా ఇదే. మరే యితర పరిశ్రమకూ యిన్ని రేట్లు లాభాలు అర్జించేకీ లేదు. వాస్తవంగానే తీసిన చంద్రలేఖపై ఆరు రేట్లు రాబడి వచ్చిందని ఆయనే చెప్పాడు. ఈ రాబ

డిలో స్వల్పభాగమే వాస్తవంగానే వర్తింపవచ్చునీ, మిగతావి సినిమా పరిశ్రమలోని ఇతర కాళ్ళలో పోయిందిగాని మరెవరికీ పోలేదుగాదా. సినిమా పరిశ్రమలో బక మరెవరూ వుంటే ఆ కనాన్ని తమ సమస్తి ప్రయోజనాలకు తామే ఎందుకు ఉపయోగించగూడదు? చిన్న నిర్మాతల సహాయార్థం పెట్టుబడినిధులను వీర్వాణు చేసుకోవచ్చుగాదా. పరిశ్రమ అభివృద్ధికి సహాయం చెయ్యమని ప్రభుత్వాన్ని కోరడంకంటే హాస్యాస్పదం మరొకటి లేదు. నిలదైకోల్చి రూ.ల పెట్టుబడితో నష్టమన్న సినిమా పరిశ్రమ తనకు తాను సహాయం చేసుకోనే స్థితిలో లేదంటే ఎవరూ నమ్మరు. ప్రైవేటు క్లౌన్స్ తమనే స్థాపించడం దగ్గర్నుంచి లెక్కపెయ్యడం తర్వాత చేయడం వరకూ అన్ని పనులూ సినిమా పారిశ్రామికం తమకు తామే

(50-వ పేజీ చూడండి)

ప్రశ్నోత్తర సమాధానము

—శ్రీ పి. యం. బి. యల్ సరసింహం
బడ్డేల్.

సాంఘిక, సాంఘిక-చిత్రాల మన దర్శకులు తీస్తారు కానీ రాజకీయాలకు సంబంధించిన చిత్రాలు తీయకపోవడానికి కారణం?

— గాజకీయాలు సాంఘిక విషయాలే కనుక సాంఘిక చిత్రాల్లోనే గాజకీయాలను కూడా చొప్పించవచ్చును; అదే గా గాజకీయ చిత్రాలే తీయ వలసరంటేను

క్రీయం యన్ ఆక్ ఫాల్. గదాన్విత-
అమెరికా గవర్నమెంటుకు "Pledge
Sam" అను పేరు ఏ విధంగా వచ్చినది
దాని అర్థమేమిటో తెలుపండి

—అమెరికా అని భువర వ్యవహారంనే
చూసి ఇంగ్లీషులో యునైటెడ్ స్టేట్స్
అఫ్ అమెరికా లేక క్లుప్తంగా U. S అం
టారు U. S అనే అక్షరాలను చమత్కారం
కొనం విస్తరించి Uncle Sam చేతను
కొంచెం పెద్దమనిషిగా చూపుట అయ్యె
నాట్టి ఇంగ్లీషు వాళ్లు uncle అని వ్యవహరి
స్తూంటారు అమెరికా వారు తాము ప్ర
పంచ నాయకత్వానికే తగినవారమని చూప
కొంటూ వుంటారుగనుక ఆ ప్రభుత్వానికే
Uncle Sam అనే పేరు క్లిరవడిపోయింది

ಶ್ರೀ ರಾಯನಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ—

విజయవాడ
దేవదాసు (హిందీ) మ్యూజిక్ థైరక్టరు
ఎవరు?

—పట్టాభిషేకం గాలి గాయకుడు,
సంగీతకారుడు క్రిమియన్ వరద ధ్వజాధార్య
గౌరవలభు, లెక్చరర్ గల
ప్రతినిధులు లేమిటి?

— బెక్కి కలర్ లో మూడు రంగుల సెగ
టివీలు ఉపయోగిస్తారు ఈ మూడింటిని
ఒక దానినొకటి మూపర్ ఇంపోజ్ చేసి
ఒక పోజిటివ్ ప్రింట్ తీస్తారు. గేజా
కలర్ లో ఒక సెగ తీక ద్వారా అన్ని
రంగులూ తెప్పిస్తారు

1000

మన తెలుగు చిత్రాలలో సెన్సార్‌బోర్డు
వారు ప్రేమకుల మధుర పెట్టుకొనుటకు
అనుమతిస్తే సినిమా ప్రపంచం వివిధముగా
మారుతుంది

—తెలుగు చిత్రాల్లో ఇప్పటికే ప్రేమ ఎక్కువగా ఉన్నది ముద్దులు కూడా అనుమరిస్తే ఇక పట్టకల్గిం కారు ప్రేమ భావ ప్రకటనలో ఎక్కడో ఒకచోట సరి కూర్చు గీత నియ్యాలి సుహృద్ వారు ముద్దుల వద్ద ఈగీత గీశారు ఈగీత లేకపోతే ప్రేమ ప్రకటన ఇప్పటికీంటే ఎక్కువగా వెర్రి తోలలా నేనుండి.

* * *

౧) హాహనరావు—నిద్రదబోలు.
 నినిమాలు విడుదల కాకపూర్వమే కళ
 లను ప్రకటించేయందు గదా, అకళలను
 చాలా మంది చదువుదురు మరి కళను చది
 విన తరువాత నినిమా చూచుటకు కొంత
 మందికి ఆసక్తి వుండదుగదా మరి యెంత
 చేత ముందరనే కళలను వేయుదురు?

—నీవిమలలో పాటు ముఖ్యం కాదు
రసస్థలంలో పాటుకంటే రచనా విధా
నం, శైలి ఎలా ముఖ్యమో, అలాగే నీవి
మలలో పాటుకంటే చిత్రణ విధా
నం ముఖ్యం ఈచిత్రణ విధానాన్నే దగ్గు
త్వం అంటాము ఒక మంచి నవలను
నిన్ను సార్లయినా చదివి ఎలా ఆనందిస్తావా
అలాగే ఒక గొప్ప చిత్రాన్ని ఎన్ని
సార్లయినా చూసి ఆనందించవచ్చు. తథా
నందు తెలిసిఉన్న కారణం చేత చిత్రం
అనాది ఆనందిం కలిగించలేదనుకోండి.
చిత్రం తక్కువ రకం చిత్రమను చూడ

* * *

శ్రీ దొప్పలపూడి సాంబశివరావు

కెనారి
సానైటీ పిక్చర్స్ వారి "ప్రపంచం"
చిత్రం ప్రేక్షకులను మోసం చేసే
దంటాను మీరకుంటారు?

—“ప్రపంచం” చిత్రం చూసిన ప్రేక్షకులు
తెనూ దాని బాగునూ విషయంలో
మోసపోలేదు ప్రేక్షకుల తేలివితేటల విష
యంలో ఆ చిత్రమే మోసపోయింది

“దో విఘ్నజయిన్” చిత్రంలో బట్ రాజ్ నటించి, నిరూపరాయ్

శ్రీ ఓయగంటి రామకృష్ణాచార్యులు—

కలకత్తా.

“రైజ్-బాజర్” చిత్రంలో మీరా కుమారి “కుతరానివాడు వచ్చినవారి ప్రాణములను కూడా తీయదు”రని చెప్పి నిరూపించింది. ఇతే చిత్రం నీతి అనే సందేహం?

—అచిత్రం చూసిన వారెవరికీ తటనినీతి మీకు తటినందుకు మిమ్మల్ని అభిరం దించాలి. ఆచిత్రం నుంచి మీరు శేర్పిన నీతి అనే అయితే, దాని కోసం అన్ని నేల అనుగుల నెల్లూలాయితే ఖర్చుచేసినందుకు విజయభట్ తప్పక పశ్చాత్తాపపడతాడు.

* * *

శ్రీ వి. జస్వంత్—కవులరం.

‘సింఘాసి’ అంటే ఏమిటండీ? గాథి కేంకర్ శిఖరంమీద శివ - పార్వతులన్న ఇంకా నమ్మకమున్నారా? (మానవుడితో చేత ఆ శిఖరం జయించబడ్డ రిచార్లకూడా)

—(Symphony) అనేది యూకో విమర్శ సంగీతానికి చెందినది. సింఘాసి

సంగీతంలో అనేక రకాల వాయిద్యాలు (ఆర్గెస్ట్రా) ఉపయోగించబడతాయి; విశాలమైన ఇతివృత్తం వుంటుంది.

గాథి కేంకర్ శిఖరంమీద శివపార్వతులు లేరని మీరూ, మేమూ నాడించినా, “ఉన్నాడు; చర్మవశంతులకు కనిపించదు,” అని చాడించే భక్తులు చాలా ఉంది వుంటారు. ఈవిషయంపై అంతిమ నిర్ణయం ఎవరికి వారు చేసుకోవలసినది.

* * *

శ్రీ కె. గురుసామిరాజు—చిత్రము.

మీ దృక్పథాన్ని నుసరించి ప్రతిచిత్ర ములో ‘తప్పులంటూ వుండకపోవు.’ మీ సమీక్షలో ‘దేవదాసు’ ఒక నివర్తనమో తారమైన చిత్రంగా పేర్కొన్నారు. అంతే కాదు. పాతకులు పేర్కొన్న తప్పులు (మద్దెనిచ్చేము మొదలు త్రోగు తోతు సంగీతమువరకు) బుద్ధిపూర్వకంగా సమర్థించారు. మీరు చెప్పినవన్నీ సరే. మరి ‘దేవదాసు’ ‘తప్పులంటూ వుండక పోవు’ అన్న భావానికి సరికాదు కాబట్టి

మీ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకుంటారా? —“నివర్తనమోహర”మని మేము పేర్కొన్నది ఆ చిత్రాన్ని కాదు; కరెక్ట్ అనబడే లోని చంద్రముఖి పాత్రను. మా సమీక్ష ముగిసినదివరకే, ఆ చిత్రం పూర్తిగా నిర్దుష్టమని మేమునలేదని గ్రహించగలరు. కొన్ని లోపాలు ఆ సమీక్షలో పేర్కొనబడినవి. విమర్శకుల దృష్టిదైశత్యాన్ని బట్టి ఇంకా ఎన్ని లోపాలైనా బయటపడతాయి. ఇటీవల వెలువడే సరుకుకంటే “దేవదాసు” తాగున్నదని మాత్రమే మా అభిప్రాయం. కనుక మా అభిప్రాయం మార్చుకోవలసిన అవసరం లేదుకదా.

మా నూతన ప్రచురణ
HOW TO SPEAK & WRITE CORRECTLY.
ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. 228 పేజీలు. వెల రూ. 2/- పోస్టేజీ అ. 10/-
A. S. MONEY & CO (A P.)
14, Sambier St., Masdra I.

పాపమాంతు వారి “బోటన్ బే” టెక్నికల్ చిత్రంలో ఒకదృశ్యం.

కాశ్యప్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "నయాఘర్" హిందీ చిత్రంలో నీగంపారా, గీతాబాలి దర్శకుడు
డి.డి. కాశ్యప్; సంగీతం శంకర్ — జైకిషన్. విడుదల స్టార్ టాకీస్

నినిమా పరిశ్రమ సమస్యలు

చౌకలో చిత్ర నిర్మాత

(47-వ పేజీ తరువాయి)

చేసుకోవచ్చును గాక ఏకభావంతో
త్యక్తమారింపసాగిననాడు ప్రభుత్వం
పనోయ నిరాకరణం చేస్తుందనడాకి
అస్కారంలేదు

నిర్మాతలవద్ద డబ్బులేదనే వాదనకూడా
సామాన్యప్రజలకు అర్థంకాదు నినిమా పరి
శ్రమలో ఒరిగే దూబరాఖర్చు జగద్విదితం
వాసనగారు 65 లక్షలతో "చంద్రలేఖ"
నిర్మించి విజయం పొందారు అరవత
చిత్రాల్లో ఆట్టే విజయం పొందకపోయినా
వాసనగారు మరికొన్ని ఏరియన్లలో
"అవ్యూర్" చిత్రం తీశారు మొన్న
మొన్ననే హెచ్ ఎమ్ మూనాన్ అనే
నిర్మాత పాతిక లక్షలతో ఒక చిత్రం
తీశారు మరొక సంస్థవారు తమ జానపద
చిత్రంపై ఇప్పటికే ఏరియన్లైన కొన్ని
లక్షల ఖర్చుపెట్టారు అయిదు లక్షలకంటే

క్కువ నిర్మాణవ్యయం అవసరంలేని
కొన్ని చిత్రాలు తొమ్మిది, పది లక్షల
ఖర్చుతో ఈ ఏడాది వెలువడాయి ఖర్చుకు
తగిన ప్రొడక్షన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్లు లేని
ఈ చిత్రాలకు ఒరిగే దూబరాఖర్చుమా
నిర్మాతలవద్ద డబ్బులేదని ఎవరూ నమ్మరు
ఉన్న డబ్బును గద్దెనియోగించేనే
సామర్థ్యం వారివద్ద లేదని మాత్రమే నమ్ము
తారు ప్రతి కథా తిక్క వఖర్చుతో తీయ
డానికి కొలలేనిమాట నిజమే చంద్రలేఖ,
పాతాళభైరవి లాంటి చిత్రాలను సాధా
రణ వ్యయంతో తీయడానికి కొలలేదు
లోకంలో ఎక్కడా జడగని అసాధారణ
విషయాలను చిత్రించే చిత్రాకు అసా
ధారణ వ్యయం ఎలాగూ తప్పదు అయితే
సాధారణ విషయాలగుల సాంఘిక చిత్రాలు
కూడా అసాధారణ వ్యయంతో తీయారు
చేయడానికి కారణమేమిటి?

నినిమా పరిశ్రమ తాలూకు సమస్యలన్నీ
టినీ వడబోస్తే, చిత్రాల నిర్మాణ వ్యయం
నికీ వాటి లాభనష్టాలకీ అవినాభావ సంబం
సం ఉన్నదని తేలుతుంది ఎక్కడో
కాదుగా ఒక చిత్రం పదిలక్షలు ఖర్చుపెట్టి
యాభైలక్షలు సంపాదించి వుండవచ్చు
కాని ఏడాది పాటునూ తయారయ్యే
రమారిది 30 చిత్రాలూ పదిలక్షలలో, లేక
అయిదు లక్షలలో ఖర్చుపెడితే అన్నీ
అయిదేసి రెట్టచొప్పున భాక్సాకీస వద్ద
వసూలు చేసుకోగలవా? అసంభవం.
విరెండు మూడు చిత్రాకోట్లవ్యయంతో
వసూలవుతుంది ఏ తా చిత్రాలు అంత
వ్యయం కూడా రావలసిందేనని స్థితిలో
వెంటాయి ఆ 30 చిత్రాలూ అద్భుతంగా
ఉన్నాయనకున్నప్పటికీ వాటి డిమాండ్
వాటికి రాదు అందుచేత చిత్రాల సరిబ
డెయ్యకూ, ప్రజల వినోదానికి ఇల్లం

దెబ్బ పరిమితంగా వున్నంతకాలమూ చిత్ర నిర్మాణ వ్యయం క్రమేపీ తగ్గించుకుంటూ రావడమొక్కటే మార్గాంతరం. బెంగళ, మహారాష్ట్రలలో చిత్రాలు త్వరగాను, చవకగానూ తయారవుతాయని మనకి తెలిసినదే అక్కడి స్టూడియాలకి పనిలేదనీ, ఆర్టిస్టులు చవుకగా వస్తారనీ, తయారైన టెక్నిషియన్లు చాలమంది వున్నారనీ, కలిసికట్టుగా పనిచేస్తారనీ, ఈ కారణాలవల్ల ఆ రాష్ట్రాల్లో చవకచిత్రాలు తయారవుతాయనీ ఒకవాదం ఉన్నది అక్కడి స్టూడియాలకు పనిలేదన్న మాట నిజంకాదు. అప్రాంతాల్లో ఇదివరకు కంటే అధికంగా చిత్రాలు తయారవుతున్నాయి వాటిలో ఎక్కువభాగం వస్తు పక్షపాతిగా బాక్సఫోన్ వద్ద పెద్ద విజయాలు పొందుతున్నాయని కూడా వార్తల వల్ల తెలుస్తోంది ఇక అక్కడి ఆర్టిస్టులు చవకగా రావడానికి, కలిసికట్టుగా పనిచేయడానికి, ఇక్కడివారు అలాకాక పోవడానికి ఎటువైపు కారణమేమీ కనిపించదు వారి ఆర్టిస్టులకంటే మన ఆర్టిస్టులు పొడిచేసినదేమీ లేదు కనుక తెలుగుకి సంబంధించినంతవరకూ బెంగళ, మహారాష్ట్రలలోవలె చవక చిత్రాలు తయారు కాకపోవడానికి కారణం కనిపించదు.

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో చాకచిత్రాలు తయారకావడం అసాధ్యమని కొందరంటున్నారు పరిస్థితులను చూసి ఔచిత్ర నిర్మాతలూ పరిస్థితు లిలాగే వుంటాయి పరిస్థితులూ వున్నాయి కనుకనే చాకచిత్రాలు తయారవ్వాలనే వాదన బయలుపెట్టిన పరిస్థితులు మనోవిధంగా వుంటే ఈ వాదనకు అస్కారమే లేదు.

చాకలో చిత్రాలు తీసే అర్హతలు అందరికీ ఉండవని కొందరు వాదిస్తున్నారు అయిదు, లక్షలలో, పదిలక్షలలో చిత్రాలు తీసే అర్హత ఇందరికీ ఉండగా లేనిది, రెండు లక్షలలో చిత్రం తీసే అర్హత అందరికీ ఎందుకు ఉండరాదు? మంచి చిత్రాలు తీయడానికి కొన్ని ప్రత్యేక కార్యక్రమాల కావాలన్నమాట నిజమే ఆ అర్హతలు అందరికీ ఉండవలసినట్లు నిజమే కాని పదిలక్షలలో తీసే చిత్రాలన్నీ మంచి చిత్రాలేనని చెప్పగలమా? వాటిలో ఎక్కువభాగం చెప్పలేవా? అలాగే చవక చిత్రాలలో కూడా కొన్ని మంచివి, కొన్ని చెప్పని ఉండి తీరుతాయి మంచి చిత్రాలకు అధికలాభాలు వస్తే రావచ్చు చెడ్డ చిత్రాలకు పెద్ద లాభాలు రాకపోయినా, చవకలో తీయబడినవి కనుక కనీసం పెట్టబడినా, రాబట్టుకుంటాయి పదిలక్షల పెట్టు

“నయామర్” లో బీగంపారా, శేఖర్

బడితో అపజయం పొందినవాటిలాగ లా రిగా తుడిచి పెట్టుకుపోవు చవకబారు చిత్రం తయారమ్య ప్రమాదం చవక చిత్రాలకూ, ఖరీదైన చిత్రాలకూ సమానంగా ఉంటుంది ఖరీదు ఎక్కువైన కొద్దీ చిత్రం స్థాయి పెరుగుతూ పోదు.

విపనీ చెయ్యడానికైనా కొన్ని కనీస అర్హతలు కావాలి ఈనూత్రం చవక చిత్రాల నిర్మాణానికి కూడా వర్తిస్తుంది “ఇంతకంటే నేనుదమ్మిడి కూడా ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టను” అని నిర్మాత గట్టితిర్మాకున్నాడని, కాకషీల్లు దండగవుతాయనీ చేసుకొని రంగంలోకి దిగాలి ఈ తీర్మానం వారికి అనుగుణమైన కొన్ని త్యాగాలు

అతను చేయవలసివుంటుంది పెత్తారాల మీద మోజు వదులుకోవాలి పెద్దపెద్ద పెట్రోనలూ, ఖరీదైన దుస్తులు, బోలెడు పాటలూ, బోలెడు ముడిసెల్లూ, బోలెడు కాల్షీట్లు వగైరాఖర్చు అవసరంలేని కథ ఎంచుకోవాలి “ఇవేమీ లేకపోతే చిత్రం చెబ్బు తింటుంది” అని ఎవరన్నా అంటే, ఇవన్నీ వుండి కూడా చెబ్బుతిన్న చిత్రాలను చూపించాలి.

కొత్తనటి నటులయితే త్వరగా పని చేయగలరని, కాకషీల్లు దండగవుతాయనీ చేసుకొని రంగంలోకి దిగాలి ఈ తీర్మానం వారికి అనుగుణమైన కొన్ని త్యాగాలు

మతాధర్మాధికారి తన చిత్రాలలో ఎక్కువగా కొత్తవారిని ఉపయోగిస్తున్నాడు. వారు బాగా నటించలేని ఎవరూ అనలేదు. తెలుగునటి జానకి తన మొదటి చిత్రంలోనే (మతుకారు) బాగా నటించాననిపించుకొంది. ఖచ్చితంగా రిహార్స్ చేసుకున్న తరువాత పెట్ మిడికి వస్తే అదే పనిగా రీటేకులు తీసుకుపోవడంలేదు. నిజానికి, కొత్తపేట్టు దండగయ్యేది పేరు పొందిన పాత తారలవల్ల, సరియైన స్క్రీన్ల తేక పోవడం వల్ల అని అందరికీ అనుభవమే. చాకలో చిత్రాలు తీయాలనుకున్న వారు కొత్త నటీనటులను, కొత్త డైరెక్టర్లను కొత్త మ్యూజిక్ డైరెక్టర్లను, కొత్త రచయితలను తీసుకుని ఎందుకు సాధించలేరు? పాతవారిలోనే గొప్ప పని వాడితనం వుంటుందని దానికి ప్రస్తుత చిత్రాలు వివిధంగానూ ఆస్కార్ మివ్వడం లేదే?

చాకలో చిత్రాలు నిర్మించడాన్ని గురించి నిర్మాతలు, పెట్టుబడి దారులు శ్రద్ధంగా ఆలోచించడం ఎంతైనా అవసరం. ఇది అసంభవమని నిర్లక్ష్యంగా పెదవులు విరవవలసిన ప్రతిపాదన కాదు. ముఖ్యంగా కొత్త నిర్మాతలు ఈవిధంగా సాహసించడంవలన సినిమాపరిశ్రమను ప్రసరజీవింప జేసినవారవుతారు.

★ సినిమా వార్తలు ★

బొంబాయిలో యిటీ వల కొందరు నిర్మాతలుకలిసి ఒక కొత్తసంఘం ఏర్పరచుకొన్నారు. ఈ సంఘంలో కాంతారాం, మెహబూబ్, కర్కార్, రాజకపూర్, తోలారాం జలన్, జి. వి. హెచ్. వాడియా, శంకర్ లాల్ భట్ మొదలగు వారున్నారు. ఆర్థిక మాంద్యాన్ని, పన్నులభారాన్ని ఎదుర్కొనడం, చిత్రాల కళాస్థాయి, నైతికస్థాయి చెంపొందించడం, నిర్మాణ వ్యయం తగ్గించడం, స్టార్ సిస్టమ్ రద్దుచేయడం, వీలైతే ఒక సినిమా ఎకాడమీ నెలకొల్పడం మొదలైన ఆశయాలతో ఈసంస్థ ఏర్పడింది. సంఘ నియమాలను ఉల్లంఘించే నిర్మాతలపై న, తారలపైన ఆంక్షలు విధించే అధికారం కూడా ఈ సంఘానికి వుండేది. చిత్ర నిర్మాణంలో పనిచేసేవారికి ఉద్యోగాలభ్యదత ఉండేటట్లుకూడా ఈసంఘం ప్రయత్నిస్తుంది.

అశోక్ కుమార్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "పరిచీత" హిందీచిత్రం పూర్తయిందట. శ్రీరత్ బాబు రచించిన నవల ఆధారంగా ఈ చిత్రాన్ని ప్రసిద్ధ దర్శకుడు బిమల్ రాయ్ డైరెక్టు చేశాడు. కథానాయకుడు శేఖర్ గా అశోక్ కుమార్, నాయిక లలిత గా మినా కుమారి నటించారు. ఈ చిత్రంలో గిర్స్ పాత్రను బెంగాలీ నటుడు అసిత్ బరన్ ధరించాడు. సంగీత దర్శకుడు అరుణ్ కుమార్. ఈ చిత్రం పెద్ద విజయం పొందవచ్చునని పలువురు ఆశిస్తున్నారు. అశోక్ కుమార్ తాను నిర్మించబోయే రెండవ చిత్రానికి కూడా తిరిగి బిమల్ రాయ్ నే డైరెక్టరుగా బుక్ చేశాడట.

కెమినీవారి "అవ్వయ్యార్" తమిళ చిత్రం గత శనివారం మద్రాసులో మూడు థియేటర్లలోనూ, తమిళనాడులో 60 థియేటర్లలోనూ, విడుదలయింది. నిర్మాత వాసన్; డైరెక్టరు కొత్తమంగళం సుబ్బు. ప్రాచీన కాలంలో తమిళదేశంలో భక్తి, జ్ఞానం పెదజల్లిన ఒక యోగిని జీవితకథ ఈ చిత్రంలో వస్తువు. యోగిని అవ్వయ్యార్ గా కె. వి. సుందరాంబాల్ నటించింది. భారీ ఎత్తున నటించుటతోను, ప్రొడక్షన్ విలువలతోను, తమిళ ప్రజలకు సుపరిచితిమైన కథతోను తెయ్యదైన ఈ చిత్రం బాగా ఆర్థికవిజయం పొందవచ్చునట.

అశ్వరాజ్ ప్రొడక్షన్స్ వారి మొదటి చిత్రం "సైఫెంబరు మూడు" వారంలో సెట్స్ కు వెళుతుందని తెలుస్తోంది. ఈ చిత్రంలోకి నాగేశ్వరరావు, అంజలీదేవి, ఎస్. వి. రంగారావు బుక్ అయ్యారట. దర్శకత్వం వేదాంతం రాఘవయ్య; సంగీతం ఆదినారాయణరావు; నిర్మాత కె. గోపాలరావు.

యునైటెడ్ టెక్స్టిల్స్ యన్ డ్ శ్యామలావారి "పల్లెపడుచు" దాదాపు సగం తయారైందని తెలుస్తోంది.

ఎవరెస్ట్ క్షేత్రంపై విజయం సాధించిన టెన్సింగ్ జీవితకథను రాజ్ కపూర్ సినిమా తీయాలని సంకల్పించాడు. టెన్సింగ్ ఇటీవల యూరప్ యాత్రనుండి తిరిగి బొంబాయి వచ్చినప్పుడు రాజ్ కపూర్ అతన్ని కలుసుకొని కథావివరాలను గూర్చి చర్చించాడట. ఈ విషయమై తానెంతో ఆలోచించవలసివున్నదని టెన్సింగ్ సమాధానం చెప్పాడట.

విజయభట్ నిర్మిస్తున్న హిందీ చిత్రం "మహాప్రభు చైతన్య"లో చైతన్యని భజన కీర్తనలను పాడడానికి బెంగాలీ గాయకుడు ధనంజయ థట్టాచార్య బుక్ అయ్యారు. గౌరత్ ఘోషల్, అమితా అనే కొత్త నటి ప్రధాన పాత్రధారులు. న్యూఢియేటర్లువారి అనేక చిత్రాలకు సంగీతదర్శకుడుగా పనిచేసిన ఆర్. సి. బోరర్ ఈ చిత్రానికి భక్తిభావభరితమైన సంగీతం సమకూరుస్తున్నాడు.

జీవిత రహస్యము

దాంపత్య జీవితరహస్యములను భోదించు ఉత్తమ గ్రంథము. ఇందులో 200ల రంగు ఫోటోలు గలవు. ఇదివరకు మీరు యెరుగని ఆశీక రహస్యములు గలవు. అవి వామీ కులు ఈ పుస్తకము నకు వ్రాయవద్దు పుస్తకం ఖరీదు ఆ. 12/- వివిధములైన రహస్య ఫోటోలు మా వద్ద లభించును. 25 ఫోటో కార్డులు రు. 1-12-0 50 ఫోటో కార్డులు రు. 3-0-0 ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

INDIAN BOOK HOUSE,
Azad Nagar (B. M.) Amritsar.

ఉచితం ఉచితం ఉచితం

మా బ్లాక్ హీర్ ఆయిర్ నెం. 501 (రిజిస్టర్డ్) క్రమముగా వాడినందువలన, యేరంగులో నున్ననూ, వెంట్రుకలు నల్లగాతిరుగును. వెంట్రుకలు రాలిపోవుట తగ్గి, నిగనిగలాడుతూ, నిడువుగా పెరుగును. మెదడుకు కూడా చల్లదనమిచ్చును. 1 సీసా వెల రు. 2-8-0. 3 సీసాల ఫ్లార్ రిక్టర్లు రు. 5/- మా రిజిస్టర్డ్ హేరాయిర్ ప్రజాదరణ పొందుటకై అందమునకు. మన్నికకు 15 నం|| ఫ్లాచిగల 15 జ్యూయల్స్ చేతిగడియారమున్ను, అందమైన న్యూ గోల్డ్ వలె వుంగరమున్నూ, ఒకే దఫా 3 సీసాలు కొనువారికి 8 గడియారములు, 8 న్యూ గోల్డ్ వలె వుంగరాలు పంపబడును. అంగీకారముకాకున్న సొమ్ము తిరుగు యవ్వబడును. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

SANYASI PHARMACY,
P. B. NO. 95, (A. P. K. M.) Amritsar.

★ 1 + 1 = 0 ★

(9 వ పేజీ తరువాయి)

విషం ఇచ్చి చంపాడు శేషంబోని ... మిత్రుణ్ణి!

‘మిత్రుడు! - పట్ల కొరికాడు. వాడు... తన జీవితాన్ని అడ్డుపుల పాలు చేశాడు. తన లతని చంపాడు! ... తాను పగ తీర్చుకున్నాడు - అంతే.

ఇదా పగతీర్చుకోడం? తన చేతిలో తన ప్రాణాన్నుంచినవాడిని, విషం ఇచ్చి చంపడం - ఎవరు సంతోషించే పగ?

తనచేతులు...

అచేతులతోనే మధ్యాహ్నం ఎర్రసీసా, నీలిసీసాలలోని పొడవైన తారుమారుచేశాడు - అచేతులతోనే ప్రిన్సిపల్స్ రాశాడు. అచేతులతోనే శేఖర్ ని చంపాడు!

ఎంతభారం చేశాడు! ... జాత్రు పీక్కున్నాడు. కళ్ళు కనిపించకుండా చేసుకుని చాత్యచేశాడు! ... కాని, అంతా జరిగి పోయింది! ఈ సరికి శేఖర్ గ్రుడ్లు తేలవేసి ఉంటాడు...

తాను హంతకుడు -

‘ఆరాత్రి నిద్ర పోలేకపోయాడు ప్రకాశం. అడుగడుగునా భూతాలూ ప్రేతాలూ కలలోకి ఒస్తున్నై ... నిమిష నిమిషానికి జెయిల్స్ తనమట్టా తయారౌతున్నాయ్... తాను హంతకుడు.....

* * *

తెల్లవారింది. నూర్పుడు ఉడయించాడు - నిన్నట్లా తలదాచుకోకుండా.

ప్రకాశం కిటికీలోనించి చూశాడు... తెల్లవారింది ... అప్పన్న రాలేజీం? - బహుశా వాడికింకా తెలివివచ్చిఉండదు.

తొందరగా బట్టలువేసుకుని హాస్పిటల్ కి నడిచాడు ప్రకాశం ... తొందరగా వెల్చి సీసాలలోని పొడవైన యథాస్థానాలలో పెట్టకపోతే ప్రమాదం.

శేటుతీసుకుని, చప్పడు కాకుండా డిస్పెన్సరీలోకి వచ్చి, త్వరగా తనపని ముగించుకుని, తనగదిలోకి వచ్చి కూర్చున్నాడు. కలలో బతుకుతోన్నట్లుండతని భరిశీలి.

‘డాక్టర్!’

నీరసంగాలా వినిపించింది ... అవును. శేఖర్ గొంతుకే. అరే! శేఖర్ ఇంకా...

‘గుడ్ మార్నింగ్ డాక్టర్!’

‘మార్నింగ్... శేఖర్!’

‘అరే! అలా మాస్తారేం! ... నాకు చాలా కులాసాగా ఉంది. డాక్టర్!...ఈ

పూట - అరే. రేఖా! అలా తెల్ల పోతావేం?”

రేఖా నీరసంగా. కుర్చీలో కూర్చున్నది. డాక్టర్ ఆమెకళ్ళలోకి చూశాడు. ముఖం అంతా అలా పోలిపోయిందేం? ... తన రహస్యం...

‘చాలా బాగా ట్రీట్ చేశారు డాక్టర్! ... థాంక్స్ వర్స... నేను వెల్చి ప్రయాణానికి సిద్ధపడతాను. అవును. ఈరోజే వెల్చి పోవాలి. నాకోసం అందరూ ఎదురుమాన్సంటారు... ఒక్కమాట మాతో చెప్పాలి వర్స... సెలవు డాక్టర్! మీ ఉపకారం మరువను...

శేఖర్ సెమ్మడిగా బయటికినడిచాడు... వర్స అతని వెనకాలే వెలిసింది... ‘తమిళం వర్స! ... నీత్యాగం ఇలాగే ప్రాణాలని కాపాడుతూ ఉండాలి. వంటిల్లా, పడక గది నీవికావు... నా ఉద్దేశాలు మార్చుకుంటున్నాను... సెలవు సీఫర్!’ బాధగా, ఆమెకళ్ళలోకి మాస్తూ అన్నాడు. ఆమె తెల్లపోయింది.

అతను త్వరగానడిచి, సాగిపోయాడు. రేఖా ముఖంతిరిగినట్లు ఫీల్ చేసి, చెట్టుకి జేర పడింది... తాను చేసిన ‘త్యాగం’! ... సీఫర్!

‘అలా ఉన్నారేం? ... ప్రకాశం... నాను నయంగా అన్నాడు.

‘కొంసెం-చికాకుగా ఉండిరెండి ... అంతే...’

‘అవసరమైతే...’

‘అ... ఇంటికి వెళ్తున్నాను...’

‘శేఖర్ ... రికవరీ చాలా చిత్రంగా ఉండకదా?’

‘చాలా చిత్రంగానే ఉంది... మీరు...’

‘అ... అలానే అనుకున్నాను. కాని, మనం (Explain) చెయ్యలేని విచిత్రాలు జరుగుతూనే ఉంటే!’

‘నిజం డాక్టర్! విచిత్రాలు జరుగుతూనే ఉంటే!’

ఆమె వెల్చిపోయింది. పూర్వ పాయిజన్ ఎలా ఫెయిలైందని ఆలోచిస్తూ; డాక్టర్ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు - పూర్వ పాయిజన్ ఎలా ఫెయిలైందని ఆశ్చర్యపడుతూ.

★

★ కాలక్రేపం ★

(9 వ పేజీ తరువాయి)

యజ్ఞం ముగిసిన తర్వాత వెంట వెంట బనే వాసలు పురికాయి. ఆయన నంట కూడా

వండింది. చక్కని చాబాయిల్లు కట్టుకొని, దానిమీద చూడు గదుల మేడకట్టి ఆయన, ఆయనభార్యతోమీదగా చూసుకుంటూ ఆయన ఊగుతున్నారు. యజ్ఞంచేసిన రామ బోగి సోమయాజీకి అంతకంటే పింకావాలి దేవేంద్రబోగం? ఇదివరకు పావలాకు, అర్చనాపాయకూ, నిజవారసుతోదరపోషణారమై యాచించవలసివచ్చింది. కాని ఆయన ఆకలితీరవలెనంటే, అకు అలము తిని అరణ్యంలో హాయిగా తపస్సు చేసికొనలేకపోయినాడా! “నిజాంగన దుర్గత చూడజేసి... దేహీయం చదుగ నేర్చునె కాలిన పొట్ట కెవ్వడున?”

ఈయజ్ఞం (ఇష్టి) చేసినతర్వాత ఆయన ముష్టికై చేయి చాచవలసిన అగత్యం పోయింది. అంతేకాదు. ఆయనను అందరూ గౌరవిస్తూవున్నారు. అందరూ పూజిస్తున్నారు. ఒక్క చిన్నవిషయం చూడవచ్చు. ఆయనకు పొడుం పీల్చే అలవాటు ఎక్కువ. కాని, కానీ ఖర్చుచేసి నస్యం ఎవ్వడూ కొని ఎరుగడు. ఎవ్వడూ నస్యానికి చెయ్యించాచి నలుగురిలోనూ ఆయన అలిమల్లన అవుతూ ఉండేవాడు. ఆయనది “ముష్టి ముక్కు, ముష్టి ముక్కు” అనే వారు. కాని, కాలం మారింది. ఇప్పుడు ఈ యిష్టి చేసినతర్వాత ఆయనకు కమ్మని పొడుం నింపిన పొడుంబుర్ర సిద్ధంగా ఉంచే శిష్యులు ఊరినిండా తయారైనారు. ఆయన చేసింది గొప్ప ఇష్టి, ఆయన ముక్కు కూడా ఇష్టిముక్కు అన్నారు. అది ముష్టి ముక్కు అనే ఆ గౌరవం పోయింది. పొడుం పీల్చకపోతే ముక్కు ఎండిపోయినట్లుగా ఉంటుంది. కాని దేహీ అనినస్యం విసరమానవుణ్ణి ఆయన యాచించడంలేదు.

‘దేహీయం చదుగ నేర్చునె

ఎండిన ముక్కు కెవ్వడుకా?’

అనేది రామబోగిసోమయాజిగారి భిక్షు ప్రతిజ్ఞ.

దాసు వామనరావు

15 జూయల్స్ రిస్టువాచి రు. 5/-

ఇది 15 జూయల్స్ రిస్టువాచి. అందానికి, గట్టికి 15 సం॥ ల గ్యారంటీ. డీనితో ఒక ఫౌంటెన్ కలం యివ్వబడును. ఖరీదు రు. 5/-లు, వెంటనే ఆర్డరు యివ్వండి.

National Swiss Watch Supplier,
Putlighar (A. P. M.), Amritsar.

★ కాళరాత్రి ★

(19-వ పేజీ తరువాయి)

రాజా తండ్రిపొట్టోదగ్గరకు వెళ్లిచూస్తూ నిలబడితాడు. 'అవును నాన్నా ఇక్కడే జరిగినా జరగవచ్చు' అన్నట్లు తల వ్రాపుతాడు. నలినీ వరండాతలుపు తెరుచుకుని ద్వారంలోనే నిలబడుతుంది రాజాకేసి చూస్తూ. ఎవరో వచ్చినట్లు గదిలోకి రాజా క్రమిస్తాడు.

రాజా : (ఇటు తిరగకుండానే) రా... నీ కోసమే ఎదురుచూస్తున్నాను కూడా (గిరుక్కున ఇటుతిరిగి నలినీనిచూసి) ఓ... నువ్వు!

నలినీ : ఐతే నాంతకుడు చాత్యరంగాన్ని మళ్లీ ఓసారి తొక్కిందే వూరుకోడం బాగుకదా—అందుకనిచూస్తూ న్నాను, కాని—ఇంత తొందరగా రాడేమో!

నలినీ : ఐతే నాంతకుడెవరో తెలుసా?... ఎవరు?

రాజా : నాకు తెలుసా? హూ...నాకే కనక తెలిస్తేనా—!

నలినీ : మరి తెలుసుకుతారా రాజా!

[వెంకన్న ప్రేలో నాలుగు కప్పుల ఒక ప్లాస్టు తీ వస్తాడు]

వెంకన్న : టీ తెచ్చాను బాబూ.

రాజా : అలావుంచు...చాలు - నువ్వెళ్లి వదుకోవచ్చు.

వెంక : బాబూ మరి - సర్దుటంసంగతి?

రాజా : సర్దుటమా?

వెంక : అదేబాబూ—నువ్వూ అనీ—

రాజా : ఓ—రేపు పొద్దన చూచుకోవచ్చురే అది.

వెంక : కాదు బాబూ—

రాజా : ఏముంది వెంకన్నా— ఏదో కాస్త పురానాకైదీ ధరించడానికి నాలుగు—

నలినీ : (ఉరిక్కి పడి) ఓహూ—

వెంక : (విచారంతో) సరే బాబూ (వెళ్తాడు).

(నలినీ ఎగబడుతూ కొన్నాన్న దుఃఖాన్ని అవుకోలేక పోతుంది)

రాజా : నలినీ!

నలినీ : నాత్య!...చాత్యపరాధం చేశావనా నువ్వు?—ఓహూ—

రాజా : నువ్వేం కలవరపడకు నలినీ, అంతా సవ్యంగానే జరుగుతుంది. నాకేం భరవాలేదు. నాంతకుడు తప్పనిసరిగా వట్టుబడితాడు. రామానుజంగారి సవల్బ్ లాగా [తెలుకారంగా తెచ్చి పెట్టుకుని సవ్యతాడు].

[వరండాలోంచి మోహన్ వస్తాడు అదుర్తాతో విచారంగా]

రాజా : ఏం మోహన్?

మో : పొద్దున్నే ఓ పల్లెవాణ్ణి తెప్పమీదైనా సరే పట్నంపంపిస్తావంటున్నాడు రామానుజం!

రాజా : ఊ— పంపించనీ. నా పోలీసుల్ని చూడాలనే ఉంది పాధ్యమై సంత త్వరగానే.

మో : నీగూని మరి పోతోందా?

రాజా : నేను వారాయణ్ణి చంపలేదు.

మో : అవున్నాకు తెలుసు. కానీ— పోలీసులచేత నమ్మించు ఆ విషయం.

రాజా : నీక్కూడా పూర్తిగా నమ్మకం లేదు కదూ?

మో : (మాట్లాడుతున్నాడు).

రాజా : నీ నా పని చెయ్యలేదు మోహన్ నమ్మ.

మో : నా నమ్మకమెవరిక్కా వాలోయ్.

వ్యాయస్థానాన్ని మనవిప్పడు నమ్మించారీందీ!...నువ్వు కాకపోతే సరహరిగానీ, రామానుజంగానీ ఆయివుండాలి. నేను కాదని నాకు తెలుసుకదా!...నాకు మటుకు రామానుజం మీదనే అనుమానం!

నలినీ : (అకస్మాత్తుగా ఏదోతట్టి, అవును—రిచాల్యరు పేలం గానే గదిలోకి వచ్చింది రామానుజమూ సరహరీ అనికదూ అన్నారు?)

రాజా : వాళ్లకంటే ముందేవచ్చాను నేను.

నలినీ : వాళ్లేనువ్వులలోంచి వచ్చారు?

రాజా : డ్రాయింగ్ రూంలోంచి ఎందుకూ?

నలినీ : ఆ గదితలుపు లీ వక్కనే గడియ వేసివున్నాయా?

రాజా : అవును. బాట్లీ తట్టంగానే నేనే వెళ్లి గడియతీశాను.

నలి : మరి మిగతా తలుపులుకూడా వేసివున్నాయో లేదో నువ్వు చూశావా?

రాజా : లేదు.

నలినీ : పోనీ వార్లిడ్లతో ఎవరైనా ఆ విషయం ఎత్తారా?

రాజా : ఆ వాడైతే ఆ మాట వోవలేదు గాని—వాళ్ళన్నారూ.

నలినీ : ఎవరు? ఎవరన్నారూ వార్లిడ్లతో?

రాజా : ఏమో— ఎవరన్నారో... ఆ! సరహరీ!

నలినీ : (ముఖం వికసించి) సరహరీ! ఆ—అంతే! తలుపులన్నీ ఇటువక్క

గడియలు వేసివున్నాయని అతనికి తెలిసే వుండాలి. లేకపోతే అలా ఎందుకంటాడు?

మో : నా కర్తవ్యంకావడంలేదు.

నలినీ : అర్థంకాకపోవడానికేముందీ? ఆ తలుపులు వేసిపోయిందికూడా సరహరీ నన్ను నూట! అందుకే నీ తలుపులు వేసివున్నాయో ఏమి వేసిలేవో అతనికి తెలుసు.

రామానుజమూ తనూ లోపలికి రాగానే అమాయకుడైన రాజా రామానుజం కంగారు పడుతూంపగా ఒక వాకిలి గడియ వేసేసివుంటాడు!

రాజా : అంటే వారాయణ్ణి చాత్య చేసిన తర్వాత పారిపోయిన వాకిలా?

నలినీ : అవును.

మో : అది—

నలినీ : అది భోజనాలగది వాకిలే అయివుంటుంది.

మో : అవునునునీ. ఏథిలో! పారిపోయివుండకు. పడమటింటి తలుపు గడియ నువ్వే తీశావుకదా! ఇక మిగిలింది భోజనాలగది నువ్వుమే.

నలినీ : తను ఆ గడియ వేశాక రామానుజాన్ని వేసివుండో లేదో చూడమంటాడు. తను చూసేసరికి వేసేవుంది గనక ఆ బోళా శంకరుడు అలా అని కోర్కెలో ప్రమాణం చెయ్యడానిక్కూడా సిద్ధమే.

మో : అవును! సరహరీ కనక నాంతకుడైతే—

నలినీ : ఐతే ఏమిటి? అతను కాకపోతే ఇంకెవరైనా కావడానికి నావకాశం ఏదీ?

కని పెట్టారా మనసి తరహాకూడా—వెనక నిలబడి జరిగేదంతా చూస్తూ నుంచోవడమూ అదీ?

మో : అవును వారాయణ్ణి చంపడానికి తగిన బలవత్తర కారణంకూడావుంది వాడికి కదూ రాజారావ్?

రాజా : (నలినీ కంకటిరిగి) కనులకూడా మేం భోజనాలకెళ్ళినప్పుడు ఆమె, వారాయణ ఇక్కడ వుండగా ఏదో జరిగిందని చెప్పింది. ఆమె మాటలిపోయి ఎవరో వెంటబడి తరుముతున్నట్లు కనిపించింది.

మో : వార్లిడ్లకూ ఇక్కడకుండగా సరహరీ చూచాడేమో!

నలినీ : అంతకంటే ఇంకేం కావాలి సరహరీ ఉక్రేతాన్ని తెప్పగట్టడానికి?

రాజా : అవునుగానీ... వాడికి సరళ ప్రేమలేఖ వ్రాయడమా? ఏమోనబ్బా—నే నమ్మలేనది.

మో : నమ్మకుంటుకు మనమేం చెయ్యగలం? ఈభూరం అతినే చేశాడని సాక్ష్యం ఏమిటి?

రాజా : అవును. అనుమానించినంత మాత్రాన సరిపోతుందా?

నరిని: అతని పాపం బయటపెట్టే ఆధారం ఏదో వొకటి వుండితీరాలి.

రాజా: ఈ కేసులోనుటుకు లేదు.

మూ: లేకపోతే వాణ్ణి చావగొట్టి చెవులు మూసి నిజం చెప్పిస్తాం.

రాజా: నరహరి అలా ఎప్పుడూ బయట పడడు. నామీద సాక్ష్యం చాలా బలంగా వుందని అతనికి తెలుసు.

నరిని: ఎంత బలంగా వున్నా ఏదో లోపం వుండాలి—ఎక్కడో అక్కడ వుండి తీరాలి!

రాజా: ఉన్నా—అదేదో మనం కనుక్కోగలమా? అనుకుంటే అతి బాగ్మత్యో వుంటాడు.

మూ: నే వెళ్ళి నరహరిని కనిపెడుతూ వుంటాను. ఎందుకైనా మంచిది.

[నరహరిలోకి వెళ్ళుతూ కాస్త నిశ్శబ్దం]

నరిని: ఏం రాజా—ఎంతసేపు ఈ సీరియస్? జేబ్ కోసం? చెప్పి తీరాలి ఏదో వొకటి మనం—(గబుక్కున) ఓ!—

[చాలా నెమ్మదిగా మూలుగొకటి విని పిస్తుంది. ఇద్దరూ అదిరి పడతారు. నరిని పడమటింటి వైపు నిశ్శబ్దం. మూలుగు ఏడుపుగా మారి అకస్మాత్తుగా ఆగిపోతుంది. నరిని గబగబా వెళ్ళి తలుపు బాస్తగా తెరుస్తుంది. ఒక్క క్షణం ఆవేశం... నరిని: చెయ్యి పట్టుకుని తీసుకు వస్తాండగా కమల చాలా బలహీనంగా వస్తుంది. నరిని తలుపుగడియవేసి, కమలను పోషావగ్గరకు తీసుకువెళ్తుంది.]

నరిని: కూర్చోండి.

కమల: నే కూర్చోనిక్కడ.

[లేచి వెళ్ళిపోతుంది. నరిని ఆమె నడక గిస్తుంది.]

నే వెళ్ళిపోవాలి— వెళ్ళనివ్వండి దయ చేసి—

[కళ్ళనీళ్లు కొనగోరుతో మీటి చెబ్బి తిన్నట్టు నరినివంక చూస్తుంది.]

నరిని: ఇప్పుడో చిన్న విషయం నూట్లాచారి మీతో.

కమల: మీతో ఏమీ నూట్లాడదలచుకోలేదు నేను.

నరిని: మీరు నువను మార్చుకుంటే బాగుంటుంది.

కమల: (ప్రార్థిస్తూ) రాజారావుగారూ!

నరిని: రాజారావుగారికి ఇందులో సంబంధం ఏమీలేదు. ఇది మన యిద్దరి కుభ్యామాత్రమే... కూర్చోండి.

[కమల లాంగిపోయి సోఫాలో కూర్చుంటుంది కొంసతో కళ్ళు ఒత్తుకుంటూ.]

రాజా: నరినీ! ఎందుకలా క్రమపెడతావ్ ఆమెని? అసలే చాలా తల్లకిందులై పోయినట్లుంది.

నరిని: నేనూ అలాగే వున్నాను... కమలాదేవితో ఏకాంతంకావాలి నాకు... కాస్తేపు నువ్వవలెకు వెళ్ళడంమంచిది.

కమల: వద్దు—వెళ్ళొద్దు—

నరిని: రాజా!

రాజా: (కమలవంక జారిగా మసి) కాదు నరినీ—

నరిని: నేనానికే కేబిల్ మెన్ బాధా కలిగించను. నామీద ఆమాత్రం నిశ్వాసం లేదు? ఈ ఒక్క సారికిమాత్రం నన్ను నమ్ము. నువ్విప్పుడు వివరాలు రహస్యాలు కొన్ని కమలాదేవితో నూట్లాచారి నేను.

[రాజావరండాలోకి వెళ్ళిపోతాడు.

కమలలేచి అటే వెళ్ళిపోతే నరిని అడ్డం వచ్చి ఆతలుపు గడియ వేస్తుంది. కమలకు ఏడుపు పెడబొబ్బల పర్యంతం అవుతుంది—]

బొద్దు. ఏడుపులూ కేలువెయ్యడం ఏమంత మంచిపనికాదు—దానివల్ల ఉపయోగమూలేదు. మీ రెండు ఏడ్చినా వాళ్ళే వరూ రాలేరు. తలుపులన్నీ గడియలు వేశాను. ఇక రెండోది—మీ రాగడిలో చచ్చిపోయిన నారాయణమీద పడి ఎందుకేడుస్తున్నారో వాళ్ళందరికీ కూడా చెప్పాలి వస్తుంది.

[కమల తిరిగి వెళ్ళి ముఖం చేతుల్తో కప్పకుని సోఫాలో కూలబడుతుంది. నరినిదగ్గరకువచ్చి ఆమెవంక చూస్తుంది. ఈసారి నూట్లాడినప్పుడు ఆమె కంఠం జారితో అర్ధమైవుంటుంది—]

అతను మీ బావకదూ?

[కమల ఏడుస్తుంది]

నేనే అయితే, ఇంత భూరాని కొడిగట్టిన వాణ్ణి అలా వదిలేసి ఊరుకోను.

కమల: రాజారావు గారేగా ఇంతపని చేసింది!

నరిని: ఊరికే అంటున్నారాని ఆ వాత్య చేసింది రాజా అని మీకే నమ్మకం లేదు... కదూ? ఉంటే ఇప్పుడే నాకువ్యతిరేకంగా అతన్ని ప్రాధేయపడే వుండరు. అతని మంచి తనంమీద ఆమాత్రం నమ్మకము వుందికనుకనే భోజనాలకు ముందు మీరు మీ బావా ఇక్కడ వుండగా జరిగిన విషయం అతనికి చెప్పారు—

కమల: ఏం చెప్పాను? ఏం జరిగిందని?

నరిని: ఏం జరగలేదు?

కమల: ఏమీ జరగలేదు... ఏమో నాకేం గుర్తులేదు.

నరిని: మీరూ నారాయణ ఇక్కడ వుండగా మిమ్మల్నూ కరు మా శాదు!... కదూ?... చెప్పండి—

కమల: ఏమో నాకు తెలీదు.

నరిని: ఇండాక ఆ వుత్తరాల సంగతి

రోడ్డు ప్రక్కగా గడివాడొకడు కూర్చోని వున్నాడు. జేబులోనుంచి ఒక కాగితం తీసి వాడిముందు వదిలి వున్న గుడ్డివాడికి విసిరాను. అదిచాలాదూరం దొర్లుకొంటూపోయింది. గుడ్డివాడు గబగబా లేచి పరుగెత్తుకొంటూ పోయి దాన్ని తీసుకొస్తున్నాడు. నాకు ఆశ్చర్యమూ వేసింది: నవ్వు వచ్చింది.

“మరి నువ్వు గుడ్డివాడివి కదా?” అన్నాను.

“లేదు బాబూ! నేను అస్తమానం గుడ్డివాణ్ణి కాదు. ఇక్కడ మా మూలుగా కూర్చునే గుడ్డివాడుయివ్యాళ సినిమాకి వెళ్ళాడు. నేను వాడి తరపున కూర్చోన్నాను. అంతే!” అన్నాడు వాడూ, నవ్వుతూ.

—శ్రీనివాసన్, చెన్నై.

అడిగినప్పుడుకూడా వెంటనే బాధపడి సరిగా సమాధానం చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయాడు మీరు!...

కమల: చెప్పానుగా అందరికీ నచ్చాయని.

నరిని: నాక్కావలసింది నరహరిని ఉత్తరం గురించే. ఆమె ఏదీకీ ప్రాసెండ్ కోమికు తెలుసు... రాజారావుకు కాదని తెలుసు... అధమం ఇంగుంటోని కిలుకైనా మీకు తెలుసు—తెలుసు కదూ?

[కమల నూట్లాడుతుంది]

అది మీ ధర్మకీ—నరహరికి ప్రాసెండ్ కదూ?

కమల: (ఏడుస్తూ) కాదు—కాదు—

[ఏవరో వరండా తలుపు తట్టిమాస్తారు—

నరిని వినిపించుకోదు—]

నరిని: నువ్వకీ ప్రాసెండ్ కదూ? చెప్పండి—

★

కాళరాత్రి

★

[వరండా తలుపు బాగా కుదుపుతారవో—]

కమల: ఏం చెప్పమంటారు? నాకేం తెలియనిది: హత్యచేసింది రాజా మాత్రం కాదని మీకు తెలుసు—సరళ ఆవుత్తరం వ్రాసింది రాజారావుకు కాదని తెలుసు... తెలుసు కదూ?

కమల: (బాగా ఏడుస్తూ) ఓహో—నా కేమీ తెలియదు—నన్నెందుకీలా బాధ పెట్టారు?

సలిని: మీ బావ మీరూ ఇక్కడ ఏకాంతంగా వుండగా చూసిందెవరో కూడా మీకు తెలుసు!...ఆ చూసింది మీ భర్త సరహరి కదూ?

కమల: ఏమో—కాదు—నాకేం తెలియదు. వదిలెయ్యండి నన్ను దయచేసి.

సలిని: నారాయణ అంటే అసహ్యించుకుని ద్వేషించే వాళ్లు—మీ బావా మీరూ ఇక్కడ వుండగా చూచి ఏమిం చ లేక పోయిన వాళ్లు అతన్ని హత్యచేశారు!... రాజామాత్రం కాదు...సరళ ఎవరికైతే ఆవుత్తరం వ్రాసిందో వాళ్లూ ఆ ఘోరం

చేసింది!—

[తలుపు మళ్ళీ చప్పుడవుతుంది గబగబ. కాని సలిని వినిపించుకోదు—]

వాళ్లెవరో మీకు తెలుసు!...మిమ్మల్ని క్కడ చూసిందెవరో మీకు తెలుసు!...ఈవుత్తరం ఎవరికి వచ్చిందో మీకు తెలుసు!...మీరు నాకు చెప్పితిరాలి—

[మళ్ళీ తలుపుచప్పుడు]

కమల: నన్ను—నన్ను హింసపెట్టకండి—

సలిని: ఎవరు—ఎవరు నా రాయణ్ణి హత్యచేసింది?

కమల: నాకు తెలియదు.

సలిని: ఎవరి కొచ్చిందావు తరం?

కమల: నాకు తెలియదు.

సలిని: మీకు తెలుసు—చెప్పితిరాలి... చెప్పండి—

[ఒక్కతోపుకు గడియివిరిగి వరండా తలుపు గభాలున తెగుమకుంటుంది. కమల కెవ్వ మంటుంది. సలిని వెనక్కి తప్పుతుంది.

[నెమ్మదిగా సరహరికస్తాడులోపలికి] (ఇంకా వుంది)

★

దీర్ఘాయువు

★

(43-వ పేజీ తరువాయి)

చంపారు. ఆచచ్చిపోయే ముందు నాతండ్రికి ఇట్టి ఆలోచన వచ్చింది. “ఈ బ్రహ్మదత్తుడు నన్ను చంపుతున్నాడు. నా కుమారుడైన దీర్ఘాయువు వైరాన్ని పెట్టుకొని ఇతణ్ణి చంపుతాడు. అది ఎవరికి శ్రేయం కాదు.” అని. అట్టి ఆలోచనవచ్చి, మీ హితాన్ని మదిలో ఆలోచించి, అట్టి నలహా ఇచ్చారు. ఈనలహాలో నాకు మేలుకోరుతున్నది గూడా వుంది. మిమ్మల్ని వైరం పెట్టుకొని నేను చంపేశాననుకోండి నన్ను మీభటులు చంపేస్తారు. మనం ఇట్లా చచ్చిపోవడమే జరుగుతున్నది గాని వైరం ఎక్కడ అంశం వున్నది? అందుచేత వైరంచేత వైరం అంతం కాదని తెలుతున్నది. ఇప్పుడు ఏమి జరిగింది? మీరు

నాచేతిలో చిక్కారు. నేను మీకు ప్రాణభిక్ష పెట్టాను. ఇక్కడ ఇప్పుడు ఈసభలో అంతా నేను ఎవరినో తెలిసి నన్ను చంపేస్తామంటూ లేచారు. మీరు వారిని ఆపి, నాకు ప్రాణదానం చేశారు. అవైరమార్గాన్ని నేను అనుసరించాను. మీలో వైరం శాంతించింది. అంటే అవైరంచేతనే వైరం శాంతిస్తుందని తేలింది. ఇదంతా గ్రహించే నాతండ్రియైన దిగ్భితి రాజు చనిపోయేముందు “తాత! దీర్ఘాయువు! అవైరంచేతనే వైరం శాంతిస్తుంది” అని బోధించారు.

దీర్ఘాయువు ఈ ఉపన్యాసాన్ని వింటూ వున్న రాజముఖంలో ఆశ్చర్యతరంగాలు ఆనందతరంగాలు తోస్తూ వచ్చాయి. దీర్ఘాయువు ఇట్లా అని తన స్థానంలో

తాను కూర్చున్నాడు. బ్రహ్మదత్తుడు గబగబా దీర్ఘాయువు దగ్గరకు వచ్చి, గుచ్చి కాగలించుకున్నాడు. ఎత్తుకొని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. ఆశ్చర్యం! అద్భుతం! తాత! దీర్ఘాయువు! నీవు ఇంతటి పండితుడవా? ఇంత తెలిసినవాడవా? మీతండ్రి అంత క్లుప్తంగా అన్నమాటల్లో ఇంత లర్థం ఇమిడి వున్నదా? ఎంత బాగా విస్తరించి ధర్మబోధ చేశావు! నీరాజ్యం నీకు ఇస్తున్నా. నీపైన్యం నీకు ఇస్తున్నా! నీకోశం నీకు ఇస్తున్నా. నీ కోష్ఠాగారం నీకు ఇస్తున్నా నీవాహనాలు నీకు ఇస్తున్నా. నాకు ఒక్కకోర్కే వుంది. తిరుస్తావా! దీర్ఘాయువు!!”

“సెలవు ఇప్పించండి, మహారాజా!”

“నాకు ఒక్క గాని ఒక్క కూతురు వుం. ఆమెను గూడా నీకు ఈ రాజ్యంతోనహా దానం చేస్తాను. గ్రహిస్తావా! నాయనా!”

సభలో అందరు జయ జయ ధ్యానాలు చేశారు. అందరు ఆనందం పొందారు. దీర్ఘాయువు మధుర లజ్జను పొందాడు. రాజు దివ్యమైన ఆనందాన్ని పొందాడు.

పురోహితులు శుభముహూర్తం నిశ్చయించారు. ఆ శుభముహూర్తంలో కాశీరాజు బ్రహ్మదత్తుడు తన కూతురిని, తన రాజ్యాన్ని గూడా కోసలరాజైన దీర్ఘాయువుకు దానంచేసి వేశాడు. దీర్ఘాయువు దంపతులు దీర్ఘాయువులై పృథ్విని దీర్ఘకాలం దివ్యంగా, దివ్యధర్మంగా పాలించారు.

★

ఆంధ్ర ప్రజానికానికి మా ప్రచురణలు

ఆంధ్ర ప్రజానికానికి సాంస్కృతిక వారపత్రిక ద్వారా ఆంధ్ర ప్రజానికమునకు
సాంస్కృతిక చర్యలు చేపట్టి యీ క్రింది ప్రచురణలు మావద్ద
చిల్లరగాను, టోకుగాను దొరకును.

రాజూపేద	(మార్క్ షేప్స్)	2-0-0
టామెసాయర్	(")	2-0-0
హకల్ బెరీఫిన్	(")	2-0-0
విచిత్ర మృగ	(")	1-8-0
కాంచన ద్వీపం	(స్టేషన్)	1-8-0

ప్రతి ప్రజానికానికి మావద్ద : సాంస్కృతిక చర్యలు మావద్ద

అల్లవిల్లిలో కంటో అక్షరాయితకథ 1-0-0

(కాంచన ద్వీపం) అనువాదం : డి. జి. ప్రసాద రావు

కౌంటర్ ఆఫ్ మాం ట్ క్రిస్టో (అల్లవిల్లిలో మాం)

(కాంచన ద్వీపం) అనువాదం : డి. జి. ప్రసాద రావు 3-8-0

అనువాదం : మాం ద్వీపం సేతూరాం

డాన్ క్రిస్టో సెట్ మాం : సెరివాన్ సెట్

(అనువాదం) విశాఖపట్నం సరసింహమూర్తి, 2-0-0

రెండవ మహానగరాలు (రెండవ మాం) 3-0-0

ఆత్మకథ రెండవ మాం (మహానగరాలు)

అనువాదం : డి. జి. ప్రసాద రావు 5-0-0

శ్రీమద్భగవద్గీత (డా. వాగేశ్వర శాస్త్రి వ్రాసినది) 4-0-0

ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్ర 2-0-0

శ్రీ మదాంధ్ర మహాభారతము

ఉద్వేగపరిమళము 1-0-0

బసవపురాణము (పొక్కురి సోమనాథకవి) 4-8-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మదరాసు 1.